

సంపుటి: 73 సంచిక: 21 పుటలు: 52

జాగృతి

కఠిన్ 5121 - శ్రీ శార్వరి ఫాల్గుణ బ. పాడ్యమ
29 మార్చి - 04 ఏప్రిల్ 2021

వెల: ₹15/-

జాతికి పెన్నిధి జన ఔషధి

**‘భేదభావ రహిత హిందూ సమాజ
నిర్మాణమే సంఘం ధ్యేయం!’**

ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభలో
కొత్త సర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హొసబలె ప్రకటన
బెంగళూరులో ముగిసిన సమావేశాలు

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

అవధులు లేని ప్రేమానురాగాలతో
మీ వైవాహిక జీవితం ఆనందంగా సాగిపోవాలని కోరుకుంటూ..

మా అమ్మానాన్న

శ్రీమతి & శ్రీ కాశెట్టి వసంత కుమార్ లకు

29 వ వివాహ వార్షికోత్సవ ఘూడాండ్స్

కుమారుడు : డా. క్రాంతి కుమార్, పి.జి. జనరల్ సర్జన్ 2వ సంవత్సరం
కుమార్తె : కె. శ్రీలక్ష్మి, సివిల్స్ అభ్యర్థి

డాక్టర్ కాశెట్టి కుమార్ MBA. L.L.B.. Contact: 9392644666, 9908671999

ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ సమితి అధ్యక్షులు, తెలంగాణ, ఆం.ప్ర. | మెర్సీ ఫౌండేషన్ అధ్యక్షులు | బిల్డర్ & సామాజిక వేత్త

కాశెట్టి వసంత B.A. - కె.వి.కె. ఎంటర్ప్రైజెస్ ప్రొప్రియెటర్

Modern Education Rehabilitation Child and Youth (Foundation) | www.mercyeducation.org | <http://organizationsavedemocracy.com/>
A/No: 134111100002333, UNION BANK OF INDIA, Meerpet Branch, R.R.District, IFSC Code: UBIN0813419. Swift code: ANDBINBBHYD

మంగళగిరి ప్రధానమార్కెటు ద్రవ్యశాస్త్రం, రిఫోర్మర్ శుభాకాంక్షలు...

శ్రీ. శ్రీ అంధే రామస్వామి - శ్రీమతి సామ్రాజ్యం గార్ల
దివ్య ఆశీస్సులతో

అంధే శ్యాంప్రసాద్ : 98480 46394

అంధే మణిసాయి : 97054 14185

ప్రా॥ అంధే శ్యాంప్రసాద్

శ్రీ అంధే రామస్వామి సిల్వర్స్ & జ్యూయెల్ర్స్

e-mail : syam.and24@gmail.com

SRI ANDE RAMASWAMY SILVERS & JEWELLERS

వెండి, బంగారు నగల షోరూమ్

BIS HALL MARK SHOWROOM

మావద్ద దేవుని సర్వాభరణములు, మకరతోరణములు మరియు
అన్ని రకముల వెండి, బంగారు వస్తువులు లభించును, తయారు చేయబడును

జి.ఎస్.ఆర్. కంప్లెక్స్, షాఫ్ట్ బజార్, మంగళగిరి - 522 503, గుంటూరు జిల్లా. ఫోన్ : 08645 - 232949

ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక-2021

పాఠకులకు, పీజింట్లకు మనవి

ఆధిక ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా ఇటీవల కాలంలో సాగులో క్రిమి సంహారక మందుల వాడకం బాగా పెరిగింది. ఫలితంగా సారవంతమైన నేలలు నిస్సారం అవడమే కాదు, విషతుల్యం అవుతున్నాయి. ఇది మనిషి ఆరోగ్యం మీద పెను ప్రభావాన్ని చూపిస్తున్నది. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించాలంటే తిరిగి సేంద్రియ సాగుబాట పట్టడమే శరణ్యం.

కాబట్టి భూసుపోషణ మీద శ్రద్ధ పెట్టడమే మనందరి తక్షణ కర్తవ్యం కావాలి. లేకపోతే భావితరాలకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లే ప్రమాదం ఉంది. ఈ ఉగాదికి జాగృతి 'భూసుపోషణ' అనే అంశం మీద ప్రత్యేక సంచికను వెలువరిస్తున్నది. ఇందులో వ్యవసాయరంగ నిపుణులు రాసిన అనేక వ్యాసాలతో పాటు భూమి నాణ్యతా ప్రమాణాల పెంపునకు మార్గాలేమిటి? భూసుపోషణను సుస్థిరం చేయడంఎలా? సేంద్రియ వ్యవసాయంతో కలిగే లాభాలు.. వంటి రైతులకు ఉపయోగపడే సమాచారంతో పాటు సలహాలు, సూచనలతో ఈ సంచిక వెలువడనుంది. పాఠకులు ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

సంచిక తేదీ : ఏప్రిల్ 12-18. అదనపు కాపీలు కావాలనుకునే పాఠకులు, ఏజెంట్లు ఏప్రిల్ 05లోగా 9959997013 నంబరుకు ఫోన్ చేసి సంప్రదించవచ్చు. 10 నుంచి 25 కాపీలు ఆర్డరు చేసిన వారికి 25 శాతం, 26 నుంచి 99 కాపీలకు 30 శాతం, 100 అపై కాపీలకు 33 శాతం డిస్కాంట్ లభిస్తుంది. పైకం ముందుగా చెల్లించినవారికే కాపీలు పంపుతాము.

నగదు జాగృతి కార్యాలయం చిరునామాకు ఎంఐ లేదా బ్యాంకు ఖాతాకు ఆన్లైన్ ద్వారా కూడా పంపవచ్చు.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

A/c Name & No. : Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325,
Axis Bank, Kothapet Branch, Hyd.
IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L

చిరునామా :

3-4-228/4/1, జాగృతి భవనం,
కాచిగూడ, హైదరాబాద్ - 27.

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం|| చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweekklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

స్వతంత్ర భారత రాజకీయాల్లో ఐదారు దశాబ్దాలు హిందుత్వ అంటే అంటరాని తనం అన్నంతగా ప్రచారం జరిగింది. 1975లో శ్రీమతి గాంధీ ప్రభుత్వం భారత రాజ్యాంగంలో సెక్యులర్ అనే పదాన్ని చొప్పించిన పిదప రాజకీయాల్లో ఇదొక వికృత క్రీడగా మారింది. మతం మత్తుమందు అని సర్వమతాలను ఈసడించుకునే కమ్యూనిష్టులు ఊరందరికీ సెక్యులర్ ముద్రలు వేసే తాతాచార్యులయ్యారు. పరమత ద్వేషులుగా ఖ్యాతి గడించిన ముస్లిం, క్రైస్తవ పార్టీల నేతలు సైతం సెక్యులర్ చక్రాంకితులయ్యారు. కుడిపక్క క్రైస్తవులను, ఎడమపక్క కమ్యూనిష్టులను, తల మీద ముస్లిములను ఎక్కించుకునే ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలు నడిపే కాంగ్రెస్ వారు సెక్యులరిజానికి పేటెంటు హక్కు పొందిన బ్రాండు అంటానికెదగ్గర్న విరగబాటులో ఉండేవారు. మజ్లిస్ వంటి ముస్లిం మత పార్టీలతో, కేరళ కాంగ్రెస్ వంటి క్రైస్తవ పార్టీలతో అంటకాగడం, పొత్తు పెట్టుకోవడం సెక్యులరిజంగా చలామణి అయ్యేది. సిద్ధాంత రీత్యా సర్వధర్మ సమభావనను ఒంట బట్టించుకున్న హిందువులను మాత్రం మతతత్వవాదులని చిత్రించడం మొదలైంది. హిందుత్వం రాజకీయ బాతుపదం అన్నంతగా వక్రీకరణ సాగింది. రాజకీయాల్లో కాంగ్రెస్ అధిపత్యం, కాంగ్రెస్ లో నెహ్రూ వారసుల, నకిలీ గాంధీల పెత్తనం సాగినంత కాలం ఈ ఆట సాగింది. పలువురు రాజకీయ నాయకులు తాము హిందువులం అని చెప్పుకోడానికి జంకేవారు.

భారత సెక్యులర్ నిష్ఠను కాపాడే నెపంతో హిందూద్వేషి, విగ్రహ విధ్వంసకుడు అయిన బెరంగజేబు హిందూ దేవాలయాలకు మడిమాన్యాలు ఇచ్చాడని చరిత్రలో అసత్యాలను జొప్పించారు. దేశ భద్రత కన్నా సెక్యులర్ భావ సంరక్షణ ముఖ్యమన్న ప్రభుత్వాల వైఖరి పాకిస్తాన్ ప్రేరేపిత ఉగ్రవాదులకు ఊతమిచ్చింది. కశ్మీర్ నుండి కన్యాకుమారి దాకా పెచ్చుమీరిన ఉగ్రదాడులు, బాంబు పేలుళ్లతో

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి ఫాల్గుణ బహుళ పాడ్యమి

6వో

లోపలి పేజీలలో...

ముఖపత్ర కథనం
జాతికి పెన్నిధి జన ఔషధి

కరోనా

మళ్ళీ కోరలు చాచిన
మహమ్మారి

12వో

20వో

కథ
అజరామరం

- పి. చంద్రశేఖర ఆజాద్

జాగృతి

సంపాదక్రియం

భారతావని భయకంపిత అయింది. ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదాన్ని కట్టడి చేయాలనే డిమాండు ఊపందుకొంది. ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదం వంటి పదాలతో ముస్లిములు నొచ్చుకుంటారని సెక్యులరిస్టులు కుమిలి పోయారు. వీర సెక్యులరిస్టులని చెప్పుకునే దిగ్విజయసింగ్ లాంటి కాంగ్రెస్ నేతలు హిందూ టెర్రరిజం అనే పదాన్ని కల్పించారు. చరిత్రలోని తప్పిదాలను సరిదిద్దే ప్రయత్నాలను కాషాయీకరణ అంటూ కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు ఏకమై అడ్డుకున్నారు. ముస్లిములను బుజ్జగించే ఈ ప్రయత్నం వికటించి హిందువుల్లో

హిందూత్వం గెలుస్తోందా, దగా పడుతోందా!

ఆగ్రహం పెల్లుబికింది. లౌకికవాదుల కపటత్వాన్ని దేశ ప్రజలు గ్రహించారు. కుహనా లౌకికవాదులను ఓడించి జాతీయ వాదులను గెలిపించాలనే సంకల్పం బలపడింది. ఫలితాలు దేశ రాజకీయాల్లో ప్రస్ఫుటం అయ్యాయి. వందేళ్లకు పైగా చరిత్ర కలిగిన జాతీయ పార్టీగా విప్రవీగే కాంగ్రెస్ తన ప్రాభవాన్ని కోల్పోయి ఓపెద్ద ప్రాంతీయ పార్టీ స్థాయికి దిగజారింది. జాతీయ రాజకీయాల చక్రాన్ని తిప్పే మొనగాళ్లమని చెప్పుకున్న కమ్యూనిస్టులు ఏకసంఖ్య పార్టీలుగా మిగిలిపోయారు. వందేళ్లలో సంభవించిన పెను మార్పుతో రాజకీయ పార్టీలు కొత్త ఎత్తుగడలకు దిగుతున్నాయి. హిందువును అని చెప్పుకోడానికి కూడా జంకిన జాతీయ పార్టీ నేత చొక్కా

మీద జంధ్యం వేసుకుని మీడియాకు పోజు లివ్వడం చూశాం. రామ మందిర నిర్మాణానికి విరాళాలు పోగుచేయడాన్ని తప్పుపట్టిన పశ్చిమ బంగాల్ దీదీ చండీస్రోత్రం, పూజ తరువాతే తన ఎన్నికల ప్రచార కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రి కేజ్రీవాల్ హనుమాన్ చాలీసా పారాయణం చేసి, అందరితో చేయిస్తా అని ప్రకటించారు. ద్రవిడ సిద్ధాంతంతో రామద్వేషిగా పేరుపడిన డిఎంకె అధినేత స్టాలిన్ తన ఎన్నికల ప్రణాళికలో హిందూ దేవాలయాలకు, హిందువులకు తాయిలాలు ప్రకటించారు. ఇటు తెలంగాణలో తెరాస నేత కల్వకుంట్ల కవిత, అటు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విపక్షనేత చంద్రబాబు, ముఖ్యమంత్రి జగన్ తాము నికార్సయిన హిందువులమని, హిందూ సంరక్షకులమని చెప్పుకోడానికి తిప్పలు పడుతున్నారు.

జాతీయ, ప్రాంతీయ పార్టీలతో సహా రాజకీయాల్లో ప్రస్ఫుటమవుతున్న ఈ మార్పు హిందుత్వ విజయంగా భ్రమిస్తే హిందువులు మడుగులో పడినట్లే. మైనారిటీ పక్షపాతం రాజకీయంగా నష్టదాయకమని గ్రహించి, జాతీయవాదుల ఓట్లలో వాటా కోసమే ఈ రాజకీయ జీవులు హిందుత్వ వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు. అంతేకాని హిందుత్వ పట్ల ప్రేమ, మమకారంతో మాత్రం కాదు. ఇందిర మరణానంతరం పదవీబాధ్యతలు చేపట్టిన రాజీవ్ గాంధీ గంగానది పవిత్రతను ప్రస్తావించగానే పొంగి పోయి హిందూశక్తిని భారీగా కట్టబెడితే ఆయన ఇటలీ బ్రోకరు కోసం బోఫోర్స్ కుంభకోణానికి పాల్పడటం చరిత్ర. నా లక్ష్య సాధనకు పనికొస్తుందని చెపితే గొంగళి పురుగునైనా ముద్దు పెట్టుకొంటా అన్న రాజకీయ నేత గుర్తుంటే ఈ రాజకీయజీవుల మాయాజాలం అర్థం అవుతుంది. హిందూ సంఘటిత శక్తిని ఏకోన్ముఖం చేయడమే రాజకీయ జీవుల వంచనకు విరుగుడు. రాజకీయ మార్చుల వంచనలో పడి దగాపడకుండా జాతీయవాదులు సంఘటితమై విజయం సాధించాలని ఆశిద్దాం!

29 మార్చి 2021, సోమవారం

అసతోమా సద్గమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ఆర్.ఎస్.ఎస్ అఖిల భారత ప్రతినిధి సభలు
'భేదభావ రహిత హిందూ సమాజ
నిర్మాణమే సంఘం ధ్యేయం!'

26తో

కథ

కావ్యకన్యక

- కటుకోజ్జుల మనోహరాచారి

32తో

అంతర్జాతీయం
కావ్డతో చైనా
దూకుడుకు అడ్డుకట్ట

36తో

వందేళ్ల ఖిలాఫత్ ఉద్యమం-4

నాయకత్వం

వహించింది ఎవరు?

40తో

పౌర హృదయ బందీ ఆంగ్లొసాన్ సూకీ (మహిళ)	-	10
ఈ విజయం పీవీదా? కేసీఆర్ దా? (తెలంగాణ)	-	14
తిరుపతి ఉపఎన్నిక పార్టీలకు విషమ పరీక్ష (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	16
అధ్యాత్మికం	-	18
హిందుత్వ రక్షకులు పస్తున్నారు జాగ్రత్త (జాతీయం)	-	24
అఖిల భారత ప్రతినిధి సభ తీర్మానాలు	-	28
ఆర్.ఎస్.ఎస్ కార్యకారిణి	-	30

రోమ్, తెలంగాణ ఉక్కు బంధం (లోలకం)	-	40
భారత బీబీకే చిరునామా శరత్ (క్రీడ)	-	43
కార్మికబంధు టీఎస్ (నివాళి)	-	44
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం	-	49
చుక్కలు చూపించిన మూడు చిత్రాలు (సినిమా)	-	50

జాతికి పెన్నిధి జ

పేదరికానికి మందు

ఒక వ్యక్తి జెషధాలు, వైద్యం అందుబాటులో లేక ప్రాణం వదిలితే ఆ పాపం వ్యవస్థ మొత్తానిదే అనడం తొందరపాటు కాదు. గడచిన కొన్నేళ్లుగా నాణ్యమైన బ్రాండెడ్ జెషధాలు, జనరిక్ మందుల తయారీలో మన దేశం ఎంతో పురోగతి సాధించింది. థెరపిక్ తరగతికి చెందిన మందులు కూడా దేశం ఘనంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. ఇదెంతో గర్వకారణం. 1980లో రూ. 1,500 కోట్లు ఉన్న జెషధ పరిశ్రమ 2012 నాటికి రూ. 1,19,000 కోట్ల పరిశ్రమగా వృద్ధి చెందింది. నిజానికి ఇక్కడ ఉత్పత్తి అవుతున్న మందులు, అవే రకం విదేశీ మందుల కంటే తక్కువ ధరలకే లభ్యమవుతున్నాయి. అయినప్పటికీ మన దేశంలో ఉన్న పేద ప్రజానీకానికి ఇప్పటికీ జెషధాలను కొనుగోలు చేసే స్థావరం లేదు. ఇదే విషయం. ప్రతి థెరపి విభాగం జెషధం బ్రాండెడ్ మందుగానే కొనుగోలు చేయవలసి ఉంటుంది. వీటి ధరలు సాపేక్షంగా చూస్తే ఎక్కువే. మన పేద ప్రజల పరిస్థితి ఏమిటో ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ కూడా తెలియజేసింది. 2008 లెక్కల ప్రకారం 65 శాతం భారత ప్రజానీకం ఆధునిక వైద్య విధానాలకు దూరంగానే ఉండిపోయింది. ఇందుకు కారణం ఒక్కటే- 80 శాతం ఔట్ పేషెంట్ సేవలు, 60 శాతం ఆసుపత్రిలో చేరే వారు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకే వెళుతున్నారు. దేశంలో చాలామంది మందుల కోసం ప్రైవేటు సంస్థలనే ఆశ్రయిస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో జరిగే వైద్య వ్యయంలో 79 శాతం జెషధాల కోసమే అవుతున్నది. కాబట్టి దేశంలో జనరిక్ జెషధాల అందుబాటు తక్షణావసరం.

తొలి యత్నం విఫలం

ఇందుకోసం 2008లో నాటి యూపీఏ ప్రభుత్వం ఒక ప్రయత్నం చేసింది. అదే జన జెషధి పథకం. ఇది సత్పత్తిలాలను ఇవ్వలేకపోయింది. కాంగ్రెస్ పాలనలో జరిగిన లోపాలను సరిదిద్దడం ప్రధాని మోదీ ఆశయాల్లో ఒకటని అందరికీ తెలిసినదే. చిన్నదైనా, పెద్దదైనా ప్రజల మీద తీవ్ర ప్రభావం చూపే వాటిని మోదీ క్రమబద్ధం చేయాలని భావిస్తున్న సంగతి అందరికీ తెలిసిందే. అయితే ఉత్తమ ఫలితాలు ఇస్తూ, ప్రజలకు నిజంగానే సాయపడగల కొన్ని పథకాల పట్ల కూడా కాంగ్రెస్ అలక్ష్యం వహించింది. ఫార్మాస్యూటికల్ శాఖ 2008లో ఆరంభించిన జన జెషధి పథకం (జీఎస్) అలాంటిదే. కాంగ్రెస్

మీరంతా నా కుటుంబమే. మీ రుగ్మతలు నా కుటుంబంలో వచ్చిన రుగ్మతలే. అందుకే నా దేశ పౌరులంతా ఆరోగ్యంగా ఉండాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను. జన జెషధి కేంద్రాలు వైద్య వ్యయాల భారం నుంచి పేద ప్రజలకు సొంత్యం కల్పిస్తాయి.' జన జెషధి వారోత్సవాల సందర్భంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఇచ్చిన సందేశంలోని మాటలివి. అందుబాటు ధరలలో ఉండే మందులను జన జెషధి కేంద్రాల్లో కొనుగోలు చేయవలసిందని కూడా ప్రధాని దేశ ప్రజలకి సూచించారు. సందర్భం చాలా ముఖ్యమైనదే. అది- జన జెషధి వారోత్సవాల (మార్చి ఏడు) ప్రారంభ కార్యక్రమం. అదే రోజున ఆయన దేశంలో 7,500వ జన జెషధి కేంద్రాన్ని పిల్లాంగ్లోని నీగ్రమ్స్లో (నార్త్ ఈస్టర్న్ ఇండియా గాంధీ రీజనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హెల్త్ అండ్ మెడికల్ సైన్సెస్) వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా ప్రారంభించి జాతికి అంకితం చేశారు. స్వచ్ఛ భారత్ నినాదాన్ని ఉద్యమంలా మార్చిన ప్రధాని ఇప్పుడు స్వస్థతా భారత్ కోసం నడుం బిగించారు. కొవిడ్ 19 తరువాత ఏ దేశాధినేత అయినా ఆరోగ్యం పట్ల గరిష్టంగా శ్రద్ధాసక్తులు చూపకుంటే భారీ మూల్యమే చెల్లించక తప్పదని ఆ పరిణామాలు వెల్లడించాయి. ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యమన్న నానుడి ఎప్పటికీ నవ్యమైనదేనన్న వాస్తవమూ విశ్వం గుర్తించింది. ఆరోగ్యం, అభివృద్ధి పరస్పరం ఆధారపడే గొప్ప వాస్తవాలు. అది మోదీ గుర్తించారు.

ఈ శాస్త్ర భారతంలోని అస్సాం మొదలు, తమిళనాడు వరకు ఇప్పుడు జన జెషధి కేంద్రాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఈ కేంద్రాల సేవ, అక్కడ అందుబాటు ధరలలో దొరికే మందుల గురించి దేశ వ్యాప్తంగా ప్రాచుర్యం తేవడానికి ఉద్దేశించినదే జన జెషధి వారోత్సవం. ఏటా మార్చి 1 నుంచి 7వ తేదీ వరకు వీటిని నిర్వహిస్తారు. ఈ పథకం పూర్తి పేరు 'ప్రధానమంత్రి భారతీయ జన జెషధి పరియోజన'.

జన జెషధి యోజన పేద ప్రజలకు సన్నిహిత మవుతున్నదని ఈ ఏటి ఉత్సవాల సందర్భంగా ప్రధాని తెలియజేశారు. ఈ పథకం వల్ల ఇప్పుడు దేశంలోని పేద ప్రజలు ఏటా కొన్ని కోట్లు ఆదా చేసుకో

గలుగుతారు. సేవగానూ, ఉపాధిగానూ కూడా ఇది ఉపయోగపడుతున్నది. ఆరేళ్ల క్రితం దేశ వ్యాప్తంగా ఇలాంటి సేవ అందించే కేంద్రాలు వంద కూడా లేవు. ఇప్పుడు 7500 కేంద్రాలు వెలిశాయి. పేదలకు జెషధాలను అందుబాటులో ఉంచాలన్న ఆశయానికి ఆకృతిని ఇచ్చే కృషిలో ఇది పెద్ద అడుగు. ఆత్మ నిర్భర భారత్ కార్యక్రమాన్ని విస్తరించేందుకు ఈ కేంద్రాల్లో వేయి వరకు మహిళలకే అప్పగించారు. గుండె సంబంధిత వ్యాధులకు గురైన వారికి స్టెంట్ ధరలు తగ్గించి మహిళాపకారం చేసిన ఎన్డిఎ ప్రభుత్వం ఇప్పుడు జన జెషధి కేంద్రాలను ప్రారంభించి, ప్రతి పౌరునికి ఉన్న జీవించే హక్కును గౌరవిస్తున్నది.

న జెషధి

ప్రభుత్వం కొంచెం జాగ్రత్తగా ఈ పథకం నిర్వహించి నట్టుంటే ప్రజలకు ఎంతో మేలు జరిగేదని చెప్పడానికి సందేహించనక్కరలేదు. జెషధాల ధరలు సామాన్యులకు అందుబాటులోకి లేకుండా పోతున్న వాస్తవాన్ని గుర్తించిన ఆనాటి కేంద్ర ప్రభుత్వం జీవీఎస్ ను ప్రారంభించనట్లు కనిపిస్తుంది. వీటి నిర్వహణను ఫార్మాస్యూటికల్స్ శాఖలో అంతర్భాగమైన బ్యూరో ఆఫ్ ఫార్మా సెక్టర్ అండర్ టేకింగ్స్ ఆఫ్ ఇండియా (ఓపీఎస్ యూ) కు అప్పగించారు. నిజానికి 1995 నాటి డ్రగ్స్ ప్రైస్ కంట్రోల్ ఆర్డర్ జెషధాల చిల్లర విక్రయాలు, ధరలను క్రమబద్ధం చేసింది. మన జెషధ వరిశ్రమ నాణ్యమైన జనరిక్ జెషధాలను విజయవంతంగా ఉత్పత్తి చేయగలిగింది. అవి సరసమైన ధరలకు వినియోగదారులకు అందుబాటు లోకి వచ్చాయి. ఇది చాలా దేశాలకు మార్గదర్శకంగా మారింది. కానీ మనదేశంలో పరిస్థితి వేరు. భారతీయులలో ఎక్కువ మంది ఇప్పటికీ రుగ్మతలకు లక్షలు వెచ్చించి వైద్యం చేయించుకోగల స్థితిలో లేరు. ఒక సాధారణ కుటుంబంలో ఎవరో ఒకరు ఆసుపత్రి పాలైతే ఆ కుటుంబం దారిద్ర్య రేఖకు సమీపంగా రావలసిన పరిస్థితులు దాపురిస్తున్నాయి. ఇలాంటి వారిని ఆదుకోవాలంటే విస్తృత దృష్టితో కూడిన పెద్ద ప్రయత్నం అవసరమే. అది కూడా అత్యవసరంగా జరగవలసి ఉంది.

అందుకోసం యూపీఏ-2 హయాంలో గోవా, మణిపూర్, మేఘాలయ, నాగాలాండ్, సిక్కిం రాష్ట్రాలలో, ఇంకా రాజస్థాన్, పంజాబ్, మధ్యప్రదేశ్ వంటి పెద్ద రాష్ట్రాలలో కూడా జీవీఎస్ లు మొదలయి నాయి. అండమాన్ నికోబార్, దాద్రా నాగర్ హవేలీ, దామన్ డయ్యు, లక్షద్వీప్, పుదుచ్చేరిలో వాటి జాడ లేదు. అందులో 87 జీవీఎస్ లు పని చేశాయి. మిగిలినవి నామమాత్రంగా మిగిలాయి. చాలావాటికి

మందుల సరఫరా సక్రమంగా లేదని సమాచారం. అంటే, అర్బులకు జీవీఎస్ లు చేరువ కాలేకపోయాయి. ఒక ఉదాహరణ చూస్తే వింత అనిపిస్తుంది. మధ్యప్రదేశ్ మొత్తానికి ఒకే జీవీఎస్ ఏర్పాటుచేశారు. అది కూడా భోపాల్ నగరానికి పది కిలోమీటర్ల అవతల వెలిసింది. దాని సంగతి ఎవరికీ తెలియ లేదు. అలాగే జీవీఎస్ ల ద్వారా అందుబాటులో ఉంచాలనుకున్న 361 మందులలో కేవలం 130 వరకే వాటిలో దర్శనమిచ్చేవి. 2016 నాటికి దేశవ్యాప్తంగా 3000 జీవీఎస్ లు నెలకొల్పాలని యూపీఏ ప్రభుత్వం భావించనప్పటికీ 2014 ఎన్నికలలో ఓడిపోయింది. అంతకు ముందయినా ఈ పథకం మీద యూపీఏ ప్రభుత్వం చూపిన శ్రద్ధ నామమాత్రమేనని లెక్కలు చెబుతున్నాయి. 2008లో ఆ పథకం ప్రారంభించినప్పుడు ఉన్న స్టోర్లు కేవలం ఏడు. తరువాత 36 (2009-10), 43 (2010-11), 55 (2011-12), 98 (2012-13), 104 (2013-14) వంతున పెంచారు.

జన జెషధి కేంద్రాలు

ఈ ఆటుపోట్ల నేపథ్యంలోనే జూలై 1, 2015న ప్రధాని మోదీ పీఎంబీజేపీ పథకానికి శ్రీకారం చుట్టారు. మార్చి 7, 2021న 7500వ పీఎంబీజేపీ శాఖను జాతికి అంకితం చేశారాయన. 2016-17 బడ్జెట్ లో 3000 కేంద్రాలు తెరుస్తామని హామీ ఇచ్చారు. యుద్ధ ప్రాతిపదికన 31 రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలలో 2060 కేంద్రాలను ప్రారంభించగలిగారు. అంత శ్రద్ధగా ఆయన నిర్వహిస్తున్నారు. వీటి విస్తరణ ఎలా ఉంది! 99 కేంద్రాలతో 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ పథకాన్ని ఆయన పునఃప్రారంభించారు. తరువాత ఆ కేంద్రాలు 269 (2015-16), 1080 (2016-17), 1253 (2017-18) వంతున పెరిగాయి. 2021 మార్చి 7 నాటికి 7500కు చేరాయి. మొదట ఈ పథకానికి ప్రధానమంత్రి జన జెషధి యోజన అని పేరు పెట్టారు. 2016లో దీనినే ప్రధానమంత్రి భారతీయ జన జెషధి పరియోజనంగా మార్చారు.

జన జెషధి ప్రత్యేకత ఏమిటి?

నాణ్యమైన జనరిక్ జెషధాలను ((బ్రాండెడ్

జెషధాలతో సమానమైన మందులు, (బ్రాండెడ్ కాదు) అందించడమే ఈ కేంద్రాల ధ్యేయం. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ప్రారంభించినవే జన జెషధి కేంద్రాలు. ఫార్మాస్యూటికల్స్ శాఖ, కేంద్ర రసాయనాలు, ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించాయి. 2008 నవంబర్ లో ఇది జన జెషధి పథకం పేరుతో ప్రారంభమైనప్పటికీ విఫలమైంది. దీనినే ఎన్ డీఏ ప్రభుత్వం 2015లో పునః ప్రారంభించింది. ఆ విధంగా వచ్చినదే ప్రధానమంత్రి భారతీయ జన జెషధి పరియోజన (పీఎంబీజేపీ). అన్ని థెరపిక్ జెషధాలు (అస్పష్టతలు, గాయాలు తగ్గించడానికి మందు చీటీ ద్వారా తీసుకోగలిగినవి) ఈ కేంద్రాలలో లభిస్తాయి. ఆయుష్ ఉత్పత్తులు, ముఖ్యంగా 75 ఆయుర్వేద జెషధాలు కూడా ఈ కేంద్రాలలో ఉంచుతున్నారు. జనరిక్ జెషధాల గురించి ప్రజలలో

Janaushadhi is helping the poor, says Mo

PM says the scheme is becoming the medium of both service and employment in the country

SPECIAL CORRESPONDENT
NEW DELHI

Urging people to buy affordable medicines from Janaushadhi Kendras, Prime Minister Narendra Modi on Sunday inaugurated the 7,500th Janaushadhi Kendra at NEGRHIMS, Shillong through videoconference as part of his address on 'Janaushadhi Divas' celebrations.

"You are my family and your ailments are ailments of my family members. That is

Janaushadhi Yojana is becoming a big friend to poor and middle class families. It is becoming the medium of both service and employment

MANMATHA MAHA
Prime Minister

Manmohan Bhatti Janaushadhi Pariyojana.

"Service, employment" "Janaushadhi Yojana is becoming a big friend to poor

Poor and middle class families are saving about Rs.600 crore every year on expensive medicines," he said.

Adding that the scheme had generated 25 crore jobs

lakh to 15 lakh, with an additional incentive of Rs.10 lakh for Dalit, Adivasi women and for people from the northeast.

Demand for medicines Mr. Modi noted that the demand for Indian made medicines and surgery had increased.

"Production is also increasing to keep up with the increasing demand. A large number of employment opportunities are also being

will also be benefited."

Pointing out the enormous burden of medical treatment on poor families, the Prime Minister said in recent years, efforts had been made to remove all types of discrimination and treatment had been made accessible to every poor person in the country. For this, prices of essential medicines, heart stents and knee surgery-related equipment had been reduced manifold, he said.

Adjustment factors had en-

చైతన్యం కలిగించడం, డాక్టర్ల ద్వారా వాటికి ప్రాచుర్యం కల్పించడం, మంచి ఔషధాలంటే ఎక్కువ ధరకే లభిస్తాయన్న అపోహను తొలగించడం కూడా ఈ కేంద్రాల స్థాపన వెనుక ఉంది. అంటే నాణ్యమైన ఔషధాలు అందరికీ అందించాలి. ముఖ్యంగా పేదల మీద పడుతున్న మందుల భారాన్ని తగ్గించాలి. ఆరోగ్య సమస్యలతో పేదలు మరింత పేదలు కాకుండా ఆ విషయాలను సుంచి వారిని రక్షించాలి.

ఔషధాల లభ్యత

యూపీవ 361 రకాల ఔషధాలను జన ఔషధి స్టోర్లలో ఉంచడానికి ప్రయత్నించింది. ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం 1600 రకాల ఔషధాలను ఈ కేంద్రాల ద్వారా అందుబాటులోకి తెస్తున్నదని భారత ఫార్మాస్యూటికల్ శాఖ తెలియచేసింది. శస్త్రచికిత్సలకు చెందిన మరొక 204 ఉత్పత్తులు కూడా ఈ కేంద్రాలలో ఉంచారు. దేశంలోని 734 జిల్లాలకు గాను 732 జిల్లాలలో జన ఔషధి కేంద్రాలు ఆవిర్భవించాయి. యాంటీ ఇన్ఫెక్షివ్, యాంటీ అల్లర్జిక్, యాంటీ డయాబెటిక్స్, కార్డియో వాస్కులర్, యాంటీ కేన్సర్స్, గ్లూకోస్ ఇంటెస్టినల్ వంటి థెరపీకి సంబంధించిన కీలక ఔషధాలు కూడా ఈ కేంద్రాలలో విక్రయిస్తున్నారు. కానీ కేన్సర్ వంటి వ్యాధులకు అవసరమైన మందులు అమ్మకం పేరుతో ఉండే కేంద్రాలలోనే లభిస్తాయి. మందుల సరఫరా కూడా నిపుణుల చేత నిర్వహించబడుతున్నారు. సానిటరీ నాప్కిన్స్ వంటివి నామమాత్రపు ధరలకే ఇక్కడ విక్రయిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం జన ఔషధి కేంద్రాలలో

అన్ని మందులు దొరకకపోయినా, త్వరలోనే అందుబాటులోకి వస్తాయని ఆశించవచ్చు. ప్రత్యేకంగా ఈ కేంద్రాలకు సరఫరా చేయడానికి ఢిల్లీ, హరియాణా, చెన్నై, బెంగళూరు నగరాలలో కర్మాగారాలను నెలకొల్పే పనిలో ఉన్నారు.

ఈ కేంద్రాల ఏర్పాటు ఉద్దేశమే అందుబాటు ధరలలో ఔషధాల సరఫరా. మూడు బ్రాండెడ్ కంపెనీలు తయారు చేసే ఒక మందును ఉదాహరణగా తీసుకుంటే, దానిని ఆ ప్రముఖ కంపెనీలు విక్రయించే ధరలో సగం ధరకే జన ఔషధి పథకం ప్రకారం అందుతుంది. అంటే జన ఔషధి కేంద్రంలో

మందులు యాభయ్ శాతం సుంచి మొదలు, కొన్ని కొన్ని మందులు మార్కెట్లో ఉన్న ధర కంటే 80 సుంచి 90 శాతం తక్కువ ధరకు లభిస్తాయి.

మందుల గురించి ప్రజలలో నమ్మకం కలిగించ నప్పుడే వాటిని స్వీకరించడానికి వారు ముందుకు వస్తారు. ఈ విషయంలో కూడా పీఎంబీజేపీ తగిన ఏర్పాట్లు చేసింది. ఈ కేంద్రాల కోసం సేకరించే అన్ని రకాల మందుల నాణ్యతను నేషనల్ అక్రిడిటేషన్ బోర్డ్ లేబరేటరీస్ (ఎన్ఎబీఎల్) తనిఖీ చేసి, అందుకు పూజీ పడుతుంది. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థకు చెందిన గుడ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ ప్రాక్టీస్ నిర్దేశించిన ప్రమాణాలకు చేరువైతేనే ఎన్ఎబీఎల్ జన ఔషధి కేంద్రాలకు మందులను అనుమతిస్తుంది.

ఆత్మ నిర్ధార భారత్లో భాగం

మహిళలకు ఆత్మ నిర్ధార భారత్ ప్రయోజనాలను అందుబాటులోకి తెవడంతో పాటు, దివ్యాంగులకు, ఎన్ఎస్ఐ, ఎన్ఎటి వర్గాలకు కూడా జన ఔషధి కేంద్రాల ద్వారా వాణిజ్యవేత్తలుగా ఎదగడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. అందుబాటులో ఉండే ధరలతో పేద ప్రజలు ఔషధాలు అందుకోగలగాలి. మందులు లేక పేదలు తమ ప్రాణాలు కోల్పోకూడదు. ఇందుకోసమే దేశవ్యాప్తంగా జన ఔషధి కేంద్రాల స్థాపనకు ప్రణాళిక రచించామన్నారు ప్రధాని.

వీడని జన ఔషధి స్టోర్ నీడ

కానీ జన ఔషధి కేంద్రాల మీద జన ఔషధి స్టోర్ల నీడ ఇంకా పడుతూనే ఉంది. అందుకే సాధారణ ప్రజలు పీఎంబీజేపీ కేంద్రాల పట్ల కూడా తక్కువగా స్పందిస్తున్నారు. 2008 నాటి దీని మాతృక జన ఔషధి పథకం కాలంలో ఎదుర్కొన్న కొన్ని సమస్యలే ఇప్పటికీ వెంటాడుతున్నాయి. పీఎంబీజేపీ పథకం ఎంతో మెరుగ్గా తీర్చిదిద్దారు. అయినా కొన్ని సమస్యలు తప్పడం లేదు. 2015లో కూడా ప్రభుత్వ ఔషధ గిడ్డంగులలో లభ్యమవుతున్నవి 40 సుంచి 50 శాతం

చాలా మంచి పథకం

జన ఔషధి పరియోజన చాలా మంచి పథకమని చెప్పడానికి ఎలాంటి సందేహం అక్కరలేదు. జనానికి అందుబాటులో ఉండవలసిన జేసీక్ ఔషధాలు నలభయ్ లేదా యాభయ్ ఉంటాయి. వాటిని ఈ కేంద్రాల ద్వారా నామమాత్రపు ధరలకు అందించడం, అవి కూడా ప్రభుత్వ ఆనుపత్రుల దగ్గరే విక్రయించడం మంచి ఆలోచన కాక మరేమిటి? ఒక అస్సినీ మాత్ర తీసుకోండి. ఒక్క మాత్ర తయారీకి అయ్యే ఖర్చు ఐదు లేదా పదిపైసలు. మార్కెట్కు వచ్చేటప్పుటికి రూపాయి దాటుతుంది. ఈ పథకం వల్ల ఇప్పుడు యాభయ్ సుంచి తొంభయ్ శాతం ఔషధాల వ్యయం ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. ఆరోగ్యాన్ని అభివృద్ధిలో భాగంగా చూడగలిగిన ప్రభుత్వం ఈ భారాన్ని తీసుకోవలసివచ్చు. ఒక చిన్న అనుభవం గుర్తుకు వస్తున్నది. ఇక్కడ ఒక మంచి ఔషధ తయారీ కేంద్రం ఉంది. దాని యజమాని నాకు సన్నిహితులు. విటమిన్ సి, బి కాంప్లెక్స్ వంటి జేసీక్ మందులు కొన్నిటిని భారీగా తీసుకోవలసిన అవసరం వచ్చింది. వాటిని పెద్ద మొత్తంలో ఉత్పత్తి చేసి ఇవ్వడానికి ఎంత అవుతుందని అడిగాను. తయారీకి, ప్యాకింగ్ కి అన్నింటికీ కలిపి ఒక్క మాత్రకు 30 నయా పైసలు అవుతుందని చెప్పారు యజమాని. ఇవే మార్కెట్లో ఎంత ఉంటాయి అని అడిగాను. రెండు సుంచి మూడు రూపాయలని చెప్పారు. అంటే అన్ని సుంకాలు పడుతున్నాయి. మధ్యలో దుకాణదారు కమిషన్ ఇలాంటివన్నీ కలిపి మధ్య తరగతి, పేద వర్గాల మీద వైద్య ఖర్చులను పెనుభారంగా మారుస్తున్నాయి. జన ఔషధి వల్ల పేదలకు భరించలేని విధంగా తయారైన వైద్య భారాన్ని చాలా వరకు తగ్గించవచ్చు. కానీ ఈ పథకాన్ని ముందుకు నడిపించడం సవాలేనని నా అభిప్రాయం. దానిని అధిగమించాలి.

డా॥ డి. రాజారెడ్డి
స్కూల్ సర్జన్, అపోలో

మందులే. చిత్రం ఏమిటంటే, ఫార్మాస్యూటికల్ కంపెనీలకీ, వైద్యులకీ మధ్య నుండే బంధం కారణంగా వారు జనరిక్ ఔషధాలను సూచించడం లేదన్న ఆరోపణ ఉంది. మరొక చిత్రమైన పరిస్థితి కూడా ఉంది. ఔషధాల ఉత్పత్తి కేంద్ర రసాయనాలు, ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఉంటుంది. ఆరోగ్య రక్షణ వ్యవహారాలు, ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన విధానాల రూపకల్పన, పథకాలు, వాటి నిర్వహణ ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ దగ్గర ఉంటాయి. కానీ భారతదేశంలో ఆరోగ్యం రాష్ట్ర జాబితాలో ఉంది. కేంద్రం చేయగలిగినది ఏమిటంటే జాతీయ స్థాయి ఆరోగ్య పథకాలను క్రమబద్ధం చేయడమే. రాజ్యాంగం ప్రకారం ఆరోగ్యం ప్రాథమిక హక్కు కాదు కూడా. అందుకే ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన ఏ పథకమైనా కొన్ని చిక్కులను ఎదుర్కొనక తప్పడం లేదు. దేశంలో ఆరోగ్య పథకాల పట్ల సరైన అవగాహన లేకపోవడం కూడా ఇలాంటి పథకాలు వెంటనే విజయవంతం కాలేకపోతున్నాయి. జన ఔషధి పథకం కూడా ఇందుకు మినహాయింపు కాదు.

పుంజుకుంటున్న జన ఔషధి కేంద్రాలు

కానీ కొద్దికాలం క్రితం కేంద్ర రసాయనాలు, ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ పీఎంబీజేపీ పథకం గురించి క్షుణ్ణంగా సమీక్షించింది. దేశంలో 6600 జన ఔషధి కేంద్రాలు సేవలు అందిస్తున్న సమయంలో జరిగిన సమీక్ష అది. ఆ సమీక్షలో తేలినదేమిటంటే, 2020-2021 ఆర్థిక సంవత్సరంలోని ఏడు మాసాలలో (గడచిన అక్టోబర్ నుంచి) ఈ కేంద్రాల ద్వారా రూ. 358 కోట్ల ఔషధాల అమ్మకం జరిగింది. సంవత్సరం పూర్తయ్యే నాటికి రూ.600 కోట్లకు అమ్మకాలు చేరుకుంటాయని అంచనా వేశారు. నిజానికి పీఎంబీజేపీ ఆరంభించిన 2014-15 సంవత్సరం నుంచి కూడా అమ్మకాలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఆ సంవత్సరం (99 కేంద్రాలు) అమ్మకాలు రూ. 7.29 కోట్లు. అదే 2019-2020 ఆర్థిక సంవత్సరంలో (6600 కేంద్రాలు) అమ్మకాలు రూ. 433 కోట్లకు చేరాయి. కొవిడ్ సమయంలో మందులే

స్పందన బావుంటి

వినయ్ కుమార్, పీఎంబీజేపీ అత్రాపూర్ నిర్వాహకుడు

అత్రాపూర్ (హైదరాబాద్)లో కొన్ని నెలల క్రితమే ఈ కేంద్రం ప్రారంభించాను. ఈ పథకం విస్తరించే క్రమంలో ఢిల్లీలో ఏర్పాటైన సభకు నేను కూడా హాజరయ్యాను. ప్రధాని సరేంద్రమోదీ గారు మాట్లాడారు. ఆయన పట్టుదల, ఇచ్చే స్ఫూర్తి అనన్య సామాన్యంగా ఉన్నాయి. ఈ ఆలోచన పేద ప్రజలకు పెన్నిధి వంటిదే. మా దగ్గర ఏడు వందల రకాల ఔషధాలు లభిస్తాయి. కానీ ప్రస్తుతం సరఫరా కొంచెం ఇబ్బందిగా ఉంది. బీపీ, సుగర్, గ్యాస్ సంబంధిత మందుల సరఫరా చాలడం లేదు. ఇప్పుడు మళ్లీ వ్యవస్థ మొత్తం మార్చారు. ఈ ప్రాంతానికి అవసరమైన మందుల కోసం మేడ్చల్లో గోదాము ఏర్పాటుయింది. ఏ ఔషధం నిల్వలు అయిపోతే సాయంత్రానికల్లా వాటిని కేంద్రాలకు చేర్చగలరు. సానిటరీ నాప్కిన్ ఇప్పటికీ ఒక రూపాయికే అందిస్తున్నాం. ఈ ప్రాంతంలోనే ఒక ఆసుపత్రి ప్రారంభించి, ఈ కేంద్రాన్ని దానికి అనుబంధంగా మార్చే ఆలోచన కూడా ఉంది. అక్కడ ఒక్క రూపాయి రుసుముతోనే కొన్ని రకాల పరీక్షలు అందుతాయి. ఇక్కడ స్థలం దొరకగానే అది కూడా కార్యరూపం దాలుస్తుంది.

కాకుండా, మాస్కులు కూడా ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచడానికి కేంద్రం ఎరువులు, రసాయనాల శాఖ చొరవ చూపింది.

ఈ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడానికి ముందుకు వచ్చిన వారికి కేంద్రం రూ. 2.5 లక్షలు ప్రోత్సాహ కాలుగా అందిస్తుంది. వీటిని డాక్టర్లు, ఫార్మాసిస్టులు, వ్యాపారులు, స్వయం సేవా బృందాలు, ప్రభుత్వేతర సంస్థలు, సేవాసంస్థలు వంటివి ఏర్పాటు చేయవచ్చు. తగిన చోట్ల, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల దగ్గరగా మాత్రమే వీటిని నెలకొల్పాలి. 2019 ఆగస్ట్ లో మొబైల్ అప్లికేషన్ కూడా వర్తింపజేశారు.

వారోత్సవాలతో ఊపు

జన ఔషధి వారోత్సవాలను పథకానికి మూడేళ్లు నిండిన సందర్భంగా ప్రారంభించారు. ఈ పథకాన్ని ప్రజలకు ఇంకా సన్నిహితం చేయాలన్న దృఢదీక్షతో ఈ కేంద్రాల సేవలను మరింత విస్తరింపజేయాలన్న సంకల్పంతో ఈ వారోత్సవాలను నిర్వహిస్తున్న సంగతి అర్థమవుతుంది. ఈ ఉత్సవాల ప్రణాళికలో అదే ఆశయం కనపడుతుంది. ఆ ఏడు రోజులలో ఏడు ఆరోగ్య కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తారు. మార్చి 1న

ఆరోగ్య శిబిరాలు ఏర్పాటు చేసి రక్తపోటు, సుగర్ పరీక్షలు, ఉచిత వైద్య సలహాలు, ఉచిత మందులు అందుబాటులోకి తెస్తారు. 2వ తేదీన జన ఔషధి పథకం గురించి డాక్టర్లు, క్లినిక్ లు, ఆసుపత్రులు, ఆరోగ్య రంగానికి సంబంధించిన ఇతర వ్యక్తులు, సంస్థల సహకారంతో చర్చా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు. 3వ తేదీన పాఠశాలలు, కళాశాలలకు వెళ్లి విద్యార్థులకు జన ఔషధి కార్యక్రమం గురించి వివరిస్తారు. యువతరంలో ఈ పథకం గురించి అవగాహన కల్పించడమే దీని ఉద్దేశం. 4వ తేదీన పీఎంబీజేపీ మహిళల కోసం ఏర్పాటు చేసిన శిబిరాలలో సానిటరీ ప్యాడ్స్ వినియోగం గురించి వివరిస్తారు. లక్ష వరకు సువిధ సానిటరీ ప్యాడ్లు ఉచితంగా పంచుతారు. దేశ వ్యాప్తంగా అదేరోజు రెండు వేల ప్రదేశాలలో ఇలాంటి శిబిరాలు నిర్వహిస్తారు. 5వ తేదీన వృద్ధులతో సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి వారి మందుల ఖర్చులను ఎలా తగ్గించుకోవచ్చునో తెలియజేస్తారు. 6వ తేదీన జన ఔషధిలో ఎంతటి నాణ్యమైన మందులు లభిస్తాయి అందరికీ తెలియజేస్తారు. ఇందుకోసం బైక్ ర్యాలీలు, పాదయాత్రలు, మానవహారాల ఏర్పాటు వంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు. ప్రజలను నిజంగా ఆదుకునే ఇలాంటి పథకానికి అందరూ చేయూత నివ్వాలి.

పౌర హృదయ బంధీ ఆంగ్ సాన్ సూకీ

సర్వ స్వతంత్రత కోసమే ఆమె పోరు. ఆమె పేరు ఆంగ్ సాన్ సూకీ. మాతృదేశం మయన్మార్. ఇది వినగానే మనలో ఎవరికైనా సైనిక, జనస్వామ్య శక్తుల హోరాహోరీ తలపుకొస్తుంది. ఇప్పటి నియంతల పనిపట్టిలా ప్రతి ఒక్క ఊరి నుంచీ కనీసం 20మంది యువజనాన్ని సంసిద్ధం చేయాలంది- ప్రజా పోరాట ప్రాతినిధ్య సంఘం. సమాఖ్య సేన ఏర్పాటు చారిత్రక అవసరమన్న ఆ జాతి మహిళా నేత సూకీనే! దాదాపు ఆరు కోట్ల జనాభా ఉన్న ఆ ఆగ్నేయాసియా దేశం మన సరిహద్దుల్లోనిదే. ఒకటి రెండూ కాదు- మూడు వరస సమరాల దరిమిలా కూడా, ఆంగ్లేయ పాలకుల పద ఘట్టనల్లో మరింత నలిగింది. మన తర్వాత ఏడాదికే స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకున్నా, అనంతర అంతర్గత పరిణామాలు చేదు అనుభవాలనే మిగిల్చాయి. అంతర్ యుద్ధాలు పరిపాటిగా మారిన దేశమైనా, అక్కడి పౌరులకు అప్పుడూ ఇప్పుడూ సూకీయే ఆశాదీపం.

ప్రతిపక్ష నాయకురాలిగా ఉంటూనే, ప్రజలందరి మదిలో సుస్థిర స్థానం అందుకున్న ఘనరాలు సూకీ. అప్పటి బర్మాలోని రంగూన్ (ఇప్పుడైతే-

యాంగన్) లో పుట్టిన ఆమె తండ్రి పేరే ఆంగ్ సాన్. సూ అనేది తాత, కీ అనేది తల్లి పేర్ల నుంచి వచ్చాయామెకు. బర్మీయుల్లోని అనేకులతో నేటికీ

‘మదర్ సూ’ అని గౌరవాభిమానాలతో పిలిపించుకునే ఆ నాయికకు ప్రస్తుతం 76 ఏళ్లు. తండ్రిని తన రెండేళ్ల పసిప్రాయంలోనే రాజకీయ ప్రత్యర్థులు

జాగృతి

జాగృతి చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి

ప్రత్యేక తగ్గింపు

2021 ఏప్రిల్ 31 వరకు కొనసాగిస్తున్నాము.

కరోనా కారణంగా చందా రెన్యూవల్ చేసుకొనేవారికి ప్రత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/- (రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),
5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/- (రూ.3000/-లకు బదులు రూ.2800/-లు) తగ్గింపు కలదు.
రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్ తో పాటు చందా కోడ్ ను కూడా తప్పక రాయాలి.

 1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550/- కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా http://payit.cc/S8242 లింక్ ని ఉపయోగించండి	 5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.2800/- కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా http://payit.cc/S8309 లింక్ ని ఉపయోగించండి
--	---

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,
5 సం.ల చందా కట్టేవారికి రూ. 3000/- లు మాత్రమే.
మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాటి క్రింది లింక్ లను ఉపయోగించండి.

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013

పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

సూకీవి స్వతంత్ర భావాలు. అందుకే 1991లోనే నోబుల్ పురస్కారం సాధించారు. ఆమె అంతర్జాతీయ అవగాహనను కీర్తిస్తూ జవహర్ లాల్ అవార్డును భారత ప్రభుత్వం మునుపే ప్రకటించింది. వెనుజులా, కెనడా ప్రభుత్వాలూ అవార్డులతో సత్కరించాయి. ఎప్పుడో 1969లోనే వరసగా మాస్టర్ డిగ్రీలు పొందారామె. భర్త ఆమెకు కుటుంబ మిత్రుడే. వ్యక్తిగత జీవితానికి భిన్నంగా ఆమె రాజకీయ జీవనం సాగుతున్నది.

పొట్టనపెట్టుకోవడం ఆమెని జీవితకాల క్షోభకు గురిచేస్తూనే ఉంది. బర్మియుల విముక్తికి విశ్వప్రయత్నం చేయడమే ఆయన తప్పు! సూకీ జీవన యాత్రలో ఎన్నెన్నో దుర్ఘర ఘట్టాలు. 43 సంవత్సరాల వయసులో స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చాక, ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమ భావాలు గట్టిగా వేళ్లాడుకున్నాయి. పెత్తందారీ ప్రభుత్వం అడుగుడుగునా అడ్డుతగిలింది. కుటుంబ సభ్యులు శాశ్వతంగా దూరమయ్యేలా చేసింది. మరిన్ని సైనిక నిర్బంధాలతో ఆమె గుండె ఉక్కుగా మారింది. ఇంతలో ముప్పుర పాలన అంతమయ్యేలా ప్రజాగ్రహం చెలరేగింది. అది 1988. లక్షలాదిగా గుమికూడిన పౌరహామీనిని ఉద్దేశించి సూకీ చిరస్మరణీయ ప్రసంగం చేశారు. ఇకనైనా జనప్రభుత్వ నిర్మాణం జరిగి తీరాలన్నార. అదే సంవత్సరం సెప్టెంబరులో పాలన సైనికాధికారి జుంటా హస్తగతమైంది. ఆ దుష్పరిపాలన అంతరించాలన్నదే ఆమె ప్రతిజ్ఞ, పోరాటం.

ఎప్పుడూ ఖైదు

అంతే. 1989లో సైనిక పాలకులు ఇంకా పగ, ప్రతీకారాలతో వ్యవహరించారు. అప్పటినుంచే సూకీని గృహనిర్బంధంలో ఉంచారు. దేశం వదిలి వెళ్లిపోతేనే స్వతంత్ర మనుగడ ఉంటుందన్నారు. అంతమాత్రానికే ప్రాంతం వదిలి వెళ్లిపోతే, తాను సూకీ ఎందు కవుతుంది? ఎన్ని నిర్బంధాలైనా అదురూ బెదురూ ప్రసక్తే లేదన్నారు. అలా ఆమె ఇంటి నిర్బంధం మొత్తం మీద ఎంత కాలమో తెలుసా? రెండు దశాబ్దాలకు పైగా నిరంతర పోరు పర్యవసానంగా నేషనల్ లీగ్ ఫర్ డెమోక్రసీ (ఎన్ఎల్డీ) స్థాపించారు. 1990 సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో 59% ఓట్లను సొంతం చేసుకున్నారు. ఉన్న 485లో 382 పార్లమెంట్ స్థానాలు ఆమెచే! అయినా అప్పటికి సూకీ ఎక్కడున్నారో కనీసం ఊహించగలరా? ఎన్నికలకు ముందునుంచే గృహనిర్బంధంలో!! అంటే 2010లో విడుదల అయ్యేవరకూ అదే పరిస్థితి. ఒక్క మయన్మార్ అనే కాదు, మొత్తం ప్రపంచంలోనే ఆమెను మించిన రాజకీయశైలి అంటూ మరెవ్వరూ ఉండరు.

అవరోధ తెగబడినా

ఏ క్షణాన రాజకీయజీవితం ఆరంభించారో కానీ, అనంతర నిర్బంధ కాలంలో ఎటువంటి సమావేశాలు, సభలు లేవు. లోక ప్రసిద్ధ నేతల జీవితకథలు, భర్త పంపిన మనస్తత్వ పుస్తక పఠనంతోనే కాలమంతా గడిచిపోయింది. 1994లో మాత్రం బర్మా నాయకుడైన ఖిన్ న్యుయంటోతో మొదటిసారిగా కొద్దిసేపు భేటీ ఏర్పాటైంది. అంతవరకే! పదిహేనేళ్ల నిర్బంధంలో పలుసార్లు ఆరోగ్యం క్షీణించడం, ఆస్పత్రులపాలవడం. ప్రజల కోసం తాను ఎంత దుర్ఘర జీవితం గడపాల్సి వచ్చిందో అర్థం చేసుకోవాలి. అటు తర్వాత 1996లో తన పార్టీ ఇతర నాయకులతో కలిసి ప్రయోజిస్తున్న వాహనంపై దుండగులు విరుచుకు పడ్డారు. ఇసుప లాఠీలు, గొలుసులు, రాళ్లు, మరెన్నోమారణాయుధాలతో హత్యాప్రయత్నం చేశారు. అంత దారుణంగా తెగబడింది కిరాయి సైన్యం వ్యక్తులే.

నిర్బంధ కాల జీవితం ఇలా..

1989 నుంచి మూడేళ్లు సైనిక చట్టం పేరిట బందీగా. మళ్లీ అదుపులోకి.

1995లో గృహనిర్బంధం నుంచి విముక్తి. తిరిగి 2000లో అరెస్టు.

2002 మే నుంచి నిర్బంధం కొనసాగింపు.

2003 మే: రహస్యంగా ఖైదు.

2007: సాక్షాత్తు ఐక్యరాజ్య సమితి కల్పించు కుంది. చిరకాలంగా మగ్గిపోతున్న సూకీని ఇకనైనా విడుదల చేయాలంది. అయినా పట్టించుకోని సైనిక నియంతలు ఆమె నిర్బంధాన్ని ఇంకా పొడిగించారు. పాలకుడు జుంటాకు సమితి ఎంత చెప్పినా పెడచెవిన్ పెట్టాడు. పట్టు వదలని ప్రయత్నాలతో, ఆమె విడుదల సంభవించింది. కానీ మళ్లీ దారుణ రీతిలో దాడి. జరిగిపోయింది. చేయించింది తిరిగి

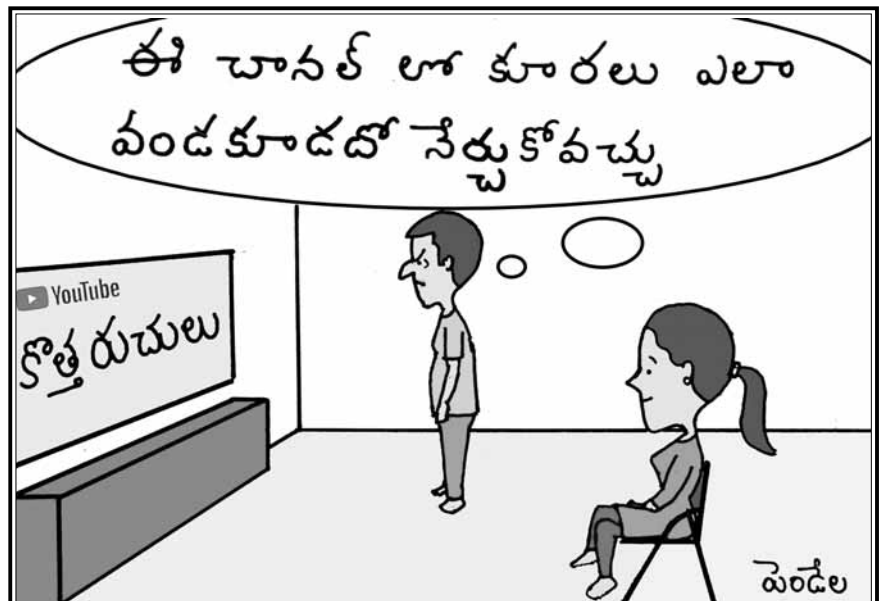
జంధ్యాల శరీరతబాబు

సైనిక ప్రభుత్వమే. అందులో ఆమె మద్దతుదార్లు చనిపోయారు. మరోసారి రంగూన్ జైలులోకి సూకీ. తదుపరి స్థితిలో ఐరాన ప్రత్యేక దూతులు రంగప్రవేశం చేశారు. వరస నిర్బంధాలు సమాజ శాంతి భద్రతలను భూస్థాపితం చేసినట్లే. సమితి దూకుడు పెంచడంతో సూకీ విడుదల సాధ్యమైంది. ఆమె గృహనిర్బంధం 2010లో ఓ ముగింపునకు వచ్చింది. 2012లో పార్టీ (నేషనల్ కాంగ్రెస్ లీగ్ ఫర్ డెమోక్రసీ) తాను దిగువ సభకు ఎన్నికైనట్లు ప్రకటించింది.

విజయం ఆమె సొత్తు

సూకీవి స్వతంత్ర భావాలు. అందుకే 1991లోనే నోబుల్ పురస్కారం సాధించారు. ఆమె అంతర్జాతీయ అవగాహనను కీర్తిస్తూ జవహర్ లాల్ అవార్డును భారత ప్రభుత్వం మునుపే ప్రకటించింది. వెనుజులా, కెనడా ప్రభుత్వాలూ అవార్డులతో సత్కరించాయి. ఎప్పుడో 1969లోనే వరసగా మాస్టర్ డిగ్రీలు పొందారామె. భర్త ఆమెకు కుటుంబ మిత్రుడే. వ్యక్తిగత జీవితానికి భిన్నంగా ఆమె రాజకీయ జీవనం సాగుతున్నది. అక్కడ మయన్మార్ లో 2021 లోనూ ప్రస్తుత యుద్ధ వాతావరణం ముందు వెనక ప్రజాశక్తులే ఉన్నాయి. వాటి అధినేతగా సూకీ ఇకముందూ విజేతే!

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఎంత చిన్నదైనా పెద్దదైనా చరిత్ర పాఠాలు విన్నవించడం తగదు. కొవిడ్ 19 మహమ్మారి కూడా ఇదే రుజువు చేస్తోంది. 1919 నాటి కరోనా సంబంధిత వ్యాధి మూడు దశలలో వచ్చింది. అలాంటి ప్రమాదం ఇప్పుడూ ఉందని కొందరు విజ్ఞులు ముందే హెచ్చరించారు. చారిత్రక, వైజ్ఞానిక ఆధారాలతో, ప్రమాణాలతో వారు చెప్పినట్టే రెండో దశను ఇప్పుడు చూస్తున్నాం. మహమ్మారి మళ్ళీ విజృంభిస్తూ కొత్తరూపంలో ప్రమాద ఘంటికలు వినిపిస్తోంది. గత మూడు వారాలుగా దేశ వ్యాప్తంగా ప్రమాదకర స్థాయిలో కొవిడ్ కేసులు పెరుగుతున్నాయి. మహారాష్ట్ర పరిస్థితి మరి భయానకం. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో మరోసారి ఆంక్షలు ప్రారంభమయ్యాయి. కరోనా టీకా వచ్చిన తర్వాత ప్రజల్లో నిర్లక్ష్యం పెరిగిపోయి, ఆంక్షలను పాటించడం లేదని కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్య మంత్రి హర్షవర్ధన్ ఆందోళన వ్యక్తం చేయడం సబబే. జాతీయ ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ వివిధ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులతో నిర్వహించిన వీడియో కాన్ఫరెన్స్ లో రెండో దశ గురించి అప్రమత్తం చేశారు.

వ్యాక్సిన్ వచ్చిందన్న ఆనందం ఆవిరయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది. కేసులు ఐదు నెలలుగా క్షీణించినట్లు కనబడినా కొన్ని వారాలుగా మళ్ళీ పెరుగుతుండటం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. రోజూ వేలాది కేసులు నమోదవుతున్నాయి. గతేడాది వచ్చిన వైరస్ తగ్గిపోగా, కొత్త డ్రైయిన్ వేరియంట్లు కల్లోలం సృష్టిస్తున్నాయి. అమెరికా, బ్రిటన్, బ్రెజిల్, ఇటలీ తదితర దేశాల్లో, యూరప్ లో ఈ ప్రభావం అధికంగా కనిపిస్తోంది. భారత్ నూ భయపెడుతోంది. మూడు రకాల కొత్త వేరియంట్స్ ను కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్యశాఖ కనుగొంది.

క్రాంతిదేవ్ మిత్ర

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

దేశంలోని 8 రాష్ట్రాల్లో వైరస్ మళ్ళీ విజృంభిస్తోందని ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ హెచ్చరించింది. మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు, పంజాబ్, మధ్యప్రదేశ్, ఢిల్లీ, గుజరాత్, కర్ణాటక, హర్యానా, కేరళ రాష్ట్రాల్లో కొవిడ్ కేసులు పెరుగుతున్నాయని వెల్లడించింది. మహారాష్ట్రతో పాటు ముంబై పరిస్థితులు ఆందోళన కరంగా మారాయి. దేశ వ్యాప్తంగా నమోదవుతున్న కేసుల్లో సగానికి పైగా అక్కడే ఉన్నాయి. లాక్డౌన్ తర్వాత ఆర్థిక ఇబ్బందుల నుంచి ప్రజలు ఇప్పుడిప్పుడే కోలుకుంటున్నారు. ఇలాంటి సమయంలో మళ్ళీ కరోనా కేసులు పెరగడం, ఇప్పటికే పలు రాష్ట్రాలు కొవిడ్ ఆంక్షలు విధించడంతో మళ్ళీ ఆందోళన మొదలైంది.

కొత్త రకం కరోనా కారణాలు

వేగంగా వ్యాపించే కరోనా వైరస్ రకాల్లోని సైక్ ప్రోటీన్లు చాలా స్థిరంగా ఉంటున్నాయని అమెరికా శాస్త్రవేత్తలు వెల్లడించారు. ఇన్ ఫెక్షన్ ఉద్భుతిని పెంచడానికి ఇవే కారణమవుతున్నాయి. బోస్టన్ చిల్డ్రన్ హాస్పిటల్ శాస్త్రవేత్తలు కరోనాపైన్ కొమ్ము ఆకృతిలో ఉండే సైక్ ప్రోటీన్ తీరుతెన్నులను లోతుగా

మరణాలు మార్చి 21 నాటికి నాటి గణాంకాల ప్రకారం ఇప్పటి వరకూ దేశవ్యాప్తంగా 1,16,46,081 కోట్ల మంది వైరస్ బారినపడగా, 1,59,967 మంది మృత్యుుడికి చేరుకున్నారు. 1.11 కోట్ల మందికి పైగా బయటపడగలిగారు. రికవరీ రేటు 95.96 శాతానికి తగ్గింది. 3,34,646 మంది వైరస్ తో బాధపడుతుండగా.. క్రియాశీల రేటు 2.66 శాతానికి చేరింది. పాజిటివ్ కేసుల్లో రికవరీలు సగం కంటే తక్కువగా ఉండటం ఆందోళన కలిగిస్తోంది.

రోజువారీ కేసుల్లో సగానికి పైగా, 30 వేలపై చిలుకు మహారాష్ట్రలో నమోదవుతున్నాయి. ఇక్కడ మొత్తం పాజిటివ్ కేసుల సంఖ్య 24లక్షల మార్కును దాటింది. 53,399 మంది ప్రాణాలు వదిలారు. ముంబయిలో పరిస్థితి మరి దారుణం. తర్వాత పుణె, నాగ్ పుర్, రాణి, నాసిక్ జిల్లాల్లో కేసులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. దేశ రాజధాని ఢిల్లీలోనూ కరోనా విస్తరిస్తోంది. రెండు వారాలుగా కేసులు పెరుగుతున్నాయి. మహారాష్ట్ర తర్వాత వరుసగా పంజాబ్, కేరళ, కర్ణాటక, గుజరాత్ రాష్ట్రాల్లో ఎక్కువగా కేసులు నమోదవుతున్నాయి.

మళ్ళీ కోరలు చాచిన

పరిశీలించారు. బ్రెజిల్, దక్షిణాఫ్రికా, బ్రిటన్ రకం కరోనా వైరస్ లో కనిపించిన డీ614జీ ఉత్పరివర్తన కారణంగా ఈ ప్రోటీన్ లో వచ్చిన మార్పులను గమనించారు. చైనాలోని ఊహాన్ లో మొదట వెలుగు చూసిన మూల వైరస్ లోని సైక్ ప్రోటీన్ కన్నా ఇది మరింత స్థిరంగా ఉంటోందన్నారు. కొన్నిసార్లు ఈ సైక్ ప్రోటీన్లు ముందే తమ ఆకృతిని మార్పు కుంటుందని, ఫలితంగా మానవ కణంతో సంధానం కావడానికి ముందే అది విడిపోతుందని చెప్పారు. ఉదాహరణకు మూల వైరస్ లో 100 సైక్ లు ఉన్నాయనుకుంటే, ఆకృతిపరంగా ఉన్న అస్థిరత వల్ల వాటిలో 50 శాతం మాత్రమే క్రియాశీలంగా ఉంటాయి. కొత్త రకాల్లో మాత్రం 90 శాతం సైక్ లు చురుగ్గా ఉంటాయి. అవి దృఢంగా మానవ కణాలతో అనుసంధానం కాకపోయినప్పటికీ సదరు వ్యక్తిలో ఇన్ ఫెక్షన్ కలిగించే సామర్థ్యాన్ని ఎక్కువగా కలిగి ఉంటాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఉత్పరివర్తన చెందిన సైక్ ప్రోటీన్ ను నిలువరించేలా టీకాలను రీడిజైన్ చేయాలని పరిశోధనలో పాలుపంచుకున్న బింగ్ చెన్ సూచించారు.

రోజువారీ కేసులు 50 వేలు

తాజాగా దేశంలో రోజువారీ నమోదయ్యే కొవిడ్ కేసులు 50 వేలకు, మరణాలు 200లకు వచ్చేసాయి.

తెలంగాణ విద్యాసంస్థల్లో..

తెలంగాణ లోని విద్యాసంస్థల్లో కరోనా కలకలం రేపుతోంది.. గురుకులాలు, ప్రభుత్వ పాఠశాలల విద్యార్థులు కొవిడ్ బారిన పడుతున్నారు. వివిధ జిల్లాల్లోని విద్యాకేంద్రాల్లో మూడు రోజుల వ్యవధిలో వందల సంఖ్యలో కేసులు నమోదయ్యాయి. ఖమ్మం జిల్లా ముదిగొండ మండలం పెద్దమండవ జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల, నిర్మల్ జిల్లా ముథోల్ లోని గిరిజన బాలికల గురుకుల పాఠశాల, నాగర్ కర్నూల్ పరిధిలోని ఉయ్యాలవాడ జ్యోతిబాపూలే గురుకుల పాఠశాల, నాగోలు జడ్పీ ఉన్నత పాఠశాల, మైనారిటీ బాలికల పాఠశాల, హయత్ నగర్ లోని గురుకుల పాఠశాలలో కేసులు వెలుగు చూడటంతో తల్లిదండ్రులు ఆందోళనకు గురయ్యారు. దీంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాఠశాలకు మరోసారి సెలవులు ప్రదించే అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. అనేక ప్రైవేటు కాలేజీలు, హాస్టళ్లలో కొవిడ్ కేసులు వెలుగు చూస్తున్న వార్తలు బయటకు రానియకుండా కట్టిడి చేస్తున్నారు. మరోవైపు తెలంగాణలో కొవిడ్ కేసులు పెరుగుదలకు పొరుగు రాష్ట్రాల నుంచి రాకపోకలే కారణమని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. సరిహద్దు జిల్లాలపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టారు.

మరోసారి ఆంక్షలు తప్పవా?

దేశంలో కరోనా వైరస్ విజృంభణ మొదలై ఇప్పటికే ఏడాది పూర్తయ్యింది. వైరస్ కట్టడి చర్యల్లో భాగంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం గత ఏడాది మార్చి 22న దేశ వ్యాప్తంగా 'జనతా కర్ఫ్యూ' విధించిన విషయం తెలిసిందే. ఆ రోజు సాయంత్రం దేశ ప్రజలు ఇళ్ల నుంచి బయటకు వచ్చి చప్పట్లు, గంటలతో సానుభూతి తెలియజేశారు. ఆ తర్వాత మార్చి 25వ తేదీ నుంచి యావత్ దేశం పూర్తి లాక్డౌన్లోకి వెళ్లింది. దుకాణాలు, పాఠశాలలు, కార్యాలయాలు, మార్ట్, సినిమా హాళ్లతో పాటు రైల్వేలు, విమానాశ్రయాలన్నీ మూతపడ్డాయి. వైరస్ తీవ్రత దృష్ట్యా ఈ లాక్డౌన్ మే 31వరకు కొనసాగింది. అనంతరం పలు దశాల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంక్షలను సడలిస్తూ వచ్చింది. పరిస్థితులు కాస్త కుదుట పడిన తర్వాత దేశమంతా తిరిగి సాధారణ స్థితి వచ్చింది.

రెండోదశ మొదలు కావడంతో పలు రాష్ట్రాలు మరోసారి ఆంక్షలు విధిస్తున్నాయి. మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, గుజరాత్, పంజాబ్ రాష్ట్రాల్లో రాత్రిపాట కర్ఫ్యూతో పాటు స్థానికంగా లాక్డౌన్ ఆంక్షలు అమలు చేస్తున్నాయి. నాగ్ పూర్ జిల్లాలో మార్చి 15 నుంచి

ఆత్మవిశ్వాసం నిర్లక్ష్యానికి దారితీయరాదన్నారు. అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ సహా పలు రాష్ట్రాల్లో 10 శాతం టీకాలు వుధా అయ్యాయని ప్రధాని ఆందోళన వ్యక్తం చేయడం, దీనిపై సమీక్షించుకోవాలని కోరడం తెలిసిందే. కరోనా మరణాలు అతి తక్కువగా ఉన్న దేశాల్లో భారత్ ఒకటిని ప్రధాని మోదీ గుర్తు చేశారు. ఈ దశలో ఆ పేరు పోగొట్టుకోకూడదు. అలాగే కొవిడ్ పరీక్షల్లో 70 శాతం ఆర్టీ-పీసీఆర్ టెస్ట్లతో చేయాలన్నాడు ప్రధాని. కేరళ, ఒడిశా, ఛత్తీస్ గఢ్, యూపీలను ప్రస్తావిస్తూ యాంటీజెన్ పరీక్షలపై ఆధారపడొద్దని సూచించారు. పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే దేశంలో రానున్నరోజులు చాలా ప్రమాదకరంగా మారతాయని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హర్షవర్ధన్ ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు.

వేగవంతంగా టీకాల పంపిణీ

వాస్తవం చెప్పాలంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం కొవిడ్ నిరోధానికి తనవంతు కృషి చేస్తూనే ఉన్నది. అందులో

వీలైనంత త్వరగా కరోనాను కట్టడి చేసేందుకు ప్రభుత్వం మరో 12 కోట్ల కరోనా వ్యాక్సిన్ డోసుల కోసం సీరమ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియా(ఎన్ఎస్ఐ), భారత్ బయోటెక్నికల్ ఆర్డర్ ఇచ్చింది. జూలై చివరి నాటికి 30 కోట్ల మందికి కరోనా టీకాలు మేయాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఓవైపు దేశంలో వ్యాక్సిన్ పంపిణీ ముమ్మరంగా కొనసాగిస్తోన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం, మరోవైపు విదేశాలకూ కూడా సరఫరా చేస్తోంది. కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ గణాంకాల ప్రకారం ఇప్పటివరకు దాదాపు 10 కోట్ల 50లక్షల టీకాలను ఎగుమతి చేసింది. అంతర్జాతీయ సంస్థలతో కలసి వ్యాక్సిన్ ను తయారు చేసి కరోనా నుంచి ప్రపంచాన్ని భారత్ కాపాడిందని అమెరికా శాస్త్రవేత్త పీటర్ హాట్స్ అన్నారు.

టీకాతో 8-10 నెలల రక్షణ

టీకాతో 8-10 నెలల పాటు మంచి రక్షణ లభిస్తుందని ఎయిమ్స్ డైరెక్టర్ గులేరియా చెప్పారు.

భాగంగానే దేశ వ్యాప్తంగా వ్యాక్సినేషన్ ఊపందు కుంది. నిత్యం దాదాపు 25లక్షల కరోనా వ్యాక్సిన్ డోసులను పంపిణీ చేస్తున్నారు. ఇప్పటి (మార్చి 21) వరకు 4కోట్ల 46 లక్షల డోసులను అందించారు. వీటిలో 3 కోట్ల 71లక్షల మందికి తొలి డోసులను అందించగా, 74లక్షల మందికి రెండు డోసులను ఇచ్చినట్లు కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్యశాఖ వెల్లడించింది. ప్రస్తుతానికి భారత్లో ఈ రెండు సంస్థల టీకాలను మాత్రమే వినియోగించేందుకు ప్రభుత్వ అనుమతి ఉంది. సీరమ్ కంపెనీ.. నెలకు 7 కోట్ల కోవిషిల్డ్ డోసులను తయారు చేస్తోండగా, భారత్ బయోటెక్ నెలకు దాదాపు 40 లక్షల కోవాగ్స్ డోసులను ఉత్పత్తి చేస్తోంది

వ్యాక్సిన్ వల్ల దేశంలో పెద్ద దుప్రభావాలేమీ వెలుగు చూడలేదని పేర్కొన్నారు. మొదటి డోసు టీకా తీసుకున్న నాలుగు వారాలకు (28 రోజులు) రెండో డోసు తీసుకోవాలి. రెండో డోసు తీసుకున్న 28 రోజుల తర్వాతే వైరస్ ను ఎదుర్కొనే యాంటీబాడీలు తయారవుతాయని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ తెలిపింది. తాజాగా కోవిషిల్డ్ వ్యాక్సిన్ రెండో డోసు విషయంలో కేంద్రం గడువు పెంచింది. ప్రస్తుతం కోవిషిల్డ్ తొలివిదతకు, రెండోవిదతకు 4 వారాల అంతరం ఉంది. దీన్ని 8 వారాల వరకు పెంచాలని కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్య శాఖ సూచించింది. రెండు డోసుల మధ్య 8 వారాల అంతరం విధించాలని కేంద్రం భావిస్తోంది.

మహమ్మారి

21 వరకు మహారాష్ట్ర సర్కారు ఆంక్షలు విధించింది. మధ్యప్రదేశ్లోని ఇండోర్, భోపాల్, జబల్ పూర్ నగరాల్లో ఒక్కరోజు లాక్డౌన్ విధించారు. రాజస్థాన్ లోని 8 నగరాల్లో రాత్రివేళ కర్ఫ్యూ విధించారు.

కొవిడ్ వ్యాప్తికి కారణాలు ఇవే..

గత ఏడాది కరోనా వైరస్ ప్రారంభ సమయంలో ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థతో పాటు భారత వైద్య ఆరోగ్య శాఖ అనేక మార్గదర్శకాలు సూచించింది. మాస్కులు ధరించడం, సానిటైజర్ వినియోగం, భౌతికదూరం వంటి నిబంధనలతో పాటు పెళ్లిళ్లు, విందులు, వినోదాలు, సామాజిక కార్యక్రమాలకు, ప్రయాణాలకు కొంత కాలం దూరంగా ఉండడం వంటివాటిని ప్రజలు పాటించారు. కానీ వ్యాక్సిన్ వచ్చిన తర్వాత ప్రజల్లో నిర్లక్ష్యం పెరిగింది. నిబంధనలు గాలికి వదిలేశారు. ప్రభుత్వాలు చూసీ చూడనట్లు వ్యవహరిస్తున్నాయి. కొవిడ్ పరీక్షలు తగ్గించాయి. చాలా సంస్థలు ఉద్యోగులను విధిగా ఆఫీసులకు రావాలని సూచిస్తున్నాయి.

గతంలో వలెనే మోదీ కొన్ని సూచనలు చేశారు. అవసరమైన చోట్ల మైక్రో కంటైన్మెంట్ జోన్లు ఏర్పాటుపై దృష్టిసారించాలన్నారు. రెండో దశ తీవ్రం కాకుండా సత్కర్, నిర్లక్ష్యాత్మక చర్యలు చేపట్టాలన్నారు. కరోనాపై పోరాటం ద్వారా భారత్ సాధించిన

పాణిదేవి

ఈ విజయం పీవీదా? కేసీఆర్ దా?

గతంలో పట్టభద్రుల (గ్రాడ్యుయేట్) ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలకు రాజకీయ పార్టీలు పెద్దగా ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవి కావు. కారణాలేవైనా సాధారణంగా అధికారంలో ఉన్న పార్టీ ఖాతాలోనే ఈ విజయాలు నమోదు అయ్యేవి. పైగా ఈ ఎన్నికలకు మీడియాలో కూడా పెద్దగా ప్రచారం దక్కేది కాదు. దీంతో ఎన్నికలు ఎప్పుడు

వచ్చాయో, ఎప్పుడు పూర్తయ్యాయో అన్నట్లుగా ఉండేది పరిస్థితి. అయితే ఇందుకు భిన్నంగా ఇటీవల తెలంగాణలో జరిగిన రెండు ఎమ్మెల్యే (హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్; ఖమ్మం, వరంగల్, నల్గొండ) ఎన్నికలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగానే కాదు, దేశవ్యాప్తంగా కూడా అందరి దృష్టిని ఆకర్షించాయి. పోటాపోటీ మాటల యుద్ధం, సవాళ్లు, ప్రతిసవాళ్లు, ఆరోపణలు, ప్రత్యారోపణలతో రాజకీయ పార్టీల ప్రచారం వాడీవేడిగా సాగింది. ఈ ఎన్నికల్లో కచ్చితంగా గెలిచి తీరాలన్న కసి అన్ని ప్రధాన పార్టీల్లో కనిపించింది. ఇందుకు కారణాలు చాలానే ఉన్నాయి.

దుబ్బాక ఉపఎన్నిక, జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో చావుతప్పి కన్ను లోట్టపోయిన చందంగా మారిన అధికార టీఆర్ఎస్ పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలను ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుంది. మరోవైపు రాష్ట్రంలో తామే ప్రత్యామ్నాయం అంటూ టీఆర్ఎస్ కు ముచ్చటమవుల పట్టిస్తూ.. ప్రభుత్వ

విధానాలను సూటిగా ప్రశ్నిస్తూ జోరుమీదున్న భారతీయ జనతా పార్టీ కూడా దుబ్బాక, జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో కనబర్చిన ఉత్సాహాన్నే ఈ ఎన్నికల్లోనూ చూపించింది. ఇక కాంగ్రెస్, టీడీపీ, కమ్యూనిస్టులు రాష్ట్రంలో తమ ఉనికిని కాపాడుకోవడానికి ప్రయత్నించాయి.

అయితే.. అనూహ్యంగా రెండు స్థానాల్లోనూ అధికార టీఆర్ఎస్ విజయం సాధించింది. కానీ విజయం వరించిన గులాబీ పార్టీకి వచ్చిన ఓట్ల శాతం మాత్రం కంగారు పెట్టిస్తోంది. పైకి విజయాన్ని ఆస్వాదిస్తున్నా లోలోపల మాత్రం ఆలోచనలో పడ్డారు గులాబీ నేతలు. బీజేపీని నేరుగా ఎదుర్కోలేకనే మాజీ ప్రధాని పీవీ నరసింహారావు ఫోటోతో టీఆర్ఎస్ ఈ ఎన్నికల్లో గెలుపొందిందని, ఇది కేసీఆర్ విజయమా? పీవీ విజయమా? చెప్పాలంటూ బీజేపీ చేసిన విమర్శలకు టీఆర్ఎస్ నాయకుల 'మౌనం' మరింత బలం చేకూరుస్తోంది.

ఈ ఓటమి వల్ల బీజేపీకి పెద్దగా నష్టం

ప్రశ్నించే గొంతుకు ప్రజా

పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో ఖమ్మం, నల్గొండ, వరంగల్ స్థానం నుండి స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా బరిలోకి దిగిన తీన్వార్ మల్లన్న చరిత్ర సృష్టించారు. అధికార పక్షం అరాచకాలపై సృష్టించిన మల్లన్నకు ఓట్లతో ప్రజలు మద్దతు తెలిపారు. తీన్వార్ మల్లన్న వంటి ప్రశ్నించే గొంతులు రాజకీయాల్లో అద్భుతాలు చేయగలరన్న నమ్మకాన్ని ఈ ఫలితాలు సృష్టించేశాయి. మల్లన్నకు లక్షకు పైగా ఓట్లతో ఓటర్లు బ్రహ్మరథం పట్టారు.

నాలుగు రోజుల పాటు సాగిన ఓట్ల లెక్కింపులో అధికార పార్టీకి దీటుగా ఓట్లు సాధించారాయన. ఒకానొక దశలో టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థి, సిట్టింగ్ ఎమ్మెల్యే పల్లె రాజేశ్వర్ రెడ్డిపై

గెలుపు ఖాయమన్నట్లుగా కనిపించారు. 12 వేల ఓట్ల స్వల్ప తేడాతో ఓడిపోయారు. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో కీలకంగా వ్యవహరించిన ప్రొఫెసర్ కోదండరాంను మించి మల్లన్న ఓట్లు సాధించడం విశేషం. సోషల్ మీడియాలో అధికార టీఆర్ఎస్ అరాచకాలను, కేసీఆర్ కుటుంబ రాజకీయాలను ప్రశ్నిస్తూ మల్లన్న బాగా పాపులర్ అయ్యారు.

వృత్తిపరంగా జర్నలిస్ట్ అయిన చింతపండు నవీన్ కుమార్ ఒక ప్రముఖ తెలుగు టీవీ ఛానల్ నిర్వహించిన 'తీన్వార్' ప్రోగ్రాంలోని తన పాత్ర పేరునే తన పేరుగా మార్చుకున్నారు. 2015లో జరిగిన ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థిగా పోటీచేసి ఓడిపోయారు. ఇటీవల జరిగిన

పల్ల రాజేశ్వర్ రెడ్డి

జరగలేదని ఆ పార్టీ నాయకులు చెబుతున్నా సిట్టింగ్ స్థానం కోల్పోవటానికి గల కారణాలపై లోతుగా విశ్లేషించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని రాజకీయ నిపుణులు అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మరోవైపు ఈ ఎన్నికల ద్వారా అధికార టీఆర్ఎస్ కొత్త ప్రభుత్వాలను కూడా తెచ్చిపెట్టుకుందని రాజకీయ విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. కేసీఆర్ ప్రభుత్వంపై సానుకూలత ఉన్న సమయంలోనే గెలిచిన రామ్చంద్రరావు.. తాజా ఎన్నికల్లో ఓడిపోవడం ఆ పార్టీ వర్గాలను ఆలోచింపజేస్తోంది.

టీఆర్ఎస్ గెలుపుకు కారణమదేనా?

ఈ ఎన్నికల్లో ఓట్లు తక్కువగా వచ్చినా పలు అంశాలు కలిసొచ్చి టీఆర్ఎస్ విజయం సాధించిందని రాజకీయ విశ్లేషకులు అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. పోలింగ్ కి ముందు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ హామీ ఇచ్చారంటూ ఫిట్ మెంట్ పై ఉద్యోగ సంఘాల లీడర్లు ఇచ్చిన లీకులు, ఎక్కువ మంది పోటీ చేయడంతో ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ఓటు చీలిపోవడం వంటివి టీఆర్ఎస్ కు అనుకూలంగా మారాయని చెబుతున్నారు. ఖమ్మం, నల్గొండ, వరంగల్ స్థానం నుంచి అనేక మంది పోటీకి దిగడం టీఆర్ఎస్ కు కలిసొచ్చింది. కోదండరాం, తీర్థాపూర్ మల్లన్న, చెరుకు సుధాకర్, విజయసారధిరెడ్డి, రాణీ రుద్రమదేవి వంటివారు బరిలోకి దిగడం వల్ల ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ఓటు చీలిపోయిందని చెబుతున్నారు. హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్ నియోజకవర్గంలో పీవీ నరసింహారావు ఫోటోని చూసి ఓటేస్తే.. ఖమ్మం, నల్గొండ, వరంగల్ లో పల్ల రాజేశ్వర్ రెడ్డి సొంత కాలేజీల స్టాఫ్ తో చేసిన ఓట్ల నమోదు ఆయన గెలుపుకు సహకరించాయని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు.

స్వంతం అభ్యర్థి తీర్థాపూర్ మల్లన్నకు గెలుపు స్థాయిలో ఓట్లు పడ్డాయంటే.. ప్రభుత్వంపై ఏ స్థాయిలో వ్యతిరేకత ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇదే సమయంలో పట్టభద్రులు, ఉద్యోగ వర్గాల్లో ఎంతో ఆదరణ ఉన్న కోదండరాం కూడా ఇదే స్థానం నుంచి పోటీ చేయడంతో ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ఓట్లు ఎక్కువగా వారి మధ్యే చీలిపోయాయి. ఇక హైదరాబాద్ స్థానంలోనూ అంతే. బీజేపీతో పాటు స్వంతం అభ్యర్థి ప్రొఫెసర్ నాగేశ్వర్ మధ్య ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ఓట్లు చీలిపోవడాన్ని గమనించవచ్చు. **టీఆర్ఎస్ భవిష్యత్తు ప్రశ్నార్థకం?** ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు తెలంగాణ జనసమితి అధినేత ప్రొఫెసర్ కోదండరాం రాజకీయ భవిష్యత్తును ప్రశ్నార్థకం చేశాయనే అభిప్రాయాలు

కూడా వినిపిస్తున్నాయి. పార్టీ ఆవిర్భావ తర్వాత చెప్పుకోదగ్గ ఒక్క విజయమూ ఇప్పటివరకు సాధించకపోవటం, స్వయంగా కోదండరాం పోటీ చేసినప్పటికీ ఓడిపోవటంతో ఆయన ఇకపై రాజకీయాల్లో కొనసాగుతారా? లేదా? ఒకవేళ కొనసాగితే కోదండరాంతోపాటు, ఆయన పార్టీ అదుగులు ఎటు వైపు? అనే చర్చ కూడా నడుస్తోంది.

కాంగ్రెస్ కథ ముగిసినట్టేనా?

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ కథ ముగిసిందా? ప్రజల్లో ఆ పార్టీ పట్ల విశ్వాసం సన్నగిల్లుతున్నదా? అంటే తాజాగా జరిగిన ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల ఫలితాలు అవుననే సమాధానమే ఇస్తున్నాయి. తెలంగాణ ఏర్పడిన తరువాత వరుసగా ఎదురవుతున్న ఘోర ఓటములతో ఇప్పటికే పతనావస్థకు చేరిన పార్టీని.. తాజా ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు పాతాళంలోకి నెట్టివేశాయి. ఈ ఎన్నికల్లో ఏమాత్రం ప్రభావం చూపకుండా పూర్తిగా చతికిలపడిపోయింది. హైదరాబాద్-రంగారెడ్డి-మహబూబ్ నగర్ నియోజకవర్గంలో నాలుగో స్థానంలో; నల్లగొండ-ఖమ్మం-వరంగల్ స్థానంలో ఐదో స్థానంలో నిలిచి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఘోర పరాభవాన్ని మూటగట్టుకుంది. ప్రధాన పార్టీలను పక్కన పెడితే కనీసం స్వతంత్ర అభ్యర్థులకు కూడా హస్తం పార్టీ గట్టి పోటీ ఇవ్వలేకపోయింది.

మద్దతు

హుజూర్ నగర్ ఉపఎన్నికలో స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా పోటీ చేసిన ఓటమి తప్పలేదు. పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో విజయమే లక్ష్యంగా ఉమ్మడి వరంగల్, నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాల్లో పాదయాత్ర నిర్వహించారు. ఓటర్లను నేరుగా కలిసి వారి సమస్యలు తెలుసుకోవడంతో పాటు ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ప్రజా, ఉద్యోగ, యువజన వ్యతిరేక విధానాలపై పదునైన విమర్శలు గుప్పించారు. తన యూట్యూబ్ చానల్ ద్వారా రోజూ దినపత్రికల్లో వచ్చిన వార్తల విశ్లేషణలతోపాటు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న నిర్ణయాల్లోని లోగుట్టును ప్రజలకు చెప్పి ఎక్కువ మందికి చేరువయ్యారు. ఈ ఎన్నికల్లో మల్లన్న ఓడిపోయినా ప్రజాభిమానం సొంతం చేసుకోగలిగారు. ★

ఆంధ్రప్రదేశ్లో వరసగా జరిగిన పంచాయతీ, మున్సిపల్ ఎన్నికలు రేపిన దుమారం పూర్తిగా సర్దుమణగలేదు. ఇంతలోనే తిరుపతి లోక్సభ స్థానానికి ఉప ఎన్నిక నగారా మోగింది. ఐదు రాష్ట్రాల అసెంబ్లీ ఎన్నికల షెడ్యూల్తో పాటే తిరుపతి ఉపఎన్నిక షెడ్యూల్ కూడా విడుదలవుతుందని భావించినా, రాష్ట్రంలో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలతో పాటుగా ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల క్రతువు నడుస్తున్న నేపథ్యంలో కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం షెడ్యూల్ ప్రకటనను తాత్కాలికంగా వాయిదా వేసింది. తాజాగా మార్చి 16న తిరుపతి లోక్సభ ఉపఎన్నిక షెడ్యూల్ను విడుదల చేసింది. ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించిన షెడ్యూలు ప్రకారం ఏప్రిల్ 17న పోలింగ్ జరుగుతుంది. మే 2వ తేదీన ఫలితాలు.

తిరుపతిలో వైసీపీ సిట్టింగ్ ఎంపీ బల్లి దుర్గా ప్రసాద్ మరణించడంతో ఉపఎన్నిక అనివార్యమైన విషయం తెలిసిందే. అయితే వైసీపీ బల్లి కుటుంబానికి కాకుండా జగన్ పాదయాత్రలో సేవలు అందించిన డాక్టర్ గురుమూర్తిని బరిలో దించుతోంది. తెలుగు దేశం పార్టీ 2019 ఎన్నికల్లో పోటీ చేసి ఓడిపోయిన పనబాక లక్ష్మీకే మరోసారి అవకాశం ఇచ్చింది. బీజేపీ, జనసేన కూటమి తరపున పోటీ చేసే బీజేపీ అభ్యర్థి పేరు ఇంకా ఖరారు కాలేదు.

ఈ నేపథ్యంలోనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరోసారి ఇసుక దుమారాన్ని తెరవీదకు తీసుకొచ్చింది. రెండేళ్లు కూడా పూర్తిగా నిండని వైసీపీ రెండో, 'నూతన'

నిరాహార దీక్ష కూడా చేశారు. తర్వాత ఏం జరిగింది? ఏమీ లేదు. ఇసుక మాఫియా చేతులు మారింది. యథేచ్ఛా దోపిడీ సాగుతోంది.

ఇప్పుడు నూతన ఇసుక విధానంలో భాగంగా ప్రైవేటు కాంట్రాక్టర్ల నుంచి టెండర్లు స్వీకరించిన ప్రభుత్వం - గంపగుత్తగా రాష్ట్రంలో మొత్తం ఇసుక 'దందా'ను ఓ ప్రైవేట్ సంస్థకు అప్పగించడంతో రాజకీయ దుమారం రాజుకుంది. ఉత్తరాంధ్ర, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు ఒక జోన్గా; పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలు మరో జోన్గా; రాయలసీమ, ప్రకాశం జిల్లాలు మూడవ జోన్గా విభజించి టెండర్లు పిలిచిన ప్రభుత్వం.. మూడు

తిరుపతి ఉపఎన్నిక

ఇసుక పాలసీని తీసుకొచ్చింది. గతంలో ప్రకటించిన పాలసీ, ఆ ప్రకటనలో జరిగిన జాప్యం వల్ల రాష్ట్రంలో సుదీర్ఘకాలం ఇసుక కొరత ఏర్పడింది. 30 లక్షల మంది భవన నిర్మాణరంగ కార్మికులు, సంబంధిత వ్యాపారాలపై ఆధారపడి జీవిస్తున్న మరో 80 లక్షల మంది కార్మికులు, వ్యాపారులు ఉపాధి లేక రోడ్డున పడ్డారు. కార్మికుల ఆకలి చావులు, ఆత్మహత్యలతో రాష్ట్రాన్ని ఇసుక తుపాను ముంచెత్తింది. పెద్దఎత్తున ఆందోళనలు జరిగాయి. చివరకు ప్రతిపక్ష నేత చంద్రబాబునాయుడు

జోన్లలోనూ ఇసుకపై సంపూర్ణ హక్కులు 'అస్మదీయ' సంస్థకు రాసిచ్చింది. ఈ నూతన విధానం మంచిచెడులు ఎలా ఉన్నా తిరుపతి ఉపఎన్నికకు ముందు ఇసుక దుమారాన్ని రేపడం వెనక ప్రాంతీయ పార్టీల సంయుక్త ఎత్తుగడ, లోపాయికారీ అవగాహన ఉన్నాయా? అన్న అనుమానాలూ వినిపిస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వం తలపెట్టిన నూతన ఇసుక పాలసీ కాసుల వర్షం కురిపిస్తుందని, గతం కంటే రెట్టింపు ఆదాయం ఖజానాకు చేరుతుందని అధికార పార్టీ లెక్కలు కడుతుంటే.. ప్రతిపక్ష టీడీపీ అనుభవంలేని, నష్టాల ఊబిలో కూరుకుపోయిన సంస్థకు ఇసుక

రీచీలను కట్టపెట్టడం వెనక క్విడ్ ప్రోకో (నీకిది-

నాకది) కోణం దాగుందని ఆరోపిస్తోంది. అందుకు సంబంధించిన పక్కా ఆధారాలు తమ వద్ద ఉన్నాయని కూడా ఆ పార్టీ నేత పట్టాభిరామ్ ఆరోపించారు. ముఖ్యమంత్రి జగన్ ఈ వ్యవహారాల్లో సిద్ధహస్తుడని, నష్టాల్లో కూరుకుపోయిన సంస్థలను మాత్రమే రాష్ట్రానికి తీసుకువచ్చి క్విడ్ ప్రోకో వ్యవహారాలు నడిపిస్తున్నారని టీడీపీ నేత యనమల రామకృష్ణుడు ఆరోపిస్తున్నారు. కడప ఉక్కు పరిశ్రమను నష్టాల్లో కూరుకుపోయిన ఓ సంస్థకు కట్టబెట్టారని, ఇసుక దండా విషయంలోనూ అదే జరుగుతోందని యనమల ఆరోపించారు. ఈ ఆరోపణలు, ప్రత్యా రోపణలు ఎక్కడి వరకు వెళ్లాయో వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

సృష్టమైన ఆరోపణలు చేస్తోంది. ఏ ప్రాతిపదికన ఇసుక రీచీలన్నిటినీ ఒకే సంస్థకు అప్పగించారో శ్వేతపత్రం విడుదల చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేసింది.

నిజానికి రాష్ట్రంలో ప్రజా సమస్యలతో పాటు.. ఉద్దేశపూర్వకంగా అనేక కుట్రలు, కుతంత్రాలు జరుగుతున్నాయి. అయితే అవేవీ బయటకు రాకుండా ప్రతి అంశాన్ని రెండు కుటుంబాలు.. రెండు పార్టీల మధ్య వివాదంగా మలచి నిజాలను కప్పిపెట్టే ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నాయి. పంచాయతీ, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లోనే ప్రాంతీయ పార్టీలు ప్రచారంలో ప్రజాసమస్యలు ఏవీ ప్రస్తావనకు రాకుండా ఉమ్మడి

రాజనాల బాలకృష్ణ

ఎన్నికల ప్రచారానికి శ్రీకారం చుట్టింది. బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సోము వీరాజు ఇతర నాయకులు ఇటు అధికార వైసీపీ, అటు ప్రధాన ప్రతిపక్షం టీడీపీ లక్ష్యంగా ఈ ఏడు సంవత్సరాలలో రెండు పార్టీలు రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా అప్పుల పాలు చేసిందీ, జగన్మోహన్ రెడ్డి పాలనలో హిందూ సమాజానికి జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లి ప్రజామద్దతు కోరుతోంది. కేంద్ర పథకాలకు ప్రాంతీయ పార్టీలు పేర్లు తగిలించుకుంటున్న తీరునూ ప్రజల్లోకి బలంగా తీసుకువెళుతోంది. ఈ నేపథ్యంలోనే సోము వీరాజు సంక్షేమం ముసుగులో వైసీపీ ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న అరాచకాలను ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్లాలని పార్టీ కార్యకర్తలకు పిలుపునిచ్చారు. ఇటీవల తిరుపతిలో నిర్వహించిన కార్యకర్తల సమావేశంలో వీరాజు మాట్లాడుతూ వాలంటీర్ వ్యవస్థ నిర్వహణ కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెలకు రూ.310 కోట్ల ప్రజాధనాన్ని వృధా చేస్తోందని ఆరోపించారు. నవరత్నాల అమలు కోసం వైసీపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన వాలంటీర్ల వ్యవస్థ ఎన్నికల నిర్వహణకు ప్రతిబంధకంగా మారుతోందని ఆయన ఆరోపించారు. పంచాయతీ, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో వాలంటీర్లు ఓటర్లను బెదిరింపులకు గురిచేశారని విమర్శించారు. వాలంటీర్ వ్యవస్థ నిర్వహణ కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారీగా ఖర్చుచేస్తూ ఎన్నికల్లో గెలుపునకు వారిని వాడుకుంటోందని ఆరోపించారు.

పంచాయతీ, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో వరుస విజయాలతో జోరు మీదున్న వైసీపీ.. ఇప్పుడు తిరుపతి లోక్ సభ ఉపఎన్నికలో విజయం తమదేనని బలంగా నమ్ముతోంది. అంతేకాదు, ఇప్పుడు తమ దృష్టంతా మెజారిటీపైనే ఉందని ఆ పార్టీ నాయకులు ధీమా వ్యక్తంచేస్తున్నారు. అయితే తిరుపతి ఉప ఎన్నిక వైసీపీకి అంత సులభం కాదని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఎన్నికల ప్రచారం మరింతగా ఊపందుకుంటేనే కాని ఒక అంచనాకు రాలేమని వైసీపీ నాయకులు కూడా అంగీకరిస్తున్నట్లుగా తెలుస్తోంది.

తిరుపతి పార్లమెంటు పరిధిలో సుమారు 16.5 లక్షల మంది ఓటర్లున్నారు. గత ఎన్నికల్లో 80 శాతం పోలింగ్ జరగగా, వైసీపీ అభ్యర్థి బల్లి దుర్గప్రసాద్ 2.28 లక్షల ఓట్ల మెజార్టీతో విజయం సాధించారు.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

పార్టీలకు విషమ పరీక్ష

టీడీపీ క్విడ్ ప్రోకో ఆరోపణలకు చంద్రబాబుకు కోర్టు 'స్టే'లతో సమాధానం చెబుతోంది వైసీపీ.

కొత్త ఇసుక పాలసీని ప్రధాన ప్రతిపక్షం విమర్శించడం తప్పని కాదు. అయితే.. ఎన్నికల వేళ ప్రధాన ప్రజా సమస్యలు పక్కదారి పట్టించేలా విమర్శలు చేయడం కూడా ఒక విధంగా పొలిటికల్ క్విడ్ ప్రోకోగానే భావించాల్సి ఉంటుంది. దొంగలు దొంగలు ఊళ్లు పంచుకున్నట్లు.. రెండు ప్రాంతీయ పార్టీలు రాష్ట్రాన్ని దోచుకుంటున్నాయని సామాన్య ప్రజలు సైతం సందేహాలు వ్యక్తంచేస్తున్నారు. అందుకే.. టీడీపీ నాయకులు 'కర్ర విరగకూడదు. పాము చావకూడదు' అన్న విధంగా నిర్దిష్టమైన డిమాండ్ లేకుండా ఆరోపణలు చేస్తున్నారన్న అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

మరోవైపు బీజేపీ, జనసేన కూటమి కొత్త ఇసుక విధానం పేరుతో వైకాపా ప్రజలను మరోసారి మోసం చేసిందని

పంచాయతీ, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో వరుస విజయాలతో జోరు మీదున్న వైసీపీ.. ఇప్పుడు తిరుపతి లోక్ సభ ఉపఎన్నికలో విజయం తమదేనని బలంగా నమ్ముతోంది. అంతేకాదు, ఇప్పుడు తమ దృష్టంతా మెజారిటీపైనే ఉందని ఆ పార్టీ నాయకులు ధీమా వ్యక్తంచేస్తున్నారు. అయితే తిరుపతి ఉప ఎన్నిక వైసీపీకి అంత సులభం కాదని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంచనా వేస్తున్నారు.

వ్యూహాన్ని అమలు చేశాయి. ఇప్పుడు కూడా ప్రజాసమస్యలు కాకుండా, పరస్పర ఆరోపణలతోనే ఎన్నికల ప్రచారం ప్రారంభించారు. అయితే, అన్ని వేళలా అందరినీ మోసం చేయడం చంద్రబాబు, జగన్ లకే కాదు.. ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. వైసీపీ, టీడీపీల మధ్య సాగుతున్న పొలిటికల్ క్విడ్ ప్రోకో ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటున్నారు. ప్రాంతీయ పార్టీలు రెండూ లోపాయికారీ అవగాహనతో తెరమీద 'ఉత్పత్తి' యుద్ధం చేస్తున్నాయన్న వాస్తవాన్ని ప్రజలు గుర్తించారు.

అయితే ఇందుకు భిన్నంగా బీజేపీ, జనసేన కూటమి ప్రజా సమస్యలే ప్రధాన ఎజెండాగా

అలవాట్లు

మనచేతి వేళ్లలో బొటనవేలు అగ్నితత్వాన్ని, చూపుడు వేలు వాయుతత్వాన్ని, మధ్యవేలు ఆకాశతత్వాన్ని, ఉంగరపు వేలు భూతత్వాన్ని, చిటికినవేలు జలతత్వాన్ని కలిగి ఉంటాయని చెప్తారు. మన ఆహారం తీసుకునేటప్పుడు ఆహారపదార్థాలను చేతితో కలుపుకుని తిన్నట్లయితే చేతివేళ్ల స్పర్శ తినబోతున్న భోజనానికి తగిలి ఆ ఆహారానికి జీవశక్తి ఉత్తేజితం అవుతుంది. అంతేకాక మరెన్నో లాభాలు కూడా ఉన్నాయి. అసలు భూమిపైన చాపపరుచుకుని, పద్యసంసంలో కూర్చుని ఎదురుగా అరటి ఆకులోనో, కంచంలోనో వడ్డించే వారిచేత పెట్టించుకున్న పదార్థాలను కలుపుకోగానే మన మెదడు, పొట్టుకు ఆహారం నిన్ను చేరబోతోంది అని సంకేతాలను పంపిస్తుంది. వెంటనే అక్కడ జీర్ణక్రియకు పనికివచ్చే జీర్ణరసాలు తయారు అవుతాయి. చేతితో నోట్లో పెట్టుకోబోతుండగానే లాలాజలం ఊరుతుంది. ఇది అందరికీ తెలిసిన విషయమే కదా! చేతివేళ్లతో ఆహారాన్ని కలుపుకొని తినడం వల్ల రక్తప్రసరణ సులభంగా జరుగుతుంది. ఇలా కింద కూర్చుని కాసేపు ఆహారం తీసుకోవడం వల్ల శరీరానికి మంచి వ్యాయామం కలుగుతుంది. కుటుంబ సభ్యులందరితో కలిసి తినడం వల్ల ఒకరిపై ఒకరికి ఆప్యాయతానురాగాలు కూడా కలుగుతాయి. పొట్ట తీసుకున్న ఆహారం వల్ల నిండితే, మనసు మనిషిష్టమైన ఆహారాన్ని, మనకిష్టమైన వారితో కలిసి తినడం వల్ల ఎంతో తృప్తిని పొందుతుంది.

మంచిసూక్ష్మం

భూషణం

భూషణం అంటే ఆభరణం. పాతగోడకు పూత అందం అన్నట్లు చూడడానికి అంత అందంగా లేకపోయినా రకరకాల ఆభరణాలతో అలంకరిస్తే మనుషులు చాలా అందంగా కనిపిస్తారు. అయితే కేవలం ఆభరణాలు ధరిస్తే వచ్చే అందం అవి తీయగానే పోతుంది. ఎప్పటికీ నిలిచి ఉండేది, మనం ఉన్నా లేకపోయినా అందంగా మనలను చూపించగలిగే ఆభరణం ఒకటి ఉంది. అదే మాట. మౌనం గొప్పదే కానీ, అవసరమైనప్పుడే మాటే బంగారం అవుతుంది. రాముడు హనుమంతుడిని మొదటిసారి చూసి మాట్లాడినప్పుడు హనుమంతుడి గురించి 'హనుమంతుడు వ్యాకరణాన్ని ఔపోసన పట్టినవాడు. వేదాలను చదువుకున్నవాడు. అతడు మాట్లాడేటప్పుడు అతని ముఖ కపళికలు మాట్లాడే మాటకు అనుగుణంగా కదిలాయి కానీ ఒక్కపెచ్చు కూడా మీరలేదు. ఇలాంటి వారితో మాట్లాడితే ఎంతో ఆనందం వస్తుంది.' అన్నాడు. కనుక మనిషికి సహజ ఆభరణం మాటే. ఆ మాటే జంతువులకు, మనుషులకు తేడా చెప్తుంది. మాటను ఎంత జాగ్రత్తగా వాడితే అంత మంచి ఆభరణం మనం కలిగి ఉన్నట్లు.

సమానత

మనుషులందరూ సమానమే. అయినా ఎక్కడో ఒకచోట, ఎప్పుడో ఒకసారి వ్యత్యాసం కనిపిస్తూనే ఉంటుందనిపిస్తుంది. ధనరూపేణా, స్వరూపేణా, స్వభావరూపేణా ఇలా దేనిలోనైనా ఒకరికన్నా ఒకరు అధికులుగానే కనబడుతారు. అసలు మనిషికి అందరికన్నా తానే అధికుడన్నభావం ఉంటూనే ఉంటుంది. దానితోపాటు అహంకారాలు చేరి అధిక్యభావాన్ని ఉధృతం చేస్తుంటుంది. 'చాతుర్వర్ణ్యం మయా సృష్ట్యం' అన్న గీతాచార్యుని మాట పట్టుకుని కులభేదాలను చూపుతూ మేమే అధికులం అన్నభావనను చెప్తుంటారు. కానీ గీతాచార్యుడు 'గుణకర్మ విభాగశః' గుణాలను బట్టి విభాగం చేశాను అని చెప్పారు. ఆ గుణాలు అందరిలోనూ ఉన్నవే. గుణసహితుడే మనిషి. ప్రతి మనిషిలోనూ సత్సరజస్వమో గుణాలు ఉంటాయి. వివేక శీలి సత్సగుణాన్ని పైకి తీసుకుని వస్తాడు. మంచివాడిగా కీర్తించబడుతాడు. ఎవరైతే రజ, స్వమోగుణాలకు చిక్కిపోతారో వారు సంఘవృత్తిరేకులుగాను, అహితులుగాను ఉండి పోతారు.

తమోగుణం ఎక్కువైనవారిలో బద్ధకం, నిద్ర ఎక్కువైపోతుంది. కర్తవ్యం తెలిసినా చేయలేకపోతారు. కర్తవ్యనిర్వహణ లేనప్పుడు హితైషులుగా వారిని సంఘం గౌరవించదు. వీరు మనుషులుగా వుట్టినా, మానవ జన్మను సార్థక్యం చేసుకోలేకపోతారు. రజోగుణం ఎక్కువగా ఉన్నా తామే అధికులమని, తమ మాటే అందరూ వినాలన్న బుద్ధివల్ల కూడా అహితులుగానే పరిగణించబడుతారు. వీరిలో గుణాలు తమాధీనంలో ఉన్నాయన్న అహంభావం ఎక్కువైపోతుంది. ఆ అధిక్యత వల్ల 'చేరు' అన్నభావన ఏర్పడుతుంది. ఎదుటివారిని హింసించే గుణం ప్రోది అవుతుంది. తమకన్నా అధికులను వీరు నహించలేరు. తామే అధికులమని విప్రవీగుతత్వం ఎక్కువై సంఘవృత్తిరేకతను పొందుతారు. ఎవరిలో అయితే త్యాగం, దయ, జాలి, కర్తవ్యనిష్ఠ ఉంటుందో వారు సత్సగుణోపేతులుగా రాణించుకొస్తారు. సత్సగుణులను వారితో అనుబంధం ఉన్నవారే కాదు ఈ లోకంలో ఉన్న ప్రాణులంతా ఇష్టపడుతాయి. అటువంటి సత్సగుణులనే భగవంతుడూ ఇష్టపడుతాడు. అసలు సత్సగుణంపన్నులకు భగవంతునికి అభేదం చెప్పవచ్చు. అది ఎట్లంటే సత్సగుణుల్లో ఇంద్రియాలపై నియంత్రణ, ఏకాగ్రత, సారక్యం, ధ్యానం, సమాధి, ఈశ్వరీయ నిర్దేశం, ఆస్తికత, ఇలాంటి లక్షణాలుంటాయి. నేను, నాది అనే తత్వం వారిలో ఉండదు. అంతా భగవంతుడే. నేను నిమిత్తమాత్రుణ్ణి. అంతా భగవంతుని స్వరూపమే అంటారు. వారు ఏ ప్రాణిని చూసినా అందులో వారికి భగవంతుని రూపు కనిపిస్తుంది. భగవంతుడు చెప్పేది అదే కదా! సృష్టి అంతా నేను. నేను తప్ప అన్యమేదీ లేదు. ఈ విషయం తెలుసుకున్నవారిలో 'అధిక్యత' అన్నభావమే ఏర్పడదు. ఇక వారు నిస్వార్థులుగాను, త్యాగగుణంతోనూ అలరారుతారు కదా. ఆభావం ఏర్పడినప్పుడు వారిలో ఏ గుణానికి ప్రాధాన్యం ఉండదు. గుణాతీతంగా మారిపోతారు. కర్త, కర్మ, క్రియ అంతా భగవంతుడే. వారు ఏ కర్మ చేసినా కర్మత్వాన్ని పోషించరు. కనుక ఏ కర్మా వారిని బంధించదు. కర్మత్వాన్ని వహించరు కానీ వారిల్లప్పుడూ కర్మలను చేయకుండా ఉండరు. నిజానికి వారు కర్మ చేసినా, చేయకపోయినా లాభనష్టాలుండవు. వారిలో చేసేవారు, చేయించేవారు, చేసే పని కూడా భగవంతుడన్న విశ్వాసం ఉంటుంది. ఈ స్థితి రావడానికి కారణం 'జ్ఞానాగ్ని దగ్ధ కర్మణాం' జ్ఞానం చేత అతని కర్మ దగ్ధమైపోతుంది. చేసే కర్త బ్రహ్మ, చేయించేవాడు కర్మ బ్రహ్మ ఫలితమూ బ్రహ్మనే అని తెలుసుకుంటాడు కనుక కర్మచేత బంధించబడదు. అతడే నిష్కామ యోగిగా ప్రశంసించబడుతాడు. దీనికి కారణం సమానతాభావమేకదా.

వసుధైక కుటుంబకం

ప్రపంచదేశాల్లో భారతదేశానికి విశేషమైన స్థానం రావడానికి రెండు కారణాలున్నాయి. ఒకటి వివాహవ్యవస్థ, మరోటి కుటుంబ వ్యవస్థ. పాశ్చాత్యదేశాల్లో కుటుంబ వ్యవస్థకు అంత ప్రాధాన్యం లేదు. భారతదేశంలో పూర్వం సమష్టి కుటుంబాలుండేవి. కలసి ఉంటే కలదు సుఖం అనుకునేవారు వారంతా. నాలుగు లేక ఐదు తరాలవారు కలసి ఒక్కచోటనే జీవించేవారు. అప్పుడు ఎన్నో సమస్యలు వచ్చేవి. అందులో ఆర్థిక సమస్యలూ ఉండేవి. కానీ వారెవరూ ఒకరితో ఒకరు గొడవలు పడేవారుకాదు. ఏ సమస్యనైనా అందరూ కలిసి ఆలోచించి పరిష్కరించుకునేవారు. ఒకరంటే మరొకరికి ప్రేమాప్యాయతలుండేవి. ఒకరికి కష్టం వస్తే వెంటనే మరొకరు స్పందించి వారికి మానసిక ధైర్యాన్నిచ్చేవారు. వారిలో ఆత్మస్థైర్యం పెంపొందించేలా కృషిచేసేవారు. అప్పట్లో ఆత్మహత్యలు, ఆత్మహత్యనతా భావాలు వంటి అంశాలు అంతగా మనకు కనిపించవు.

నేడు కాలానుగుణంగా సమష్టి కుటుంబాల స్థానంలో చిన్న కుటుంబాలు ఏర్పడ్డాయి. విభజించు పాలించు అనే విదేశీతత్వం కుటుంబ వ్యవస్థలో చొచ్చుకునిపోయి ఆధిపత్య పోరుకు ఆజ్యం పోస్తున్నది. ఇప్పుడు భార్యాభర్తలు, వారి పిల్లల్లోనే అప్యాయతానురాగాలు తగ్గిపోతున్నాయి. కుటుంబానికి రెండు చక్రాలవంటి భార్యాభర్తలే పొరపొచ్చాలతో విడిపోతున్నారు. 'సింగిల్ పేరెంట్' అంటూ భార్యాభర్తల్లో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే పిల్లలను పెంచుతున్నారు. చిన్న కుటుంబాలు ఏర్పడినందువల్ల వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులను చూసేవారు లేక వృద్ధాశ్రమాలు ఎక్కువైపోతున్నాయి. అందులో కొంతమంది డబ్బు కట్టి వృద్ధాశ్రమాల్లో ఉండే వెనలుబాటు లేక రోడ్డుపై జీవిస్తూ ఎంతో మానసిక వేదనకు గురవుతున్నారు.

ఆస్తులున్నవారు కూడా ఆస్తులను పంచుకుంటున్నారు కానీ తల్లిదండ్రుల పోషకత్వాన్ని తీసుకోక వారిని వృద్ధాశ్రమాల పాలుచేస్తున్నారు. ఇటువంటి తల్లిదండ్రులు కూడా ఆత్మహత్యనతా భావంతో, మానసిక వేదనలో కూరుకునిపోతున్నారు. అక్కాచెల్లెళ్లు, అన్నదమ్ముల మధ్య పరస్పర సహకారం, సయోధ్య లేకపోవడం వల్ల వారిలో వారికి పోటీతత్వంతో అనుమానాలకు తావిచ్చి ఒంటరివారైపోతున్నారు. అహంకారం, అభిజాత్యం అనే ముందులేని రోగాలు ఎక్కువైపోతున్నాయి. దీనివల్ల రేపటిరోజు పొరుగుగా మారే చిన్నారల్లో ఆత్మీయత, పరస్పర సహకారం అన్యభావం మచ్చుకైనా లేకుండా పోతోంది. కక్షలు, కార్పణ్యాలు ఎక్కువై దేశభక్తి కూడా వారిలో అడుగంటిపోతోంది.

నేడు కుటుంబ వ్యవస్థను ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కుటుంబ బలమే మానవబలాన్ని పెంచుతుంది. కుటుంబ శ్రేయస్సే దేశానికి బలాన్ని, శ్రేయస్సును కలిగిస్తుంది. అధర్వణవేదం అన్నదమ్ములు, అక్కాచెల్లెళ్లు అనురాగంతో కలిసిమెలిసి ఉండాలని బోధిస్తుంది. కలిప్రభావం వల్ల, విదేశీకుట్రల వల్ల కుటుంబ విచ్ఛిన్నానికి మార్గాలు కనిపిస్తున్నాయి. కుటుంబ విచ్ఛిన్నత వల్ల పరస్పర హాసే కాక కుటుంబ వినాశం జరుగుతుంది. వ్యక్తుల్లో స్నేహం, సౌహార్ద్రతలకు చోటులేక ఒంటరివారైపోతారు. వారిలో ఆలోచనా శక్తి నశించిపోతుంది. వ్యక్తుల్లో పూర్వలేని మానసికక్షోభ ఏర్పడి వారు ఇటు కుటుంబ వృద్ధికానీ, అటు దేశాభివృద్ధికి కానీ కొరకాకుండా పోతారు. ★

ఒక ఊరిలో రామరాజు, రంగరాజు అనే స్నేహితులుండేవారు. రామరాజు ధార్మిక బుద్ధి కలవాడు. ఆపదలో ఉన్నవారందరికీ సహాయం చేసేవాడు. రంగరాజు లౌక్యుడు. తనకు ఎవరి వల్లనైనా లాభం ఉంటే తప్ప సహాయం చేసేవాడు కాదు. వారిద్దరూ కాశీకి ప్రయాణమయ్యారు. ఆ రోజుల్లో నడిచే వెళ్లేవాళ్లు. రాత్రి అయితే ఒక్కోఊరిలో ఎవరింట్లోనైనా లేదా సత్రంలో బస చేసి తెల్లవారితే మళ్ళీ బయల్దేరేవారు. ఒకరోజు వీళ్లిద్దరూ ఒకరి ఇంట్లో బస చేశారు. ఆ ఇంట్లో భార్యా భర్త ఇద్దరే ఉన్నారు. సామాన్య కుటుంబీకులు. మరుసటిరోజు వీళ్లు బయలు దేరుదామని అనుకుంటూ ఉండగా హఠాత్తుగా ఆ ఇంటి యజమాని ఆరోగ్యం పాడయింది. రామరాజు ఊర్లోకి వెళ్లి వైద్యుడిని పిలుచుకొని వచ్చి మందు ఇప్పించాడు. అయినా తగ్గక పోవటంతో ఇద్దరు రెండు రోజులు అక్కడే ఉన్నారు. ఆ తర్వాత రోజుకు కూడా యజమానికి జ్వరం తగ్గలేదు. రంగరాజు విసుగ్గా 'ఎన్నాళ్లు చూస్తాం. మనం వెళ్లిపోదాం ఊర్లోవాళ్లు చూసుకుంటారు లే పద' అన్నాడు. 'అయ్యో జబ్బు మనిషిని వదిలేసి ఎలా వెళ్తాం? అవిడ ఒక్కతే ఉంది. నీవు కావాలంటే వెళ్లు ఆయనకు తగ్గక నేను బయల్దేరి వస్తాను' అన్నాడు. రంగరాజు 'సరేనని' వెళ్లిపోయాడు. రామరాజు యజమానికి సేవ చేస్తూ, అక్కడే ఉండి పోయాడు. రంగరాజు కాశీకి చేరాడు. గంగలో స్నానం చేద్దామని ఒడ్డుకు వెళ్లాడు. రంగరాజుకు రామరాజు గంగలో స్నానం చేస్తూ కనిపించాడు. అరి ఇతను నాకంటే ముందుగా ఎలా వచ్చాడు? అనుకొని అతన్ని కలుసుకోవాలని జనాన్ని తోసుకుంటూ వెళ్లాడు. ఎంత

ధార్మిక ధన్యుడు

వెతికినా రామరాజు కనపడలేదు. మళ్ళీ చూద్దాంలే అనుకుని దైవ దర్శనానికి వెళ్లాడు. అక్కడా జనం చాలానే ఉన్నారు. శివుడికి అభిషేకం చేస్తూ రామరాజు కనిపించాడు.

తానూ దర్శనం చేసుకొని, రామరాజును చూద్దామని వెతికితే అతను ఎక్కడా కనపడలేదు. రంగరాజు చుట్టూపక్కల క్షేత్రాలన్నింటికీ వెళ్లాడు. అన్ని చోట్లా రామరాజు తనకంటే ముందే స్నానం, దర్శనం చేసేస్తున్నాడు. తనకు మాత్రం దొరకడం లేదు. అక్కడ కూర్చున్న సాధువుతో విషయమంతా చెప్పి ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందో చెప్పమని అడిగాడు. ఆయన నవ్వి 'రామరాజు ధార్మికుడు. అతను ఆ ఊరిలో యజమానికి సేవచేస్తున్నా నిరంతరం దైవ ధ్యానంచేస్తూ నేను కాశీకి వెళ్లేలేకపోయానే అని బాధపడుతూనే ఉన్నాడు. ఆ కారణంగా అతను రాకపోయినా అతని మనస్సు దేవుడి దగ్గరికి వచ్చేసింది. అందుకే నీకు అతను ప్రతి చోటా కనిపిస్తున్నాడు. నా మాటల మీద నమ్మకం లేకపోతే వెళ్లేటప్పుడు వారింటికి వెళ్లి చూడు రామరాజు అక్కడే ఉంటా'డని చెప్పాడు. రంగరాజు ఇలా కూడా జరుగుతుందా? అనుకుని తానూ బయల్దేరి కొన్నాళ్లకు ఆ ఊరు చేరుకున్నాడు. వారింటికి వెళ్లి చూస్తే రామరాజు అక్కడే ఉన్నాడు. రంగరాజును చూసిన వెంటనే పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి పాదాలకు నమస్కరించాడు. 'నీ ప్రయాణం బాగా జరిగిందా? కాశీ విశ్వేశ్వరుడి దర్శనం అయిందా? నీవు చాలా అర్హుడవుతుడివి. నిన్ను తాకితే చాలు నాకూ పుణ్యం వస్తుంది' అని అన్నాడు. రంగరాజు సిగ్గుతో తలవంచు కున్నాడు. 'ఈ యజమానికి జబ్బు తగ్గిపోయింది. నా వద్ద ఉన్న డబ్బు కూడా ఖర్చయిపోయింది. ఇంకా కాశీకి ఏమి వెళ్లేది? మన ఊరికి వెళ్లి పోదాం పద' అన్నాడు. దేవుడికి ఎవరు దగ్గర వారో రంగరాజుకు బాగా అర్థమయింది. 'మానవసేవయే మాధవ సేవ' అని నమ్మిన రామరాజు ధన్యుడు అనుకున్నాడు రంగరాజు. ★

“కంప్లీట్ ఉమన్ అంటూ ఎవరన్నా ఉంటారా?” అని అడిగింది ప్రియ.

“ఉంటారు. దాన్ని అందరూ అంగీకరించరు” అన్నాడు సారథి.

ప్రియ ఆలోచిస్తోంది.

“కంప్లీట్ ఉమన్ అంటే అన్నీ గొప్ప లక్షణాలు గల స్త్రీ అని కాదు అర్థం. తనలో వున్న లోపాలతో కలిపి” వివరణ ఇచ్చాడు సారథి.

“ఒకరి అంగీకారం కోసం ఆడవాళ్లుగాని, మగవాళ్లుగాని బతకాలా? బతుకుతున్నారా?” అనడిగింది ప్రియ.

“బతకాలా అనే ప్రశ్నకు ఎవరు సమాధానం చెప్పగలరు? అలా బతుకుతున్నవారున్నారు. అలాంటివారిని ఆదర్శంగా తీసుకుని తాము కూడా అలా బతుకుతామని ప్రయత్నం చేస్తున్నవారున్నారు. ఆ క్రమంలో ఎవరి అనుభవాలు వారికి వస్తుంటాయి” అన్నాడు సారథి.

* * *

చరిత కథనం

నా పేరు చరిత. నేను పుట్టింది ఏడు దశాబ్దాల క్రితం.

ఇన్ని సంవత్సరాల తర్వాత నేను ప్రియ అడిగిన ప్రశ్నకి సమాధానంగా కాకపోయినా, నా పిల్లలకి, మనవరాళ్లకి నా గురించి చెప్పుకోవాలనుకున్నాను. ఆ ప్రయత్నమే ఇది.

ప్రియ నా పెద్ద మనవరాలు. నాకు ఇద్దరు అమ్మాయిలు. నా కూతుర్లకి కూడా నేను పూర్తిగా అర్థం అయ్యాననుకోవటం లేదు. అసలు ఏ మనిషి ఇంకో మనిషికి పూర్తిగా అర్థం కావటం అంటూ ఉండదు. అందుకు రక రకాల కారణాలు.

“నువ్వు పునిస్త్రీగా చచ్చిపోవాలనుకుంటున్నావా!” అని అడిగింది ప్రియ. తను ఈ తరం పిల్ల. తనకు ఇంకా పెళ్లి కాలేదు. ఇప్పట్లో పెళ్లి చేసుకుంటుందని కూడా నేను అనుకోవటం లేదు. ప్రియ ఇప్పుడు పీజీ చేస్తోంది. అందులోనూ సైకాలజీ. అందుకు మా అమ్మాయి, అల్లుడు అభ్యంతరం చెప్పారు. అయినా తను లెక్క చేయలేదు.

ప్రేమ గురించి, సహజీవనం గురించి, ఇలాంటి అనేక సమస్యల గురించి నాతో మాట్లాడుతుంటుంది. ఇంత చిన్న వయసులో మృత్యువు గురించిన ఆలోచనలు ప్రియకు ఎందుకు వచ్చాయో నాకు తెలియదు. తన ప్రశ్నకు సమాధానంగా అన్నాను.

“చావు పుట్టుకలు మన చేతిలో ఉంటాయా?”

ప్రియ ఆధునిక తెలుగుసాహిత్యమే కాదు. ప్రపంచ సాహిత్యం కూడా చదువుతుంది.

అలాగే తన స్నేహితుల్లో అన్ని రకాల భావజాలాలు కలిగిన వారున్నారు. కొన్ని పుస్తకాలు నాకు ఇచ్చి చదవమని అడుగుతుంటుంది.

“భార్య ముందుగా చనిపోతే భర్తల పరిస్థితి దారుణంగా ఉంటుంది అంటారు. అందుకని కొంతమంది స్త్రీలు తమ కంటే ముందు భర్త చనిపోవాలనుకుంటారు. అంటే తమకు పైలోకంలో వచ్చే పుణ్య ఫలం వదులుకోవడానికి సిద్ధపడతాడు. భర్త మీద ఇంత ప్రేమ ఉండటం విశేషం కదా!”

“వారు భర్త ముందుగా చనిపోవాలనుకుంటే అది జరుగుతుందా?”

“జరుగుతుందనికాదు, ఆ స్త్రీలలోని ఔన్నత్యాన్ని మనం గుర్తించాలి కదా!” అంది ప్రియ.

“అది ఔన్నత్యం అంటావా?” సూటిగా అడిగాను.

తను కాస్త ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

“చావు బతుకులు సృష్టికి చెందిన విషయాలు. వాటిని ఎవరూ మార్చలేరు. నువ్వు ఏం చేస్తావు? ఎలా చనిపోవాలనుకుంటున్నావు అని నువ్వు అడుగు తున్నావు. మన చేతిలో లేనివాటిని గురించి నేను ఆలోచించను. నేను వర్తమానం గురించి మాత్రం ఆలోచిస్తాను. అంటే ఎలా బతకాలి! ఇతరులకు ఇబ్బంది కలగని విధంగా ఏం చేయగలం? అంత వరకు పరిమితం అవుతాను.”

“నేను అడిగింది..” అని ఆగిపోయింది.

“ఔన్నత్యం గురించి, అది నాకు గుర్తుంది. అది ఎప్పుడూ ఒకే రకంగా ఉంటుందని నేను అనుకోను. కాలాన్నిబట్టి, దేశాన్నిబట్టి మతాలనుబట్టి మారుతుంది. లోకమంతా, మనుషులంతా ఒకటి కాదని తెలిశాక అలాంటి తాత్కాలిక ఔన్నత్యాల కోసం తాపత్రయం ఎందుకు? మన బతుకుని మనం సహజంగా బతకాలి.”

“అంటే మనుషులందరికీ వర్తించే నియమాలు లేవు అంటున్నావు. అంతేగా?”

“లేవు అని అనటానికి నేనెవర్ని ప్రియా? అలా ఉన్న వాటిని మనం గౌరవిస్తున్నామా లేదా అన్నది నావరకు నేను చూసుకుంటాను. ప్రపంచానికి ఒకటి చెప్పి ఇంకో రకంగా నేను బతకాలనుకోను” అన్నాను.

“అంటే మనం చెప్పినట్లు బతకటం కుదురు తుందా?”

“కుదరనప్పుడు చెప్పటం ఎందుకు? చెప్పమని మనల్ని ఎవరు బలవంతం చేశారు” అన్నాను.

తను మాట్లాడలేదు.

నేను ప్రియ భుజం మీద చెయ్యి వేశాను.

“కంగారు పడకు. మనం అన్ని విషయాల్లో వందకి వంద శాతం కోరుకున్నట్లు బతకలేం. అయితే ద్వంద్వంగా బతకకూడదు. కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాల్లో లొంగుబాటు చూపించకూడదు” అన్నాను.

చిన్నగా తలూపి వెళ్లిపోయింది.

ఈ సంభాషణ జరిగాక నన్ను నేను సమీక్ష చేసుకోవాలి అనిపించింది. ఈ కథనం నన్ను నేను మార్చుకోవటానికి. మా ఇంట్లో మూడు తరాలు న్నాయి. కనీసం వారిలో ఎవరికయినా నా అనుభవం ఓ పరిశీలనకు ఉపయోగపడక పోతుందా అన్న చిన్న ఆశతో మాత్రమే ఇదంతా రాస్తున్నాను.

* * *

సారథి అంతరంగం

చరిత నా భార్య.

నిజానికి తన పేరు ‘చరిత్ర’ అయి ఉంటే బాగుండేది అని నాకు అనిపిస్తుంటుంది. నాకు సంబంధం గురించి తెలిసినప్పుడు, పెళ్లి చూపులకు

ముందు వారి కుటుంబం గురించి కొన్ని విషయాలు తెలిశాయి. సంప్రదాయ కుటుంబం. చరిత తాత గారు, నాయనమ్మ, అలాగే అమ్మమ్మ, తాతయ్యలకు మంచి పేరుంది. వారు కొన్ని విలువలను పాటిస్తారు అని. ఈ పెళ్లిలో కట్టుకానుకల ప్రమేయం కూడా లేదు.

మాది వ్యవసాయ కుటుంబం. నేను డిగ్రీ చేసినా, వ్యవసాయం మాత్రమే చేయాలనుకున్నాను. ఉద్యోగాల గురించిన ఆలోచన లేదు. మా అమ్మా-నాన్నలు కూడా కొన్ని పద్ధతుల ప్రకారం జీవనం సాగించేవారు. నాకు ఇద్దరు తమ్ముళ్లు. ఓ అక్క అలాగే చరితకు ఓ చెల్లి, ఇద్దరు తమ్ముళ్లు. ఈ విషయాలన్నీ మధ్యవర్తుల ద్వారా ఇద్దరికీ తెలిశాకే పెళ్లి చూపులకు వెళ్లాం.

చరిత నాకు నచ్చింది. ఆమెలో అందం అంటే రవివర్మ గీసిన చిత్రంలా ఉంటుంది. ఓ హుందా తనం, ఓ పవిత్రమైన భావం ఆమెను చూసినప్పుడు కలుగుతాయి. అలా మా వివాహం జరిగింది.

* * *

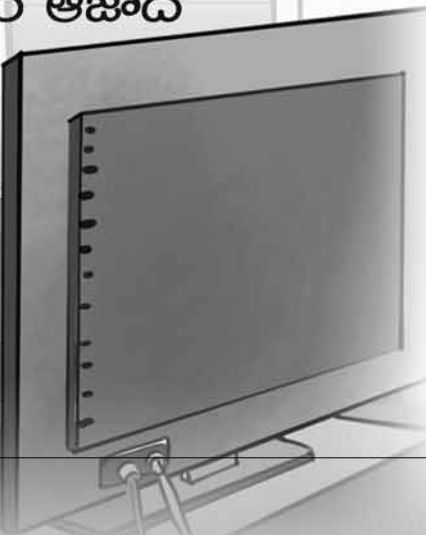
చరిత కథనం

నన్ను చూడటానికి సారథిగారు వచ్చారు. అంతకుముందు ఆయన గురించి చెప్పారు. ఉద్యోగం చేయరు ఆయన అని. అదేం పట్టింపుగా నాకు అనిపించలేదు. మా నాన్న తహశీల్దారు. తరచుగా ప్రయాణాలు ఉండేవి. నేను కూడా చదువుకున్నాను. అయితే డిగ్రీలో చేరాలనుకున్నప్పుడు ఈ సంబంధం వచ్చింది. ఇంట్లో పెళ్లి చేయటం మంచిది అనుకున్నాను.

నేను మాట్లాడలేదు.

క్రిష్ణామీరం

పి. చంద్రశేఖర ఆజాద్

పెళ్లి ఇంకా రెండు రోజుల్లో జరుగుతుంది అనుకున్నప్పుడు మా అమ్మమ్మ నాతో మాట్లాడింది ఇలా.

“చరితమ్మా! నువ్వు పుట్టింటి నుండి మెట్టింటికి వెళ్తున్నావు. మన అలవాట్లనేవి అక్కడ మరో రకంగా ఉంటాయి. మీ నాన్న తహశీల్దారు, వారిది వ్యవసాయ కుటుంబం. ఇక్కడ ఎంతో కొంత అధికారం ఉంటుంది. అక్కడా ఉంటుంది. మొదట్లో అది మనకు సమస్యలను తీసుకువస్తుంది. అందుకని జాగ్రత్తగా ఉండాలి. నీ తొలి అడుగులోనే నీ పట్ల అక్కడి సభ్యులకు ఓ మంచి అభిప్రాయం కలగాలి. చాలా బలంగా అందరి మనసుల్లో అదే పాతుకుపోతుంది” అంది.

నేను తలూపాను.

“నీ అత్తగారు గానీ, అసలు ఏ అత్తగారైనా సరే మొదట్లో అత్తరికం చూపించాలనుకుంటారు. అలా చూపించినా సరే, బాధకలిగినా కూడా కోడలు తనతో ఏం జరగనట్లు ప్రవర్తించాలి. అప్పుడు ఆమె ఆలోచనల్లో మార్పు వస్తుంది. ఏ అత్తలూ పదే పదే ఓ వ్యక్తిని అకారణంగా బాధపెట్టాలనుకోరు” అంది. మా నాయనమ్మ కూడా ఇలాంటి సలహాలే ఇచ్చింది.

“మీ ఆడపడుచుల గురించిగాని, మీ మరుదుల గురించిగాని మీ అత్తగారికో, మీ అయనకో ఎలాంటి విషయాలు చెప్పొద్దు. వాళ్లంతా అప్పటిదాకా కలిసి బతికారు. ప్రేమాభిమానాలుంటాయి. వాళ్లు అపార్థం చేసుకున్నా, సర్దుకుంటే తమ తప్పు వారికే తెలుస్తుంది.

అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన విషయం ఇంకోటి ఉంది.

నువ్వు పుట్టింటి నుండి అత్త ఇంటికి వెళ్తున్నావు. ఇక నుండి అది నీ ఇల్లు. అత్తమామలు ఎల్లకాలం అధికారంతో ఉండలేరు. పిల్లలకు బాధ్యతలు అప్ప చెబుతారు. అంటే కోడలి స్థానంలో ఉండి నువ్వు ఇంటికి చెందినవన్నీ చూసుకోవాలి. చాలామంది ఆడపిల్లలు తమ ఇంట్లో జరిగే విషయాలన్నీ పుట్టింటి వారికి ఇంకో నాలుగు జత చేసి చెబుతుంటారు. అది మంచి పని కాదు. ఆ ఇల్లు నీది, ఆ సమస్యలు నీవి. నువ్వు అక్కడి సభ్యులతోనే పరిష్కరించుకోవాలి తప్ప ఆ సమస్యల్ని పుట్టింటికి తీసుకురాకపోవటమే మంచిది. ఇలా అంటున్నానంటే అసలు అక్కడ జరిగే

దుర్మార్గా లన్నీ భరించమని కాదు.”

నేను మా అమ్మ గారింటి నుండి వచ్చాక, అత్తగారింట్లో ఎలాంటి సమస్యలు రాలేదు అనటం లేదు. అవన్నీ నేను పెంచలేదు. మొగ్గలోనే అవన్నీ పరిష్కారం అయ్యాయి.

మా ఆడపడుచు దూరంగా ఉంటుంది. ఇంక మా మరుదులు ఎవరి జీవితం వారు చూసుకున్నారు.

* * *

సారథి అంతరంగం

నా పెద్ద తమ్ముడు విదేశాలకు వెళ్లాను అన్నాడు. మా నాన్నకు బాధ కలిగింది. అప్పుడు చరిత సర్ది చెప్పింది. అలాగే రెండో తమ్ముడు కూడా చదువు అయిపోయి మంచి ఉద్యోగం చూసుకుని ఢిల్లీ వెళ్లాడు. వారిద్దరి పెళ్లిళ్లు జరిగాయి. అప్పుడు నేను అడిగాను చరితను...

“ఇప్పుడు చాలా మార్పులు వస్తున్నాయి. మనం ఈ పల్లెటూర్లో ఎందుకు పడుండాల్సి. మనం కూడా ఏ వ్యాపారం కోసమో నగరం వెళ్లాలి అని నీకు

కలిగిన మాట నిజం. ఇంటికి పెద్దవాడిని. నాకంటూ వారసులు లేరు. ఇంకొకరి కోసం ప్రయత్నం చేద్దామా అని అడిగాను.

ఆడపిల్లలూ వారసులే. ఆస్తిలోనే కాదు. రేపు వాళ్లు ఏం సాధించినా, సారథిగారి అమ్మాయిలు అంటారు. అయినా వారసత్వాలు ఎందుకు? అంది. మీకు ఇష్టమైతే ఇంకొకరినికందాం. అప్పుడూ ఆడపిల్ల అయితే మీ అసంతృప్తి ఇంకా పెరుగుతుంది అంది.

నిజమే కదా! మగవాళ్లకి, ఆడవారికి కూడా అనేక భావాలుంటాయి. భ్రమలుంటాయి. వివక్షత లుంటాయి. తొలి మానవులకి ఇవన్నీ ఉన్నాయా? అసలక్కడ ఇల్లు, కుటుంబం లాంటివి ఉన్నాయా? స్త్రీలకే కదా ఒకనాటి అజమానుషీ, అధికారం, బాధ్యతలన్నీ. అందుకే నేను వెళ్లి ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాను.

ఇంకో ముఖ్య విషయం చెప్పాలి. మా అత్తయ్య - మావయ్యగారి కుటుంబంలో చిన్నా-పెద్దా సమస్యలు వచ్చినా నాతో చర్చించేది. తను వారికి

ఎవరి ఇంటిలో అయినా జరగనిది జరిగినప్పుడే సంక్షోభాలు వస్తుంటాయి.

అప్పటికప్పుడు మరుదులు వచ్చారు. వారికి ఇలాంటిది బొత్తిగా ఇష్టం లేదు. మా పెద్దమ్మాయి జరుకు నచ్చ చెప్పారు. బెదిరించారు. అయినా తను ఒప్పుకోలేదు. మా ఇంటిలో కూడా ఆశ్చర్యపోయారు.

“ఏంటి చరితా! నువ్వన్నా మాట్లాడు అది వింటుందేమో” అన్నారు సారథి. నేను మాట్లాడాను. అసలు మీ పరిచయం ఎలా జరిగిందని? “కొంత కాలం ఆగు. మాది ప్రేమో, ఆకర్షణో తెలుసు కుందురుగాని” అని తను అంది.

‘అమ్మా! మీకు చెప్పకుండా మేం పెళ్లి చేసుకొని ఉంటే ఏం చేసేవారు? నేనే మేజర్ని. మనింట్లో అందరికీ స్వేచ్ఛ ఉంది. బాబాయిలు వ్యవసాయం ఎందుకు చేయలేదు? తాత ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా పెద్ద బాబాయి ఎందుకు అమెరికా వెళ్లాడు? వాళ్లు అమ్మా నాన్నల దగ్గర ఎందుకుండటం లేదంటే ఏం చెబుతారు?

“మీ అందరికేనా స్వేచ్ఛ? ఆడపిల్లలకు ఉండదా? మన బంధువుల్లో ఇలాంటిది జరగలేదా? ఇదే మొదటిసారి మన సమాజంలో. మాది ప్రేమ అని మేం నమ్మాం. మీరు పరువు హత్యలు చేయాలను కుంటే మా ఇద్దరినీ చంపేయండి. నేను నిర్ణయం మార్చుకోను.”

“అది కాదు, తల్లీ! అతని ఇంటివాళ్లు కూడా ఒప్పుకోవటం లేదు కదా” అన్నాను.

“ఒప్పుకోరని మాకు తెలుసు. అయినా మేం కలిసి బతుకుతాం” అంది. మనం ఏం చేయగలం? నచ్చ చెప్పగలం. పిల్లల్ని పెంచగలం తప్ప వారిని శాసించలేం. రేపు ఇంకెవరి నన్నా తీసుకొచ్చి పెళ్లి చేసినా వారు అన్యోన్యంగా ఉంటారని ఎవరు చెప్పగలరు? పిల్లలకు, కుటుంబానికి, సమాజంలో వస్తున్న మార్పులకి మధ్య నలిగిపోవాల్సి వస్తుంది. ఇందులో ఏ కుటుంబానికి మినహాయింపు లేదు. ఈ తరంలోనా, వచ్చే తరంలోనా, దాని రూపు రేఖలు ఎలా ఉంటాయి అనేదే సమస్య.

నా వరకు నేను ఎటు తేల్చుకోలేకపోయాను. ‘వారసుడు’ మాకున్నట్లుయితే వాడు కూడా ఇలా చేసుంటే అప్పుడు ఏం చేసి ఉండే వాళ్లం? అయినా ఆడపిల్ల పుట్టింటి నుండి ఎప్పుడయినా బయటకు వెళ్లాలి. ఇందులో మార్పు లేదు కదా! అక్కడ నుండి పుట్టింటివారు కేవలం స్నేహితులు మాత్రమే కదా!

* * *

సారథి అంతరంగం

ఈ పెళ్లి విషయంలో తమ్ముళ్లు కోపం వచ్చింది. నాతోపాటు అమ్మా నాన్నలు సరేసరి. ఇక్కడ గుసగుసలున్నాయి. పెంపకాల గురించిన వ్యాఖ్యా నాలున్నాయి. అన్నింటినీ చరిత భరించింది. తనని నిర్ణయం చెప్పుమని అడిగారందరూ తల్లిగా.

మా అత్తయ్య - మావయ్యగారి కుటుంబంలో చిన్నా-పెద్దా సమస్యలు వచ్చినా నాతో చర్చించేది. తను వారికి తోచిన సలహాలు ఇచ్చేది. ఆ బాధ్యతలూ తను తీసుకుంది.

అప్పుడప్పుడు నాకు అనిపించేది అదే అడిగాను.

‘మనవరకు ఇలా ఉన్నాం. మన పిల్లలు ఇలా ఉండగలరా?’ అని.

“ఉండరు. ఉండకపోవటానికి అవకాశం ఉంది. అంతటి సమస్య వచ్చినప్పుడు మన ప్రయత్నం మనం చేద్దాం తర్వాత అంటారా, అన్నీ చేతిలో ఉండవు కదా!” అంది.

అనిపించటం లేదా?” అని.

“ఇప్పుడయితే అలాంటి ఆలోచన లేదు. భవిష్యత్తులో పిల్లల చదువుల కోసం వెళ్లాల్సి వస్తే వెళ్దాం. మనిషిలో అసంతృప్తి, అధికారం, పోటీ మొదలవకూడదు. అది పతనానికి మొదటిమెట్టు. అలాంటివారు పల్లెలో ఉన్నా, నగరంలో ఉన్నా, చివరికి స్వర్గంలో ఉన్నా సుఖంగా బతకలేరు” అంది.

చరితకు స్నేహితులున్నారు. బంధువులున్నారు. అనేక కోరికలూ ఉన్నాయి. మా ఇంటికి వచ్చాక అవన్నీ అణచివేసుకోలేదు. ఎవరికి ఎంత సమయం ఇవ్వాలో తనకు తెలుసు. తన కోరికల ఖర్చు, సమయం, విలువ, అవన్నీ జరుగుతాయో లేదా అన్న అంచనా ఉంది.

నా మనవరాలు ప్రియ అప్పుడప్పుడు ‘మగ పెత్తనం’ గురించి అడుగుతుంటుంది. ‘అమ్మమ్మను బానిసగా చూసారా’ అని. సహచరిగా చూశాను. తను నన్ను సంపాదనాయంత్రంగానూ చూడలేదు. పెద్దలు గృహిణికి ఎలాంటి లక్షణాలుండాలి చెబు తారు. మగవాడికి, భర్తకి ఎలాంటివి ఉండకూడదో చెప్పరు అన్నాను.

మాకు ఇద్దరు ఆడపిల్లలే పుట్టినప్పుడు నాకు బాధ

తోచిన సలహాలు ఇచ్చేది. ఆ బాధ్యతలూ తను తీసుకుంది.

అప్పుడప్పుడు నాకు అనిపించేది. అదే అడిగాను.

‘మనవరకు ఇలా ఉన్నాం. మన పిల్లలు ఇలా ఉండగలరా?’ అని.

‘ఉండరు. ఉండకపోవటానికి అవకాశం ఉంది. అంతటి సమస్య వచ్చినప్పుడు మన ప్రయత్నం మనం చేద్దాం తర్వాత అంటారా, అన్నీ చేతిలో ఉండవు కదా!’ అంది.

* * *

చరిత కథనం

మా ఇంట్లోనే ఓ పెద్ద కుదుపు వచ్చింది. అది మా పెద్దమ్మాయి విషయంలో. తను ఓ అబ్బాయిని ప్రేమించింది. అందులోనూ ఆ అబ్బాయిది వేరే కులం. అప్పటికి మావయ్య బ్రతికి ఉన్నారు. అత్తయ్య కూడా ఉన్నారు. వారిద్దరికీ ఇది ఇష్టం లేదు. సారథిగారికి కూడా. ఇప్పటివరకు మన ఇంట్లో ఇలాంటివి జరగలేదు. ఈ పెళ్లికి మేం అంగీకరించం అన్నారు.

‘ఇంత చక్కగా పెంచాము. మన ఇంట్లో ఇలా జరగటం ఏంటి?’ అత్తయ్య కన్నీళ్లు పెట్టుకున్నారు.

“ఇదేదో మనకు మాత్రం వచ్చిన సమస్య కాదు. తను ఇప్పుడు మేజర్. మన మాట వినటం లేదు. ఇప్పుడు రెండే మార్గాలు. వారిని అంగీకరించటం. లేదంటే వారి బతుకుని వారు బతకమనటం. అంతకుమించిన విధ్వంసం జరపటం మానవత్వం కాదు” అంది.

మా పెద్ద కూతురు గెలిచిందో ఓడిందో నాకు తెలియదు. తను మా ఇంటి నుండి వెళ్లిపోయింది. ఇప్పటిదాకా కలిసి బతుకుతున్నారు. వారికో అమ్మాయి పుట్టింది. కొంతకాలం జరిగాక అమెరికాలో పెద్ద తమ్ముడి కూతురు వేరే దేశపు కుర్రవాణ్ణి చేసుకుంది. అదేంటోగాని మా ముగ్గురికీ అమ్మాయిలే పుట్టారు. ఇంక ‘వంశం’ అనేది మా తరంతోనే మాయం అయింది. చివరికి మాకు ఇద్దరూ మనవరాళ్లే. మా అక్క మాత్రం ఎటూ తేల్చుకోలేకపోయింది. వాళ్ల పిల్లలు ఏం చేస్తారో అన్న అనుమానం వచ్చింది.

రెండో అమ్మాయి మాత్రం మే చెప్పిన సంబంధం చేసుకుంది. వాళ్ల అమ్మాయి సుజిత ఉద్యోగరీత్యా బెంగళూరులో ఉంటున్నారు. పెద్దమ్మాయివాళ్లు హైదరాబాద్ లో ఉంటారు.

మా అమ్మా-నాన్నలు చనిపోయారు. వారుండ గానే ప్రియ పుట్టింది. అప్పుడు చరిత వెళ్లింది దగ్గరుండి పురుడుపోసింది. తర్వాత నేను వెళ్లాను. ఎప్పుడు తీరిక దొరికినా ప్రియ మా దగ్గరకు వస్తుంది. అమ్మా- నాన్న ఉన్నంతవరకు పెద్దమ్మాయి మా ఇంట్లో అడుగుపెట్టలేదు.

“ఎందుకు వారిని బాధపెట్టటం” అందోసారి.

* * *

చరిత కథనం

నేనుగా మా పెద్దమ్మాయిని అడగలేదు.

‘నీది మోహమా-ప్రేమా’ అని. ఏదొక రోజు మాతో కాకపోయినా ప్రియతో అయినా తను మాట్లాడాలి. తన అంతరంగంలో మాట గురించి చెప్పుకునే సందర్భం వస్తుందని నేను అనుకుంటాను. ప్రియ చదువు విషయంలో అమ్మా- నాన్నల మాట వినలేదు. రేపు పెళ్లి విషయంలో ఏం జరగనుందో తెలియదు. మరో కుదుపు వస్తుందేమో!

తను ‘పునిస్త్రీ’ గురించి అడిగింది. అంటే తమ పెళ్లి, కుటుంబం అనే విషయాల్లో పాత పద్ధతుల్ని గౌరవిస్తుందా అనుకున్నాను. ‘ఇంటికి దీపం ఇల్లాలు’ ఇలాంటివి చాలా ఉన్నాయి. ఇక్కడి శాశ్వత విలువలు లేవా అంటోంది. మరి ఏ విలువలను ప్రియ ఎన్నుకుంటుందో తెలియదు.

నా మనసుకు ఒకటే అనిపిస్తోంది.

మనిషి జీవితాన్ని మించిన పజిల్ ఇంకొకటి ఉండదు. అయితే అది పూర్తి కానిది కాదు. ఎప్పటికీ పూర్తి అవుతుందో కూడా తెలియదు. పజిల్ ఒక్కటే కాదు, అనేక రకాలు. మనుషులు ఒక్కో దేశంలో ఒక్కో రకంగా ఉన్నారు. ప్రతిచోటా అడుగుడుగునా

“అసలు అణచివేత, బానిసత్వం ఇంటి నుంచే మొదలు అవుతున్నాయి. అని మీరు అంటారు. అంటే మార్పు అక్కడ రావాలి. ఇలాంటి వారందరూ కుటుంబం నీడలో పెరుగుతున్నారు. అక్కడ పుట్టి పెరుగుతున్నారు. అలా కాకుండా అనాధలున్నారు. రెక్కాడితే గాని డొక్కాడని చోట పుట్టినవారున్నారు. అలాంటివారి గురించి ఆలోచిస్తున్నారా? అలా మీరు బతకగలరా. అలా బతికేవాళ్లకు ముందు నాలుగు వ్రేళ్లు నోట్లోకి పోవటం గగనం అనుకుంటాను.”

సంఘర్షణలు ఉన్నాయి. ఇంత వైవిధ్యం ఉన్నందుకు సంతోషపడాలో, విచారించాలో అర్థంకాని పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి.

ఇదంతా మంచికే జరుగుతుందా?

గతంలో వద్దమానం మంచిదా? గతంలో ఉన్న మంచిని సైతం పూడ్చేయాలా?

అయినా మనుషులు ఒంటరిగా, లేక కొంత మందితో కలిసి, ఓ వర్గంతో కలిసి తీసుకునే నిర్ణయాలు పరిపూర్ణతని సంతరించుకుంటాయా?

అసలు మనుషులంతా కలిసి సహజమైన వాదనన్నీ బద్దలు చేసుకుంటూ పోతూంటే చివరకి ఏం మిగులుతుంది?

ఈ ప్రయాణం ఎక్కడికి?

విధ్వంసం నుండి విధ్వంసానికా?

తేల్చుకోవాలి. తక్షణం తేల్చుకోవాలి.

* * *

సారథి అంతరంగం

నా రెండో తమ్ముడి కూతురు మరో బాంబు పేల్చింది.

తను సహజీవనం చేస్తుందంట. అది ఒకరితో కాదు, తనకు ప్రేమ ఉన్నంతకాలం అది అధారపడు తుందట. ప్రేమ అనంతం కాబట్టి ఎప్పుడు ఎటు నుండి ఎటైనా మారవచ్చు. వాళ్లు అక్కడ తలలు పట్టుకున్నారు. నా రెండో మనవరాలు రేపు తను లెస్సీయన్ గా మారవచ్చు. ఇవన్నీ ఇప్పుడు కోర్టులు ఆమోదించినవి. కొన్ని దశాబ్దాలుగా పోరాడి సాధించుకుంటున్న డిమాండ్లు ఇవి.

ప్రియ నా దగ్గరకు వచ్చింది.

“చిన్న తాతగారి మనవరాలి గురించి నువ్వేం అనుకుంటున్నావు తాతా?” అని అడిగింది.

“నేను అనుకోవటం కాదు, మనం అమ్మమ్మతో మాట్లాడదాం” అన్నాను.

చరిత కథనం

సారథిగారు, నేను, ప్రియ కూర్చున్నాం.

మా మనవరాలి గురించి మాట్లాడుకున్నాక అడిగాను ప్రియని.

‘ఈ కాలంలో కొంతమంది పిల్లలకు పెళ్లి అన్నా ప్రేమ అన్నా- కుటుంబం అన్నా- అందులో గృహిణి అన్నా చాలా చిన్నచూపు కదా! మీరు ప్రపంచాన్ని

జయిస్తాం అని ముందుకు పోతున్నారు కదా! మీరు గృహిణి పాత్రకు అంత భయపడుతున్నారా?”

ప్రియ తాతకేసి చూసింది.

“మీరు అంటే మీ తరంలోని కొందరి గురించి అడుగుతున్నాను” అన్నాను.

“ఎందుకు భయపడటం?”

“అసలు అణచివేత, బానిసత్వం ఇంటి నుంచే మొదలు అవుతున్నాయి. అని మీరు అంటారు. అంటే మార్పు అక్కడ రావాలి. ఇలాంటివారందరూ కుటుంబం నీడలో పెరుగుతున్నారు. అక్కడ పుట్టి పెరుగుతున్నారు. అలా కాకుండా అనాధలున్నారు. రెక్కాడితేగాని డొక్కాడని చోట పుట్టినవారున్నారు. అలాంటివారి గురించి ఆలోచిస్తున్నారా? అలా మీరు బతకగలరా. అలా బతికేవాళ్లకు ముందు నాలుగు వ్రేళ్లు నోట్లోకి పోవటం గగనం అనుకుంటాను.”

“నువ్వేం చెప్పదలుచుకున్నావు?”

“మీరు చెప్పే ఏ సమస్యయినా, దానికి ఎంత అందమైన పేర్లు పెట్టుకున్నా అక్కడ ‘గృహిణి’ పాత్ర ముఖ్యం. అది స్వీకరించి ఓ ఇంటిలోని వారిని ఐక్యంగా ఉంచగలిగితే అది విజయం. ఇంత చిన్న పని చేయలేనివారు దేశాన్ని ఎలా మార్చుతారు?”

ప్రియ మాట్లాడలేదు.

“‘గృహిణి’ పాత్ర అంత కష్టం ప్రియా. అందుకే ఆ పాత్రమీద భయాలు, తిరస్కారాలు, వ్యంగ్యాలు, ఔన్నత్యాలు, ఆ పాత్రని పోషించటం గొప్ప కళ అర్థం అవుతోందా?”

మళ్ళీ తాతకేసి చూసింది.

ఇప్పుడు మీ సమస్యకి మా తరం పరిష్కారం అవసరంలేదు. మీలో మీరు మాట్లాడుకోండి. మీకు మార్గం దొరుకుతుందేమో చూడండి. ఇంతకుమించి నేను మాట్లాడను” అన్నాను.

* * *

సారథి ముగింపు

చరిత అన్నట్లు ఇదో చరిత్ర

శాశ్వత విలువలు కొన్ని ఉంటాయి.

అందులో ‘గృహిణి’ ముఖ్యమైనది

అలాగే స్త్రీలలోనూ, పురుషులలోనూ

పరిపూర్ణత్వం కూడా ఉంటుంది.

అది అందరూ అంగీకరించకపోవచ్చు.

భారతీయ జనతా పార్టీ ఆవిర్భవించిన తొలి రోజుల్లో అంటే, 1980 దశకంలో ఆ పార్టీని విమర్శించడానికి ఇతర రాజకీయపక్షాలన్నీ పోటీపడేవి. బీజేపీ విధానాలు, సిద్ధాంతాలను దునుమాడటంలో వెనకపడిపోతామన్న భయం కనిపించేది. మతతత్వ పార్టీ అని, హిందూత్వ పార్టీ అని, ఉత్తరాది పార్టీ అని, బ్రాహ్మణుల పార్టీ అని, జనసంఘ చాదస్తమని అదేపనిగా ఆడిపోసుకునేవి. వింధ్యకు అవతల తప్పు ఇవతల దాని ఉనికి నామమాత్రమని తేల్చేశాయి కూడా. వామపక్షాల సంగతి చెప్పనక్కర్లేదు. తలపాగా ధరించి, గడ్డం పెంచుకునే సిక్కు, సీపీఎం ప్రధాన కార్యదర్శి హరికిషన్ సింగ్ సుర్జిత సైతం బీజేపీ మతతత్వ పార్టీ అని ధ్వజమెత్తేవారు. మత విశ్వాసాలను పాటించే వ్యక్తి బీజేపీ మీద చేసే విమర్శలు హాస్యాస్పదంగా ఉండేవి. కాంగ్రెస్ అయితే

మరింత ఎక్కువైంది. అన్ని పార్టీలు తమ ఎన్నికల ప్రణాళికల్లో హిందూత్వకు పెద్దపీట వేయడం గమనార్హం. హిందూత్వ పేరును ఉచ్చరించడానికి కూడా ఇష్టపడని తమిళనాడులోని ద్రవిడ మున్నే కజగం (డీఎంకే) సైతం ఇప్పుడు పంథా మార్చుకుంది. పక్కనున్న కేరళలోనూ ఇదే పరిస్థితి. ఇక్కడి వామపక్ష పార్టీలు సైతం హిందూత్వ శబరిమల విషయంలో దిగిరాక తప్పలేదు. బెంగాల్లో ఎప్పుడూ ముస్లింల జపం చేసే మమతా బెనర్జీ సైతం బాణీని మార్చారు. ప్రస్తుత ఎన్నికల్లో ఆయా పార్టీల ఎన్నికల ప్రణాళికలు చూస్తే ఆశ్చర్యం కలగక మానదు. నాస్తికత్వానికి తామే బ్రాండ్ అంబాసెడార్లమని డీఎంకే ధంకా భజిస్తున్నది. రామడిని వ్యతిరేకించడంలో ముందుండేది. అన్నాదురై, పెరియార్ రామస్వామి నాయకర్ విధానాలే శరణ్యమనేది.

సిద్ధాంతాలు తప్పని ఆ పార్టీలు అంగీకరించినట్లే. ప్రాచీన నాగరికతకు, సంప్రదాయాలకు పెట్టింది పేరైన ఈ ద్రవిడ రాష్ట్ర కీలక పార్టీలో మార్పు రావడం మంచిదే. తమిళనాడు పొరుగునున్న కేరళలోనూ గణనీయ మార్పు కనపడుతోంది. ఇక్కడ మొదటి నుంచీ వామపక్షాలదే ప్రాబల్యం. సీపీఎం నాయకత్వంలోని వామపక్ష కూటమి (లెఫ్ట్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్) సుదీర్ఘ కాలం పాలించింది. ఇప్పుడు అధికారంలో ఉన్నదీ ఆ కూటమి సర్కారే. దేశవ్యాప్తంగా హిందువులు త్రికరణ శుద్ధిగా విశ్వసించే శబరిమల విషయంలో ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్ ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టు తీర్పు అమలు పేరుతో 2018, 19ల్లో సాగించిన అరాచకానికి అంతేలేదు. ఆలయంలోకి మహిళల ప్రవేశంపై ఉన్న ఆంక్షలను అప్పట్లో

మమత

హిందూత్వ రక్షకులు వస్తున్నారు జాగ్రత్త!

తనకు మించిన లౌకిక పార్టీ లేనేలేదని చంకలు చరుచుకునేది. ఆలోచనాపరులు, మేధావులు, తలన్నులు సైతం వాజపేయి, అడ్వానీ వంటి దిగ్గజాలను ఒకపక్క మెచ్చుకుంటూనే మరోపక్క రైట్ మెన్ ఇన్ రాంగ్ పార్టీ అని మాట్లాడేవారు. వాటి మధ్య వేయి విభేదాలు ఉన్నా, భాజపా దగ్గరకు వచ్చేసరికి విపక్షాలు ఏకమయ్యేవి. ఈ పార్టీని అధికారానికి దూరంగా ఉంచడంలో, దానిపై దుష్ప్రచారం చేయడంలో మాత్రం ఒక్కటయ్యేవి. ఎన్నికలు ఏవైనా భాజపాను ఓడించేందుకు సిద్ధాంతాలను, విభేదాలు వీడేవి. ప్రాంతీయ పార్టీలు అకాలీదళ్, శివసేన వంటి పార్టీలు మినహా మిగిలిన పార్టీలు కమలానికి దూరంగా ఉండేందుకు ప్రయత్నించేవి.

ఇదంతా గతం. అన్ని పార్టీలు ఇప్పుడు బీజేపీ బాటలోనే ప్రయాణిస్తున్నాయి. దాని ఎన్నికల ప్రణాళికలనే కాపీ కొడుతున్నాయి. చర్చిలు, మసీదులతోపాటు గుళ్లు గోపురాలు సందర్శించడంలో అన్ని పార్టీల నాయకులు పోటీపడుతున్నారు. పెద్ద పెద్ద బొట్టు పెట్టుకుని తమకు మించిన హిందువు లేడని చెప్పుకునేందుకు ఆరాటపడుతున్నారు. ప్రజల విశ్వాసాలను, నమ్మకాలను గౌరవించాలని సుద్దులు చెబుతున్నారు. తమిళనాడు, కేరళ, పుదుచ్చేరి, అసోం, పశ్చిమ బెంగాల్ ఎన్నికల నేపథ్యంలో ఈ పోకడ

రాముడు ఉత్తరాది వాడని ప్రచారం చేసేది. ఇక హిందూత్వపైన వ్యంగ్య బాణాలు సరేసరి. పార్టీ శ్రేణుల ఆలయాల సందర్శనను వ్యతిరేకించేది. తమ అభిప్రాయాలను వెల్లడించినా, వ్యక్తిగత విశ్వాసాల మేరకు ఆలయాలను సందర్శించినా పార్టీ పెద్దల ఆగ్రహానికి గురికావాల్సి వస్తుండేవానని కార్యకర్తలు భయపడేవారు. డీఎంకే నుంచి విడిపోయిన అన్నాడిఎంకే ఈ విషయంలో ఒకింత ఉదారంగా ఉండేది. జయలలిత నాయకత్వమే ఇందుకు కారణం. ఇప్పుడు అదే కరుణానిధి కుమారుడు, డీఎంకే పార్టీ అధినేత స్టాలిన్ తన పంథాను పూర్తిగా మార్చుకున్నారు. హిందూ ఆలయాలు, గోపురాల సందర్శనకు కట్టుబడతామని, అభివృద్ధికి పాటుపడతామని హామీ ఇచ్చారు. ఇందుకోసం వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తారట. హిందూ యాత్రికులకు పాతికవేల నుంచి లక్ష రూపాయలు ఇస్తారట. ఈ ఎన్నికల్లో విజయావకాశాల కోసం ఆ పార్టీ శ్రేణులు గుళ్లు, గోపురాల సందర్శన కూడా ఎక్కువైంది. స్టాలిన్ సైతం రహస్యంగా పీఠాలను సందర్శించారన్న ప్రచారం ఉంది. ద్రవిడ పార్టీలో ఈ మార్పునకు కారణం భారతీయ జనతా పార్టీయేనని చెప్పక తప్పదు. అందుకు ఆ పార్టీని అభినందించాలి. ఎందుకంటే తాము ఇప్పటిదాకా అనుసరించిన విధానాలు,

సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తొలగించింది. పథనం తిట్ట జిల్లాలో కొలువుదీరిన ఈ ఆలయంలో మహిళల ప్రవేశంపై సీపీఎం ప్రభుత్వం ఇప్పుడు మాట మారుస్తోంది. స్వయంగా దేవాదాయ శాఖ మంత్రి కందకంపల్లి సురేంద్రన్ నాటి ఘటనలపై విచారం వ్యక్తం చేశారు. తాము న్యాయస్థానం తీర్పునే అమలు చేశామని, అంతేతప్ప పరిధిదాటి వ్యవహరించలేదని, అనుచితంగా ప్రవర్తించలేదని సురేంద్రన్ అన్నారు. దేవాదాయ మంత్రి వ్యాఖ్యలు వ్యక్తిగతమని పార్టీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి ప్రకటించడం విశేషం. భక్తుల మనోభావాలను గౌరవిస్తామని,

స్టాలిన్

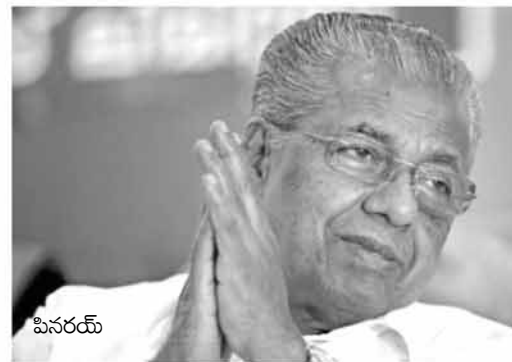
వారికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించబోమని స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి స్పష్టం చేశారు. ఈ మార్పునకు భాజపానే కారణమని చెప్పకతప్పదు. ఒక్క మైనార్టీలే కాదు సమాజంలోని అన్ని వర్గాల అభ్యున్నతికి కట్టుబడాలని, వారి వ్యక్తిగత సమస్యలను, విశ్వాసాలను గౌరవించాలని కమలం పార్టీ మొదటి నుంచీ చెబుతోంది. ఈ విధానాన్ని పాటించకపోతే రాజకీయంగా తమకు ఎక్కడ ఎదురుదెబ్బ తగులుతుందేమోనన్న భయంతో ఇప్పుడు సీపీఎం తగ్గుతోంది. కేరళలో హిందూ, ముస్లిం, క్రైస్తవ మత జానాభా దాదాపు సమానం. కాంగ్రెస్ మొదటినుంచీ క్రైస్తవులు, ముస్లిం ఓట్లపై ఆధారపడి మనుగడ సాగిస్తోంది. దివంగత కరుణాకరన్ తప్ప ఏకే ఆంటోనీ, ఊమెన్ చాందీ వంటి మాజీ సీఎంలు, పార్టీ పెద్దలు క్రైస్తవులే. ఇక ఐయూఎంఎల్ (ఇండియన్ యూనియన్ ఆఫ్ ముస్లింలీగ్) ఆదినుంచీ హస్తం పార్టీతోనే ప్రయాణిస్తోంది. తొలుత శబరిమల విషయంలో గోడమీద పిల్లివాటంలా వ్యవహరించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పుడు మాట మార్చింది. కోర్టు తీర్పులతో సంబంధం లేకుండా భక్తుల మనోభావాలను గౌరవిస్తామని చెబుతోంది. అవసరమైతే చట్టం తీసుకువస్తామని కూడా ప్రకటించింది. కారణం భాజపా అని చెప్పడం అతిశయోక్తి కాదు. తాజాగా కేరళ కాంగ్రెస్ మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి విజయన్ థామస్ భాజపాలో చేరడం గమనార్హం. కేరళలో క్రైస్తవుల జనాభా రమారమి 19 శాతం. వీరు 35 నుంచి 40 నియోజకవర్గాల్లో ఫలితాలను ప్రభావితం చేయగలరు. ఎర్నాకుళం, కొటట్టం, ఇడుక్కి, పథనం తిట్ట జిల్లాల్లో వీరి ప్రభావం ఎక్కువ. మొదటినుంచీ వీరి మొగ్గు కాంగ్రెస్ వైపే. రాష్ట్రంలోని అతిపెద్ద క్రైస్తవ పార్టీ కేరళ కాంగ్రెస్ (మణి) కూడా ఆదినుంచి హస్తం పార్టీకి అండగా ఉంటోంది. కేరళ కాంగ్రెస్ పార్టీ చీఫ్ ముఖ్యమంత్రి రామచంద్రన్, సీఎల్పీ నేత రమేష్ చెన్నితాల కూడా హిందువులే కావడం గమనార్హం.

ఎన్నికలు జరుగుతున్న మరో కీలకరాష్ట్రం పశ్చిమబెంగాల్లోనూ భాజపా ప్రభావం పార్టీలపై పడింది. మొదటినుంచీ మైనార్టీల ఓట్లతో అధికారాన్ని చేజిక్కించుకుంటున్న డీఎంసీ అధినేత్రీ ఇప్పుడు భాజపా బాటలోనే ప్రయాణిస్తున్నారు. స్థానిక ముస్లిములకు ఓట్ల తాయిలాలు చూపించడం, వారిని బుజ్జగించడం, బంగ్లాదేశ్ నుంచి వచ్చిన అక్రమ ముస్లిం వలసదారుల అండతో గద్దెనెక్కుతున్న మమత తొలిసారి తన పంథాను మార్చారు. ఎక్కడికి ప్రచారానికి వెళ్లినా స్థానిక ఆలయాలను సందర్శిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా బెంగాలీల ఆరాధ్య దేవత కాళికామాత ఆలయాలకు వెళుతున్నారు. సంప్రదాయ బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో పుట్టానని, తనను మించిన హిందువు మరొకరు లేరని చెబుతున్నారు. 30

శాతంపైగా ఉన్న మైనార్టీల ఓట్లు తమవేనని ఇప్పటివరకు ధీమాగా ఉన్న మమతలో ఇప్పుడు బెరుకు కనపడుతోంది. 30 శాతం మందిని సమ్మ కుంటే 70 శాతం గల హిందువులు ఎక్కడ దూరమవు తారనే ఆందోళన ఆమెను వెంటాడుతోంది. ఇక్కడి సీపీఎంలోనూ కొంత మార్పు కనపడుతోంది. ఇప్పుడు బెంగాల్ రాజకీయం మెజార్టీ హిందువుల చుట్టూ తిరుగుతోంది. ఈ పరిస్థితికి కారణం భాజపాయే.

గతంలో భాజపాను అనేక ప్రాంతీయ పార్టీలు విమర్శించాయి. ఉమ్మడి ఏపీలో ఒకప్పుడు భాజపాతో కలిసి ప్రయాణించి రాజకీయంగా లబ్ధి పొందిన తెదేపా అధినేత నారా చంద్రబాబు నాయుడు ఇందుకు గొప్ప ఉదాహరణ. తరవాత ఆ పార్టీపైనే ధ్వజమెత్తిన సంగతి తెలిసిందే. 2004 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కమలం పార్టీతో పాత్తు పెట్టుకుని పోటీచేసిన చంద్రబాబు ఓడిపోయారు. ఓటమికి భాజపానే కారణమని నిందించారు. భాజపా మసీదులు కూల్చే పార్టీ అని తమది మసీదులు నిర్మించే పార్టీ అని చెప్పుకున్నారు. అదే చంద్రబాబు నాయుడు 2014లో భాజపాతో పాత్తుకు నానా తంటాలు పడి చేరువయ్యారు. అంతిమంగా అధికారాన్ని అందుకున్నారు. నాడు భాజపాతో పాత్తు లేకుంటే పరిస్థితి మరొకరకంగా ఉండేదే. చివరకు 2019లో భాజపాకు తనంతట తాను దూరమై రాజకీయంగా దెబ్బతిన్నారు. ఇప్పుడు మళ్లీ భాజపాకు చేరువయ్యేందుకు ఆసక్తిగా ఉన్నారు. 1999 ఎన్నికల్లోనూ భాజపాతో పాత్తు పెట్టుకునే ఆయన అధికారాన్ని సాధించారన్న సంగతి మరువరాదు. నాటి కాంగ్రెస్ యుద్ధంలో వాజపేయ ప్రభుత్వం పాకిస్తాన్ పై పైచేయి సాధించింది. ఈ విజయం అటు భాజపాకు, ఇటు దానితో పాత్తు పెట్టుకున్న తెలుగుదేశానికి ఓట్లు కురిపించింది. ఇప్పుడు బెంగాల్లో భాజపాను చూసి భయపడుతున్న మమత సైతం ఒకప్పుడు ఆ పార్టీతో కలిసి ప్రయాణించినవారే. అప్పట్లో సీపీఎంను, కాంగ్రెస్ ను ఎదుర్కొనేందుకు భాజపాతో చేతులు కలిపారు. ఇప్పుడు మాట మార్చారు. మజ్జిన్తో రాసుకువూసుకు తిరిగే తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖరరావు సైతం దుబ్బాక, హైదరాబాద్ నగర పాలక సంస్థ ఎన్నికల తరవాత తన వైఖరిని మార్చుకున్నారు. అంతకుముందు భాజపాపై దూకుడును ప్రదర్శించిన చంద్రశేఖరరావు ఇప్పుడు ఆచితూచి మాట్లాడు తున్నారు. కశ్మీర్లో మెహబూబా మష్కీ నాయకత్వంలోని పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ (పీడీపీ), ఫరూక్ అబ్దుల్లా సారథ్యంలోని నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్, కర్ణాటకలో దేవేగౌడ నాయత్వంలోని జనతాదళ్ (యూనైటెడ్), పంజాబ్లో అకాలీదళ్, మహారాష్ట్రలో శివసేన వంటి ప్రాంతీయ పార్టీలు ఒకప్పుడు భారతీయ జనతా పార్టీతో కలిసి పనిచేసినవే. ప్రస్తుత బిహార్ ముఖ్యమంత్రి నితీష్

కుమార్ సైతం కమలాన్ని వ్యతిరేకించిన వారే. చివరకు పార్టీ పాత్తుతోనే మొన్నటి ఎన్నికల్లో గద్దెనెక్కారు. నితీష్ కన్నా భాజపాకే ఎక్కువ సీట్లు వచ్చాయి. విలువలకు, నైతికతకు మారుపేరైన నితీష్కు మిస్టర్ క్లీన్ అన్న పేరుండేది. ప్రధాని పదవికి ఆయన పేరు వినిపించింది. కానీ తన పరిమితులు ఏమిటో బాగా తెలిసిన నితీష్ అందుకు దూరంగా ఉండిపోయారు. వాస్తవాన్ని గ్రహించి భాజపాతో ముందుకు సాగుతున్నారు. చెప్పుకుంటూ పోతే ఇలాంటి నాయకులు, పార్టీలకు లెక్కలేదు. సందర్భాలను బట్టి, రాజకీయ అవసరాలను బట్టి ఆయా పార్టీలు తమ విధానాలను, సిద్ధాంతాలను పక్కన పెట్టాయి తప్ప భారతీయ జనతా పార్టీ ఏనాడూ ప్రవచిత విధానం నుంచి ఇసుమంత కూడా పక్కకు జరగలేదన్న విషయాన్ని చరిత్ర చెబుతోంది. ఎవరు కలిసి వచ్చినా, రాకున్నా పార్టీ విధానంలో

నాటికీ నేటికీ మార్పు లేదు. అధికారమే పరమావధి అనుకుంటే 1998లో నాటి వాజపేయ సర్కార్ ఒక్క గిరిధర్ గమాంగ్ (ఒడిశా) ఓటు తేడాతో ఓడిపోయేది కాదు. అరకొర బలంతో అయిదేళ్లు అటు కేంద్రంలో, ఇటు రాష్ట్రాల్లో ప్రభుత్వాలు పనిచేసిన సమయమిది. 1998లో భాజపా తలచుకుంటే ఒక్క ఓటును సమకూర్చుకోవడం కష్టంకాదు. కానీ అధికారం కన్నా విలువలు సిద్ధాంతాలు ముఖ్యమని పార్టీ భావించింది. ప్రజలు ఆ విషయాన్ని గుర్తించి 1999 ఎన్నికల్లో భాజపాకు మరింత మద్దతిచ్చారు. హిందూత్వ ఒక మతం కాదని భాజపా అనేకసార్లు విస్పష్టంగా పేర్కొంది. అదొక జీవన విధానం. దేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం కూడా ఇదే విషయాన్ని నొక్కి వక్కాణించింది. సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసిన తరవాతా కువిమర్శలు చేయడం విపక్షాలకే చెల్లింది. ఇప్పుడిప్పుడే విపక్షాలు వాస్తవాలను గ్రహిస్తున్నాయి. మెజార్టీ ప్రజల మనో భావాలను గుర్తించకపోయినా, గౌరవించకపోయినా రాజకీయంగా మనుగడ ఉండదని తెలుసుకుంటు న్నాయి. తమిళనాడు, పశ్చిమ బెంగాల్, కేరళల్లోని వివిధ పార్టీల ఎన్నికల ప్రణాళికల్లో అదే ప్రతిఫలించింది. ఇందుకు కారణ మేదైనా ఇది అందరూ స్వాగతించదగ్గ, ఆహ్వానించ దగ్గ పరిణామమనడంలో సందేహం లేదు. ★

ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభలు బెంగళూరులో మార్చి - 19, 20 తేదీలలో జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా కొన్ని కీలక నిర్ణయాలు సంస్థ తీసుకుంది. బాధ్యతలలో కూడా యథాప్రకారం మార్పులు చేటు చేసుకున్నాయి. రానున్న మూడేళ్ల కాలంలో భారత్ నలుమూలల్లోని ప్రతి మండలంలోను సంఘ కార్యాన్ని విస్తరింపజేసే ప్రణాళిక ఉందనీ, 58 వేల మండలాలకు సంఘ కార్యాన్ని విస్తరింప జేయాలనే సంకల్పంతో ఈ ప్రణాళిక రూపొందించామని రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘ నూతన సర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హొసబలె పేర్కొన్నారు. కరోనా మహమ్మారి కారణంగా దీపావళి దాకా సంఘ శాఖలు కార్యకలాపాలు నిలిపివేశాయనీ, ఆ తర్వాత అవసరమైన మార్గదర్శకాలను పాటిస్తూ మెలమెల్లగా సంఘ శాఖలు ప్రారంభమయ్యాయనీ ఆయన తెలిపారు. పరిస్థితులు పూర్తిగా మెరుగుపడితే సంఘం మార్చి 2020 నాటి స్థితికి చేరుకోవచ్చు లేదా అంతకన్నా హెచ్చు స్థాయికి చేరుకోవచ్చనే ఆశాభావాన్ని దత్తాజీ వ్యక్తం చేశారు.

వ్యక్తం చేశారు. వెంటిలేటర్ సౌకర్యం, పీపీఈ కిట్స్, కరోనా పరీక్షలకు అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో పాటు సాధ్యమైనంత త్వరగానే స్పెషలి కరోనా వ్యాక్సిన్ తయారు చేయటంలో మనం సఫలీకృతులమయ్యామని అన్నారు.

శ్రీరామ మందిరం విషయంలో కూడా సభ ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించిందని దత్తాజీ చెప్పారు. “శ్రీరామ జన్మభూమి విషయంలో సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయం, ఆ తర్వాత శ్రీ రామ మందిర నిర్మాణం కోసం ‘శ్రీరామ తీర్థ క్షేత్ర’ ట్రస్ట్ ఏర్పాటు, అయోధ్యలో భవ్య మందిర నిర్మాణ కార్యాన్ని ఆరంభించేందుకు నిధి సమర్పణ కార్యక్రమం కొనసాగించేందుకు తీసుకున్న నిర్ణయం చరిత్ర పుటల్లో సువర్ణక్షరాలతో నిలిచిపోతాయి. ఈ విషయాలన్నీ రాబోవు తరాలకి

“సంఘ కార్యమెలాంటిదో సమాజానికి తెలుసు. దేశ - విదేశాల్లో సంఘ విషయమై జిజ్ఞాస ఉంది. ప్రశంసలతో పాటు సహకారమూ ఉంది. అంతేకాదు సంఘ కార్యానికి అపూర్వ స్పాగతం కూడా లభిస్తోంది. ఇది మనందరికీ ప్రత్యక్ష అనుభవమే! సామాన్యుల నుంచి ప్రముఖుల వరకు సంఘానికి అపూర్వ ఆదరణ, ఆత్మీయత, స్నేహ పూర్వకమైన సహకారం లభిస్తూనే ఉంది” అని సంఘ కొత్త సర్ కార్యవాహ దత్తాత్రేయ హొసబలె (దత్తాజీ) అన్నారు. మార్చి 19-20 తేదీలలో బెంగళూరులో జరిగిన అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభలో సర్ కార్యవాహ వదవికి దత్తాజీ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. సభ చివరి రోజున హొసబలె మీడియా ప్రతినిధుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. సంఘకార్యక్రమాల మీద కూడా కరోనా తన ప్రభావం చూపిందనీ, దైనందిన శాఖలు కొనసాగలేక పోయాయనీ, అయినా ఆ సమయంలో కూడా సంఘ కార్య విస్తరణకు సంబంధించి కొత్త ఆలోచనలకు పునాదులు వేశామని దత్తాజీ తెలిపారు. ఇందులో

భాగంగానే ఇంట్లో ఉంటూనే తమ తమ కార్యకర్తత్వాన్నీ, స్వయం సేవకత్వాన్నీ జాగ్రత్తపరిచే విధంగా, క్రియాశీలకంగా స్వయంసేవకులంతా వ్యవహరించారని గుర్తు చేశారు. అలాంటి వాతావరణంలోను స్వయంసేవకులు సామాజిక బాధ్యతను నిర్వహించారనీ, సంక్షోభ సమయంలో సమాజ సహకారంతో సేవ చేశారనీ, కోట్లాది మందికి ప్రతిరోజూ నిత్యావసరాలను అందిస్తూ, అవసరమైన రీతిలో పునరావాసాన్ని కూడా కల్పించారని దత్తాజీ చెప్పారు. ఈ విషయమై ప్రతినిధి సభ ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించిన సంగతిని కూడా చెప్పారు. సంక్షోభ సమయంలో యావద్భారతం ఒక్కటై నిలిచిందనీ, మహమ్మారిని ఎదుర్కొన్నదంలో సమాజం తన సత్తా ఏపాటిదో చాటి చూపిందనీ తెలిపారు. ఫ్రంట్లైన్ వర్కర్లంతా తమ బాధ్యతలను నెరవేర్చారనీ, వీరి సేవా నిరతిని రాబోయే తరం ప్రేరణగా తీసుకుంటుందని దత్తాజీ చెప్పారు. త్వరలోనే ప్రపంచం ఈ మహమ్మారి బారి నుండి బయటపడుతుందనే ఆశాభావాన్ని సర్ కార్యవాహ

ప్రేరణదాయకమవుతాయి. ‘తీర్థ క్షేత్ర’ ట్రస్ట్ నిధి సమర్పణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినప్పటికీ స్వయంసేవకులంతా ఈ కార్యక్రమానికి చేయూతనిచ్చారు. నిధి సమర్పణ కార్యక్రమానికి ఉత్సాహంగా సంపూర్ణ సమాజం అందించిన సహకారం చరిత్రాత్మకం. విరాళాల సేకరణకు స్వయంసేవకులు కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలకు వెళ్లలేకపోయినప్పటికీ ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలు స్వయంసేవకులకు కబురంపి మరీ మందిర నిర్మాణం కోసం పెద్ద ఎత్తున విరాళాలు అందజేయటం విశేషం. భారత ప్రజలు శ్రీరామునితో ఎలా మమేకమై ఉన్నారో ఈ నిధి సమర్పణ కార్యక్రమం రుజువు చేసింది. గ్రామ, నగరవాసులే కాదు, గిరిజన బంధువుల దాకా, నంపన్నుల నుంచి సామాన్యుల దాకా ఈ కార్యక్రమాన్ని సఫలీకృతం చేయటంలో తమ వంతు సహకారాన్ని సంపూర్ణంగా అందించారు. అద్వితీయమైన ఉత్సాహంతో రామ భక్తులంతా వ్యవహరించారు. భావాత్మకంగా సంపూర్ణ భారతం మర్యాదా పురుషోత్తముడైన శ్రీరాముడిని ఆరాధిస్తోందనే

విషయం స్పష్టమయింది” అని దత్తాజీ పేర్కొన్నారు. రాబోయే కొన్ని సంవత్సరాలు కుటుంబ ప్రబోధనం, గోసేవ, పర్యావరణ పరిరక్షణ, సామాజిక సమరసతకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలపై దృష్టి సారిస్తామని, ఈ కార్యక్రమాలను మరింతగా ముందుకు తీసుకపోతామని దత్తాజీ తెలిపారు. భేదభావ రహితమయిన హిందూ సమాజ నిర్మాణమే సంఘ ఉద్దేశమని చెప్పారు. రానున్న రోజుల్లో గ్రామ వికాసం, వ్యవసాయ రంగాలవల్ల విశేష దృష్టిపెడుతూ కూడా సంఘం తన క్రియాకలాపాలని ప్రారంభిస్తుందని ఆయన తెలిపారు. ఇందులో భాగంగానే ఏప్రిల్ 13 నుండి సంఘం ‘భూమి నుపోషణ అభియాన్’ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించనున్నదని కూడా తెలిపారు. సేంద్రియ

హిందూ సమాజ సంఘం ధ్యేయం!

అభియోగ ప్రతినిధి సభలో దత్తాజీ ప్రకటన సమావేశాలు

వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ, రైతులను ఆ సాగువైపు మరల్చే దిశగా పథకాల రూపకల్పన చేస్తామని, తద్వారా రైతుల బతుకుల్ని మెరుగు పరచేందుకు నడుం బిగిస్తామని చెప్పారు. దీన్ని సామాజిక కార్యక్రమంగా కొనసాగించేందుకు నిర్ణయించామని సర్ కార్యవాహ తెలిపారు. ‘భారత్ నేరేటివ్, ఆలోచనా విధానం ఏమిటి? భారత్ గతం ఏమిటి? భారత్ సందేశం ఏమిటి? ప్రాచీన జ్ఞానం ఏమిటి? వీటిని విస్తరిస్తే ఏ పనీ కాదు, కాబోదు. వీటన్నిటి ఆధారంగానే నవ భారత నిర్మాణం సాధ్యం. నవతరానికి అనుగుణంగా వీటన్నిటినీ ఎలా అభివృద్ధి పరచాలి? దీనికోసం భారత్ నేరేటివ్ సరైన దృష్టిలో ఉంచేందుకు మేధో వికాసం, మేధో ప్రచారం కొనసాగించాల్సిన అవశ్యకత ఉంది. ఇప్పటివల్పుడే మొదలైన ఈ ప్రచారం మాకు అద్భుతమైన ప్రేరణ ఇచ్చింది. కార్య విస్తరణ, సామాజిక పరివర్తన, మేధో ప్రబోధనం - ఈ మూడింటి పట్లా దృష్టి పెట్టి ముందుకు సాగుతాం’ అని దత్తాజీ అన్నారు.

అను : విద్యార్ణవ కాష్టేకర్

కరోనా వేళలోను కర్తవ్య నిర్వహణ

◆ మీడియా సమావేశంలో డాక్టర్ మన్మోహన్ వైద్య

అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభ ప్రతినిధుల జరుగుతుందనీ, సంవత్సరమంతా జరిగిన సంఘ కార్యకలాపాలను ఈ సమావేశాలలోనే సింహావలోకనం చేసుకుంటామనీ, అదే సమయంలో రానున్న సంవత్సరానికి సంబంధించిన సంఘ కార్య ప్రణాళిక రూపకల్పనకు సంబంధించిన చర్చ కూడా జరుగుతుందని సహ సర్ కార్యవాహ డాక్టర్ మన్మోహన్ వైద్య మీడియా ప్రతినిధుల సమావేశంలో చెప్పారు. బెంగళూరులో అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభ మొదలవటానికి ఒకరోజు ముందు, అంటే మార్చి 18న ఆయన మీడియా సమావేశం నిర్వహించారు. మార్చి నుండి జూన్ దాకా కరోనా కారణంగా సంఘ కార్యం పూర్తిగా నిలిచిపోయిందనీ, దైనందిన శాఖలు ఆగిపోయాయనీ, కాగా జూలై నుండి శాఖలు మెలమెల్లగా ప్రారంభమవుతూ వచ్చాయని ఆయన వివరించారు. కరోనా కారణంగా దైనందిన శాఖలు మూతపడినప్పటికీ స్వయంసేవకులంతా క్రియాశీలై ఉన్నారనీ, మహమ్మారికి గురయిన వారిని ఆదుకోవటంలో, సమాజానికి చేయూత నివ్వటంలో దేశవ్యాప్తంగా స్వయంసేవకులు క్రియాశీలరై ఉన్నారని డాక్టర్ వైద్య చెప్పారు. ఇతర దేశాల్లో కరోనా లాంటి మహమ్మారి, ఇతరత్రా ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, ఉత్పాతాలు సంభవిస్తే అక్కడ కేవలం ప్రభుత్వ యంత్రాంగాలే క్రియాత్మకంగా వ్యవహరిస్తాయని, అయితే భారత్ కున్న ప్రత్యేకత ఏమంటే ఇలాంటి సంక్షోభాలు- ఉత్పాతాలు సంభవిస్తే ప్రభుత్వ యంత్రాంగాలతో పాటు సమాజం కూడా సహాయ కార్యకలాపాలలో పాలు పంచుకుంటుందని గుర్తు చేశారు. కరోనా సమయంలో మాత్రం ప్రభుత్వంతో పాటు స్వయంసేవకులందించిన సేవా కార్యక్రమాలు అద్వితీయమని చెప్పారు. కరోనా నేపథ్యంలోనే సాగిన అయోధ్య మందిర నిర్మాణం ఎంత ఘనమైనదో కూడా డాక్టర్ వైద్య వెల్లడించారు.

“శ్రీరామ మందిరం కేవలం మందిరం కాదు. శ్రీరాముడు అంటే భారతీయ సంస్కృతికి ప్రతీక. సోమనాథ్ మందిర ప్రాణ ప్రతిష్ఠ కార్యక్రమంలో పాల్గొంటూ ‘మందిరాలు మన సాంస్కృతిక జాగరణ కేంద్రాలు. ఏ రోజుయితే భారత్ లో సాంస్కృతిక విలువలు ఉచ్ఛస్థితికి చేరుకుంటాయో, అనాటికి మందిర నిర్మాణ కార్యం పూర్తవుతుంది’ అని 1951లో నాటి రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్ అన్నారు. భారత్ ని ఒక్క త్రాటిపై కలిపి ఉంచే భావాత్మక శక్తి శ్రీరాముడు. భగవంతుడని నమ్మండి. నమ్మకపోండి, అయితే ఒక్క మాట నిజం. సాంస్కృతిక విలువలకి ప్రతీకగా శ్రీరాముడిని జనం విశ్వసిస్తారు. నిధి సమర్పణ అభియాన్ లో భాగంగా పెద్ద మొత్తంలో విరాళాలని సేకరించే ఉద్దేశం స్వయంసేవకులది కాదు. దేశవ్యాప్తంగా పెద్ద సంఖ్యలో గ్రామాలు, కుటుంబాలని కలవటమే ఆ కార్యక్రమ లక్ష్యం” అని డాక్టర్ వైద్య తెలిపారు. ఇంతకు మునుపు ఇంత పెద్ద ఎత్తున జన సంపర్క అభియాన్ జరగలేదనీ, ఈ అభియాన్ లో భాగంగా స్వయంసేవకులు 5,45,737 స్థలాలు పర్యటించారనీ, సుమారు 20 లక్షల మంది కార్యకర్తలు పాల్గొని 1,24,721,000 కుటుంబాలని కలుసుకున్నారనీ, దేశవ్యాప్తంగా వారికి భావనాత్మకమైన ఏకాత్మత అనుభవంలోకి వచ్చిందని ఆయన చెప్పారు. కరోనా సమయంలోను, శ్రీరామ మందిర జన సంపర్క అభియాన్ లోను సంఘాన్ని గురించి తెలుసుకోవాలనే ఉత్సాహం ప్రజల్లో బాగా పెరిగింది. అందువలన దేశంలోని అనేక స్థలాల్లో సంఘ పరిచయ వర్గాలు నిర్వహించేటట్లు యోజన చేస్తాం. సంఘంతో కలవాలనే వారి సంఖ్య కూడా పెరిగింది. సమాజ పరివర్తన కార్యంలో సంఘంతో కలిపి పనిచేయాలనే ఉత్సాహవంతులు లభిస్తున్నారు. వారందరినీ కలుపుకొని సమాజ పరివర్తన దిశలో అధికారికంగా పనిచేయాలనే అంశంతో బాటు రాబోయే 3 సంవత్సరాలలో సంఘ కార్యవిస్తరణ, కార్యకర్తల వికాసం మొదలగు విషయాలపై ప్రతినిధి సభలో చర్చ జరుగుతుందని వైద్య అన్నారు.

భారత అంతర్నిహిత శక్తిని సాక్షా అయోధ్య శ్రీరామ జన్మభూమి మ

శ్రీరామజన్మభూమి వివాదం మీద భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన ఏకగ్రీవ తీర్పు, మందిర నిర్మాణం కోసం 'శ్రీ రామజన్మభూమి తీర్థ క్షేత్ర' ట్రస్ట్ ఏర్పాటు, నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తూ జరిగిన భూమిపూజ, నిధి సమర్పణ ఉద్యమం వంటివి భారతదేశ చరిత్ర పుటల్లో సువర్ణ అధ్యాయంగా నిలవడమేకాదు, తరతరాలకు స్ఫూర్తిని కలిగిస్తాయి. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ భారత్ అంతర్నిహిత

శక్తిని మరింత బలపరచడమేకాక ఆధ్యాత్మిక జాగృతి, జాతీయ నమ్మకృత, సామాజిక నమరసత, సద్భావనలకు ప్రతీకగా నిలుస్తాయని అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభ భావిస్తున్నది.

భాద్రపద కృష్ణ ద్వితీయ, యుగాద్మి 5122 (2020 ఆగస్ట్ 5) రోజున గౌరవనీయ భారత ప్రధాని, ఆర్ఎస్ఎస్ పూజ్య సర్ సంఘచాలక్, శ్రీ రామజన్మ భూమి తీర్థ క్షేత్ర ట్రస్ట్ సభ్యులు, పూజ్య సాధుసంతులు,

అన్ని మత సంప్రదాయాలకు చెందిన ధర్మాచార్యుల సమక్షంలో ప్రారంభమయిన మందిర నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని యావత్ ప్రపంచం సంభ్రమాశ్చర్యాలతో తిలకించింది. దేశంలోని సమస్త పుణ్యక్షేత్రాల నుంచి తెచ్చిన మట్టి, అన్ని నదులలోని నీళ్లను ఆ కార్యక్రమంలో ఉపయోగించారు. కొవిడ్-19 పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని కార్యక్రమానికి హాజరైనవారి సంఖ్యను పరిమితం చేసినా ఆ కార్యక్రమ ప్రభావం మాత్రం అపరిమితంగానే ఉంది. ప్రత్యక్షంగా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవారి సంఖ్య పరిమితమైనా హిందూ సమాజం మొత్తం దృశ్యశ్రవణ మాధ్యమాల ద్వారా అందులో పాలుపంచుకుంది. సమాజంలోని అన్ని వర్గాలవారు,

ప్రపంచ వ్యాప్తమైన కొవిడ్-19 సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొనడంలో భారతీయ సమాజం చూపిన అద్భుతమైన, సమగ్ర సామూహిక ప్రతిస్పందనను గుర్తించడమేకాక, దానిని నమోదు చేయాలని ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారతీయ ప్రతినిధిసభ భావిస్తోంది. మహమ్మారి వల్ల కలిగే నష్టాన్ని తగ్గించడంలో సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరూ నిర్వహించిన పాత్రను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నది.

మహమ్మారి గురించిన వార్తలు క్రమంగా వ్యాపించడంతో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, పరిపాలనా యంత్రాంగం రంగంలోకి దిగాయి. వ్యాధి లక్షణాలు, దాని నివారణకు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి ప్రజలకు అవగాహన కలిగించడానికి దేశ వ్యాప్తంగా వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా ప్రచారం జరిగింది. ఇందులో ప్రసార మాధ్యమాలు కూడా ఎంతో చురుకుగా పాల్గొన్నాయి. దేశ ప్రజానీకం మొత్తం నిబంధనలను తెలుసుకుని, నక్రమంగా పాటించడంతో ఎదురవుతుందనుకున్న పెను ప్రమాదం, సస్థం తప్పిపోయాయి. తమ ప్రాణాలకు ముప్పు ఉన్నప్పటికీ వైద్యులు, నర్సులు, ఇతర వైద్య సిబ్బంది కరోనా

కొవిడ్ మహమ్మారికి వ్యతిరేకం

పరీక్షలు నిర్వహించి, రోగులకు వైద్యం అందించారు. పారిశుధ్య కార్మికులు కూడా విలువైన సేవలనందించారు. ఇటువంటి సంక్షోభకాలంలో కూడా దైనిందిన కార్యకలాపాలు పూర్తిగా స్తంభించి పోకుండా భద్రతాదళాలు, ప్రభుత్వ సంస్థలు, నిత్యావసర సేవలు, ఆర్థికసంస్థలు, సంఘటిత, అసంఘటిత రంగాలు ఎంతో పాటుపడ్డాయి. వివిధ ప్రభుత్వ విభాగాలు చేపట్టిన 'శ్రామిక్ రైళ్లు', 'చందేభారత్ మిషన్', ప్రస్తుత టీకా పంపిణీ వంటి కార్యక్రమాలన్నీ ఎంతో ప్రశంసించదగినవి.

ఈ మహమ్మారితో పోరాటంలో నిస్వార్థ సేవలందిస్తూ అనేకమంది కరోనా యోధులు తమ ప్రాణాలను సైతం అర్పించారు. అటువంటి వారి ధైర్యాన్నీ, త్యాగనిరతిని ప్రతినిధి సభ అత్యంత కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా గుర్తుచేసుకుంటున్నది. ఇప్పటివరకు ఈ మహమ్మారి బారినపడి లక్షలాదిమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. వారికి శ్రద్ధాంజలి ఘటించి, వారి కుటుంబాలకు వృద్ధుల పూర్వక ప్రగాఢ సానుభూతిని వ్యక్తంచేస్తున్నది.

హఠాత్ పరిణామాలతో ఎంతో ఇబ్బందులకు, బాధలకు గురైన లక్షలాదిమందిని ఆదుకునేందుకు ఆహారం, వైద్య సహాయం, రవాణా సదుపాయం, ఆర్థిక సాయం అందించడానికి భారతీయ సమాజం మొత్తం ముందుకు వచ్చిన వైనం, చూపిన సంవేదన అద్భుతమైనవి. అవసరం ఉన్నవారిని ఆదుకోవడం కోసం సాధారణ ప్రజానీకం, వివిధ స్వచ్ఛంద సంస్థలు స్పందించి బాధితుల ఇళ్లకి వెళ్లి సేవలు అందించాయి. ఇటువంటి నిస్వార్థ, సంవేదనాశీలమైన సేవలను అందించిన వ్యక్తులను, సంస్థలన్నిటినీ అఖిల భారతీయ ప్రతినిధిసభ ఎంతగానో అభినందిస్తున్నది.

కొవిడ్ వ్యాప్తి మూలంగా, దానిని అరికట్టడానికి విధించిన లాక్డౌన్ వలన వలస కార్మికులవంటివారు ఎందరో, ఎన్నో ఇబ్బందులు, కష్టాల పాలయ్యారు. అయినా మన సమాజం ఈ కష్టాలను, ఇబ్బందులను,

తక్కింప చేస్తున్న ందిర నిర్మాణం

తీర్మానం-1

అన్ని పార్టీల వారు ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించారు.

మకర సంక్రాంతి రోజున దేశ ప్రథమ పౌరుడు, భారత రాష్ట్రపతి నిధి సమర్పణతో భగవాన్ వాల్మీకి మందిరం నుండి ప్రారంభమయిన 44రోజుల 'నిధిసమర్పణ అభియాన్' ప్రపంచ చరిత్రలోనే అతిపెద్ద ప్రజాకార్యక్రమం. దేశవ్యాప్తంగా 5.5 లక్షల నగరాలు, గ్రామాలు నుంచి 12 కోట్లకు పైగా రామభక్త కుటుంబాలు భవ్యమైన రామమందిర నిర్మాణం కోసం నిధి సమర్పించాయి. సమాజంలోని అన్ని తెగలు, వర్గాలకు చెందినవారు పెద్ద సంఖ్యలో ఈ అభియాన్లో పాల్గొన్నారు. గ్రామ, నగర, అరణ్య, పర్వత ప్రాంతాలకు చెందిన ధనికులు, పేదలు

మననస్ఫూర్తిగా పాల్గొని ఈ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేశారు. ఇటువంటి అపూర్వమైన స్పందన, ఉత్సాహం, మద్దతు చూపిన రామభక్తులందరిని అఖిల భారతీయ ప్రతినిధిసభ అభినందిస్తున్నది. శ్రీరామునితో ఈ దేశం భావాత్మకంగా ముడిపడి ఉన్నదనే విషయం ఈ అభియాన్ మరోసారి నిరూపించింది. శ్రీ రాముని ఆదర్శాలు సమాజంలో వ్యాప్తి చెందడానికి

సామాజిక, ధార్మిక సంస్థలు, విద్యావేత్తలు, మేధావులు కృషి చేయాలని ప్రతినిధిసభ కోరుతున్నది. ఆయోధ్య శ్రీరామజన్మభూమిలో మందిర నిర్మాణంతోపాటు సామూహిక నిశ్చయం, సామూహిక కృషి ద్వారా శ్రీరాముని ఆదర్శంతో ప్రేరితమైన సామాజిక, జాతీయ సంకల్పం, జీవనాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవాలి. అదే ప్రపంచానికి మేలుచేసే వైభవోపేతమైన, పటిష్టమైన భారత నిర్మాణానికి దారితీస్తుంది. ★

గా ఒకటైన భారత్కు జేజేలు..

తీర్మానం-2

అనిశ్చితిని ప్రశంసనీయమైన ధైర్యంతో ఎదుర్కొన్నది.

సరైన వైద్య సదుపాయాలు లేకపోవడం, నగరాల నుండి పెద్ద ఎత్తున వలసల మూలంగా గ్రామాల్లో చాలా విపత్కర పరిస్థితులు ఎదురవుతాయని భావించినా పరిస్థితులు మాత్రం ఏ దశలోనూ చేయి దాటిపోలేదు. నిజానికి నగరాల నుండి తిరిగి వస్తున్న వారికి స్థానికులు అందించిన సహకారం, మద్దతు ప్రశంసనీయమైనవి.

ఈ విపత్కర కాలంలో కూడా వ్యవసాయ ఉత్పత్తి సాధారణం కంటే ఎక్కువగా ఉంది. పారిశ్రామిక రంగంతో పాటు మొత్తం ఆర్థికస్థితి ఆశాజనకంగానే ఉంది. ఈ కఠిన పరిస్థితులను కూడా ఒక అవకాశంగా మలుచుకుని వెంటిలేటర్లు, పీపీఇ కిట్ల తయారీ, కరోనా పరీక్షలలో కొత్త సాంకేతిక పద్ధతులు, అత్యంత త్వరితంగా చవకైన, ప్రభావ

వంతమైన టీకా తయారీ వంటివి సాధించాం. కష్టసమైన ఎదుర్కొని నిలవడంలో సమాజ స్థైర్యం, సహిష్ణుత మరొకసారి వెలుగులోకి వచ్చాయి.

ఈ ప్రపంచవ్యాప్త సంక్షోభం ప్రారంభం నుండి 'వసుధైక కుటుంబం' అనే భావనకు కట్టుబడిన భారత్ అనేక దేశాలకు హైడ్రాక్సీక్లోరోక్వీన్ మాత్రలతోపాటు అత్యవసర వస్తువులను అందించింది. ఆ తరువాత 'టీకా మైత్రి' కార్యక్రమం క్రింద అనేక దేశాలకు వ్యాక్సిన్ అందిస్తున్నది. సమయానికి భారత్ అందించిన అంతర్జాతీయ సహకారాన్ని ప్రపంచంలోని వివిధ దేశాల అధినేతలు ప్రశంసిస్తున్నారు.

ఈ మహమ్మారి మూలంగా మన సంపూర్ణ ప్రాపంచిక దృష్టికి ఉన్న శక్తిని, ప్రాచీన, వికేంద్రీకృత గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ గొప్పదనాన్నీ మరొకసారి తెలుసుకోగలిగాం. సంప్రదాయ విలువలపై ఆధార పడిన నిత్య జీవితంలోని అలవాట్లు, ఆచారాలు, కుటుంబాలతో ఎక్కువ సమయం గడవడం, మితాహారం ద్వారా ఆరోగ్యకరమైన జీవనశైలి, సంప్రదాయ ఆహార అలవాట్లు, రోగ నిరోధక శక్తిని

పెంచేందుకు ఔషధాలు, యోగా, ధ్యాన ప్రక్రియల సకరాత్మక ప్రయోజనం మొదలైనవి ఈ కాలంలో మనకు ఎంతో మేలు చేకూర్చాయి. భారత్లో కనిపించే ఏకాత్మ దృష్టి, దానిపై ఆధారపడిన దైనందిన జీవన విధానాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక మంది నిపుణులు ఆమోదించి, ప్రశంసించారు.

మహమ్మారి మూలంగా కలిగిన దుష్ఫలితాలు, పరిణామాల నుంచి అదే పట్టుదల, సామర్థ్యంతో బయటపడి భారతీయ సమాజం త్వరగానే సాధారణ జీవనానికి అలవాటుపడుతుందని అఖిల భారతీయ ప్రతినిధిసభ విశ్వసిస్తున్నది. అయితే కరోనా సంక్షోభం పూర్తిగా సమసిపోలేదన్న విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. కనుక మహమ్మారి వ్యాప్తి చెందకుండా మార్గదర్శక నిబంధనలు, జాగ్రత్తలను తుచ తప్పుకుండా పాటించాల్సి ఉండాలి. ఈ సంక్షోభ కాలంలో నేర్చుకున్న పాఠాలను మన వ్యక్తిగత, సామాజిక జీవనంలో నింపుకుని ఆరోగ్య వంతమైన కుటుంబ వ్యవస్థను, సంయమనంతో కూడిన వనరుల వినియోగాన్ని, పర్యావరణ సంరక్షణ వంటివి సాధించాలని, 'స్వదేశీ', స్వావ లంబనను జీవితాలలో అలవరచుకోవాలని అఖిల భారతీయ ప్రతినిధి సభ పిలుపునిస్తున్నది. ★

E - శాఖలలోనే ఆటా, పాటా

కార్య విభాగాల నివేదిక : (2020-2021)

స్వయంసేవకులలో శారీరక శక్తిని, రోగ నిరోధక శక్తిని పెంపొందించుటకు అన్ని రాష్ట్రాల(ప్రాంతాల)లో ఆన్లైన్ ద్వారా శారీరక విభాగం నియుద్ధ (కరాటే), యోగాసన్, దండ మొదలగు అంశాలలో పోటీలను నిర్వహించారు. E - శాఖల్లో ఆడించడానికి అనువైన 500 రకాల కొత్త ఆటలను రూపొందించారు.

అఖిల భారతీయ స్థాయిలోను, అనేక ప్రాంతాలలోను ఘోష్ (సంగీత వాయిద్యాల) శిక్షణ

కూడా ఆన్లైన్ ద్వారా జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం వలే ఈ సంవత్సరం కూడ ప్రహార్ యజ్ఞం (దివస్) జరిగింది. దేశం మొత్తం 4,53,233 మంది స్వయం సేవకులు ఇందులో పాల్గొన్నారు. గత సంవత్సరం కన్నా 56794 మంది అదనంగా పాల్గొన్నారు. 22,02,37,218 ప్రహర్లు ఇచ్చారు.

బొద్దిక్ విభాగ్

వివిధ స్థాయిల్లో బొద్దిక్ వర్గలు, సంఘ పరిచయ వర్గలు, ఆగష్టు 15 సందర్భంగా అఖండ భారత్ దివస్ వంటి వాటిల్లో 10,36,394 మంది పాల్గొన్నారు. కార్యక్రమాల సంఖ్య 24,077.

- కార్యశాల (Work shops), చర్చ (Group Discussions) మొదలగు శిక్షణ కార్యక్రమాల 1,949 జరిగాయి. పాల్గొన్న సంఖ్య 54,455
- వక్తృత్వం, క్విజ్, దేశభక్తి పాటల పోటీలు వంటి 700 కార్యక్రమాలలో 1,79,660 మంది పాల్గొన్నారు.

ఆర్ఎస్ఎస్, సేవాభారతి చేయూత

కరోనా సమయంలో అందించిన సేవాకార్యక్రమాలు

సరుని నారాయణుడిగా భావించి సేవించడాన్ని పరమధర్మంగా భావించే భారతీయ సమాజం కరోనా సంకట కాలంలో తన మానవతా దృక్పథాన్ని మరొకసారి నిరూపించుకొన్నది. మొట్ట మొదటిసారిగా ప్రపంచంలో సంభవించిన మహమ్మారి వలన దేశంలోని లక్షలాది మంది అనేక కష్టాలను ఎదుర్కొన్నారు. అయినప్పటికీ భారతీయులు జాగ్రూకతతో ఎదుర్కొన్నారు. ఈ ఆపద సమయంలో సమాజంలోని అనేక సంఘాలు, ధార్మిక సంస్థలతో బాటు ఆర్ఎస్ఎస్, సేవాభారతి ఈ సేవా కార్యక్రమాలలో ముందుండి పనిచేశాయి. భోజన సదుపాయం నుండి ఆయుర్వేద కషాయం అందించడం వరకు సేవలు అందించారు. స్వంత గ్రామాలకు కాలినడకన బయలుదేరిన వారికి రాత్రిపూట విశ్రాంతికై ఏర్పాట్లు చేశారు. గర్భిణులకు అవసరమైన చోట ప్రసూతి కోసం ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేశారు. అనేక స్థలాల్లో ప్లాస్మాను ఇవ్వడం, మరణించిన కరోనా రోగులకు అంతిమ సంస్కారాలను కూడా స్వయంసేవకులే చేశారు. తమ ప్రాణాలను సైతం లెక్కించకుండా స్వయంసేవకులు

అనేక రకాల సేవా కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు. కరోనా సమయంలో దివ్యాంగులు మొదలుకొని ఒంటరిగా ఏకాకులుగా మిగిలిన వృద్ధుల వరకు అందరికీ అవసరమైన సేవను అందించారు. ఈ సేవా కార్యక్రమాలు నేటికీ నిరంతరాయంగా జరుగుతున్నాయి.

ఆర్.ఎస్.ఎస్., సేవా భారతి (సంబంధించిన సేవా సంస్థల) సేవలు

సేవా స్థలాలు	-	92,656
పాల్గొన్న కార్యకర్తల సంఖ్య	-	5,07,656
పంచిన రేషన్ కిట్లు	-	73,81,802
భోజనం పాకెట్లు	-	4,66,34,730
మాస్కులు	-	89,23,131
తాత్కాలిక వసతులు	-	1,91,661
సహాయం పొందిన ఇతర ప్రాంతాల వారు	-	19,42,179
రక్తదానం చేసిన వారు	-	60,229
కషాయం పంచిన స్థలాలు	-	59,91,570
సహాయం పొందిన సంచార జాతులు	-	2,67,675

గో- ఆధారిత సేద్యం

గతి విధుల - కార్యకలాపాలు

గ్రామ వికాసం :

దేశంలోని 3700 గ్రామాల్లో - గో ఆధారిత వ్యవసాయం సాగుచున్నది. సామాజిక పరివర్తన దిశగా అందరికీ ఒకే బావి, ఒకే స్మశానం, అందరికీ మందీర ప్రవేశం అనేక గ్రామాల్లో అమల్లో ఉన్నది. రైతు ఉత్పత్తి సంఘాలు (ఎఫ్.పి.ఒ). తెలంగాణ, మాల్యా ప్రాంతం (మధ్యప్రదేశ్), గుజరాత్, మహారాష్ట్రలలో విజయవంతంగా జరుగుతున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, గుజరాత్, కర్ణాటక, మాల్యా ప్రాంతాలలో 1,000 ఎకరాలలో సేంద్రీయ వ్యవసాయ సాగు పద్ధతులు అమలులో ఉన్నాయి.

45590 స్థలాల్లో గో అర్క్ ద్వారా ఔషధాలు తయారు చేస్తున్నారు.

రాణివాసం రతనాల

సోయగంతో వెలుగొందుతోంది.

దారికిరువైపులా పూలవనం. చక్కని పూపాదల సాబగులు ఆస్వాదిస్తూ ఆమడదూరాన రాచరివీ ఒలకబోస్తున్న ఆ మందిరాన్ని చేరాడు తిమ్మన. ద్వారపాలకులు వినమ్రంగా నమస్కరించి అంతఃపుర ద్వారంలోకి స్వాగతించారు. విశాలంగా వరుచుకున్న మంటవంలో నుండి మరో మందిరంలోకి దారిచూపారు భటులు.

రత్నకాంతులు వెడజల్లుతున్న ఆ మందిర మధ్యలో విలాసవంతంగా అమరియున్న ఆననాలు, ఎటుచూసినా రాచమందిరపు సాబగులు, కస్తూరికాద్రవ్య పరిమళాలు రాయలవారి వీరవిలాస చిహ్నాలకు దర్శనంలా వెలుగొందుతున్న ఆ మందిరంలోకి ప్రవేశించి సందేహాస్పదుడై పరిసరాల్ని పరిశీలించాడు.

ఇంతలో, లోపల నుండి పరిచారిక ప్రవేశించి తిమ్మనకు వంగి నమస్కరించింది “కవివరేణ్యులకు వందనాలు” అంటూ.

తిమ్మన ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ “బాగున్నావా చరికా!” అన్నాడు. రాణివాసపు చెలికత్తెలతో అంతగా పరిచయం లేకున్నా రాణివారి అనుంగు చెలికత్తెగా చరిక తనకు సుపరిచితమే.

చరిక అవునూ, కాదన్నట్లు తలవూపి “మీరు వచ్చిన సమాచారం దేవేరికి తెలియజేస్తాను నిరీక్షించండి.” అంటూ లోనికిగింది.

తిమ్మన మదిలో రకరకాల సందేహాలు సుళ్లు తిరుగుతున్నాయి. అడపాదడపా ఆ మందిరానికి రాయలవారితో అడుగుపెట్టిన సందర్భాలున్నాయి తప్ప ఇన్నేళ్లలో తను సొంతంగా అడుగుమోపిన దాఖలాల్లేవు.

అయితే, రాణివాసపు దేవేరి, రాజుగారి పట్ల మహిషి తనను స్వయంగా పిలిపించడం ఆశ్చర్యానికి లోనుచేస్తుంది.

మహారాణి సత్ప్రేమగా తనను మెచ్చి అభినందించడానికి పిలిపించిందా? అదే అయితే రాజుగారి నమస్కారంలోనే అభినందించేవారు. అలాంటి

వాతావరణమేమీ గోచరించడం లేదు. పైగా రాణివారే ఏదో అశాంతిని ఎదుర్కొంటున్నట్లు తోస్తుంది. దేవేరి మందిరమే కాదు, చెలికత్తె ప్రవర్తన కూడా తనను ఆసౌకర్యానికి గురిచేసింది.

అతను నవ్వుకున్నాడు. అయినా తాను సాధించగలిగిన రాచకార్యాలేముంటాయి?!

తిరుమలాదేవి సాక్షాత్తు విజయనగర ప్రభువులు శ్రీశ్రీ శ్రీకృష్ణదేవరాయలవారి పట్టమహిషి మహారాజ్ఞి రాణివాసపు కార్యాలే తను తలదూర్చగలదా?

తల విదిలించాడు తిమ్మన. తనపై తనే జాలి పడ్డాడు. అప్పుడే తనదో రాచకార్యం వెలగబుచ్చు తున్నట్లు, అదీ తను చేయగలనా, లేదా అని తర్జన భర్జన పడడం కాసేపు, తన ఆలోచనలకు తానే సిగ్గుపడ్డాడు.

ఇంతలో దేవేరి ప్రవేశించింది చరికతో సహా.

తిమ్మనను చూడగానే మొహంలో తనవారిని చూసిన ఆత్మీయత పొడమింది. ప్రకాశవంతమైన మొహంతో “కవివరేణ్యులు క్షేమమా!” అని ప్రశ్నించింది.

అతను లేచి రెండు చేతులెత్తి నమస్కరిస్తూ “మహారాణివారు ఈ తిమ్మన్న ప్రణామాలు

సాన్నిహిత్యాన్ని ఇష్టపడతారు. అలాంటి మిమ్మల్ని గౌరవించడం మా విధికదా తిమ్మనా!” అంది అతనికి అభిముఖంగా ఆననంపై కూర్చుంటూ.

“ఈ పిలుపు బాగుంది మహారాణీ!” అన్నాడు తిమ్మన.

నంది తిమ్మనగా వ్రసిద్ధుడైన తిమ్మన శ్రీరంగపట్నం వాసిగా తిరుమలాదేవితో పాటే విజయనగర సామ్రాజ్యంలోకి కాలు మోపాడు. ఆమె రాయలవారి దేవేరిగా రాణివాసంలో అడుగుపెడితే, ఈయన కవిత్వవతంసుడిగా భువనవిజయంలోకి అడుగుమోపాడు. అష్టదిగ్గజాల్లో ఒకరయ్యాడు.

ఆ సాన్నిహిత్యంతోనే ఈ రోజు తిమ్మనను రాణివాసానికి పిలిపించింది తిరుమలాదేవి.

తిమ్మన ఆమెముందు కూర్చొని ఉన్నాడేకాని, ఏదో తెలియని వెలితి. మహారాణిలో పూర్వపు ఉత్సాహం లేదు. ఏదో కోల్పోయిన భావన చెప్పకనే చెబుతున్నట్లు నివించింది. మహారాణి క్షేమ సమాచారాలు ఆరా తీస్తూనే “ప్రభువులవారున్న వేళలో పిలిపిస్తే నాకు మరింత ఘనమైన ఆతిథ్యం లభించేది” అన్నాడు ఆమె ఏం చెప్పబోతుందా అని ఆలోచిస్తూనే. రాణి భీన్నురాలైంది.

కావ్యకన్యక

కటుకోజ్జల మనోహరాచారి

స్వీకరించాలి” అని మొక్కాడు.

“సాంప్రదాయాలు పాటించడానికి మీరు కొత్తవారు కారుగదా కవివరా!”

“దేవీవారు సాంప్రదాయాలు వద్దంటూనే, మీ అనుంగు సహచరుని కవివరేణ్య, కవివరా అని సంబోధిస్తున్నారు.” అన్నాడు తిమ్మన.

తిమ్మన చిన్ననాడే తిరుమలాదేవి చేత ఆదరించబడిన అదృష్టశాలి. అతనికి మహారాణి పట్ల అమితమైన గౌరవాభిమానాలున్నాయి. తన పుట్టింటి వైభవానికి ప్రతీకగా అనుంగు చెలికత్తె చరికతో పాటు తననూ అరణంగా తోడ్కొనివచ్చి రాజాస్థానంలో ప్రవేశపెట్టిన సహృదయశీలి ఆమె. రాయలవారితో తనకు తొలిన్నాళ్లలో ఉన్న పరిచయాన్ని మరింత బలోపేతం చేసి విజయనగర రాజ్యసభలో ఆస్థానకవి పదవినిప్పించిన అమృతమయి.

ఆమె ఆత్మీయంగా నవ్వింది. ఆయన్ను కూర్చోమంటూనే “ప్రభువులవారే మీ సాహిత్యాన్ని,

తిమ్మన విచలితుడయ్యాడు. అంతలోనే ఆమె బేలగా మారేసరికి అతను తట్టుకోలేకపోయాడు. రాయలకు ఏ ఆపద వాటిల్లిందో అని అలజడికి లోనయ్యాడు. “అమ్మా! ఏదో అశాంతికి లోనవుతున్నట్లున్నారు.” అన్నాడు.

తిరుమలాదేవి దాచే ప్రయత్నమేమీ చేయలేదు. “నా పుట్టింటి తరపున వచ్చినవాడిగా నీకు తప్ప ఈ మహారాణి తన ఆంతరంగిక విషయాలు ఇంకెవరికి చెప్పుకోగలదు తిమ్మనా?” అంది.

రాణివారికి కూడా ఆంతరంగిక సమస్యలున్నాయా? అతను కాస్త ఆందోళన చెందుతున్నట్లుగా చూశాడు.

ఆమె చెప్పుకుపోతుంది.

* * *

రాణివాసం నిశ్చలంగా ఉంది.

రాత్రి పొద్దుపోయాక ప్రభువులవారి రాకకోసం ఎదురుచూస్తున్న తిరుమలాదేవి శయనమందిరం

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

బయట అలికిడికి రాయలవారే వేంచేస్తున్నారనుకొంది. అయితే అనుంగు నెచ్చెలి చరిక లోనికి వచ్చింది. “అమ్మగారూ! వ్రభువులవారు వేంచేయడానికి సమయం పడుతోందట. చారకుడు చెప్పి వెళ్లాడు” అంది.

నిదురముంచుకొస్తున్న దేవేరి మరింత అలసటకు లోనైంది. “చరికా! అంతసేపూ నాతోనే ఉండరాదే!” అంది.

“లేదు మహారాణీ! మీరు అలసినట్లున్నారు. అంతవరకూ విశ్రమించండి.” అని చెప్పి బయటకు వెళ్లింది.

సమయం కూడా మించిపోవడంతో అంతవరకూ నిరీక్షించిన ఆమె కనులపైకి నిదుర ముంచుకురావడంతో చేసేదిలేక అలాగే పాన్సుపై వారింది.

అప్పటికి రాణివాసంలో ఓ సాంప్రదాయం ఉండేది. ప్రభువు వచ్చేవరకు దేవేరులు తల్పంపై నవ్వదిశలో వడుకోవడం నిషిద్ధం కనుక, తాత్కాలికంగా ఆమె అపసవ్య దిశలో తలగడవైపు కాళ్ళుంచి పడుకొంది. మరు నిమిషంలో నిద్రలోకి జారుకుంది.

రాచనగరు కూడా గాఢ నిద్రలోకి జారుకున్నవేళ- బయట భటులు అవిశ్రాంతంగా కావలా కాస్తున్నవేళ- ఆ నిశ్శబ్ద సీరవ వాతావరణాన్ని ఛేదిస్తూ ప్రభువులవారు వేంచేస్తున్నట్లు మందిరం బయట నన్నగా అలజడి మొదలైంది. భటులు అప్రమత్తమయ్యారు.

కొద్ది నిమిషాల్లో రాయలవారు దేవేరి శయన మందిరంలోకి అడుగుపెట్టారు. నిరీక్షించి, నిరీక్షించి అప్పుడే నిద్రలోకి జారుకున్నట్లుగా తిరుమలదేవి ముఖభంగిమ చెబుతుంది. ఆమె పాన్సుపై పడుకొన్నతీరు ప్రభువులకు ఆమెపట్ల అన్యోన్యత పెంచేదిగా ఉంది.

రాయలు అలాగే ఆ మసక వెలుగులో ఆమె శయన భంగిమను తదేకంగా చూస్తుండిపోయాడు. తలగడవైపు కాళ్ళుంచి అపసవ్యదిశలో పడుకొనియున్న తన దేవేరి మోము నిద్రావస్థలో ముకుళితపద్మలా గోచరించింది. ప్రభువులు ఆమెను నిద్ర మేల్కొల్పి సవ్యదిశలోకి మళ్లించాలనుకున్నారు. అంతలోనే మనసు మార్చుకున్నారు.

తను రాచకార్యాలన్నీ చక్కబెట్టుకొని వచ్చేసరికి రాత్రి చాలా పొద్దుపోయింది. అర్ధరాత్రి, అపరాత్రి మందిరానికి రావడమేగాక గాఢనిద్రలో ఉన్న అర్థాంగిని నిద్రమేల్కొల్పడం ఎందుకులే అనుకున్నారేమో! అలాగే తల్పంమీద ఉన్న తలగడపై తలపెట్టుకుని, భార్యకు వ్యతిరేక దిశలో నిదురకు ఉపక్రమించారు.

కాలం నిశ్శబ్దంగా సాగిపోతుంది. హంసతూలికా తల్పంపై ఆదమరచి నిద్రిస్తున్న తిరుమల, తాను సవ్యదిశలో లేనన్న విషయం మరచి అలవోకగా కదిలింది.

అప్పుడు, అనుకోని అవచారం జరిగింది.

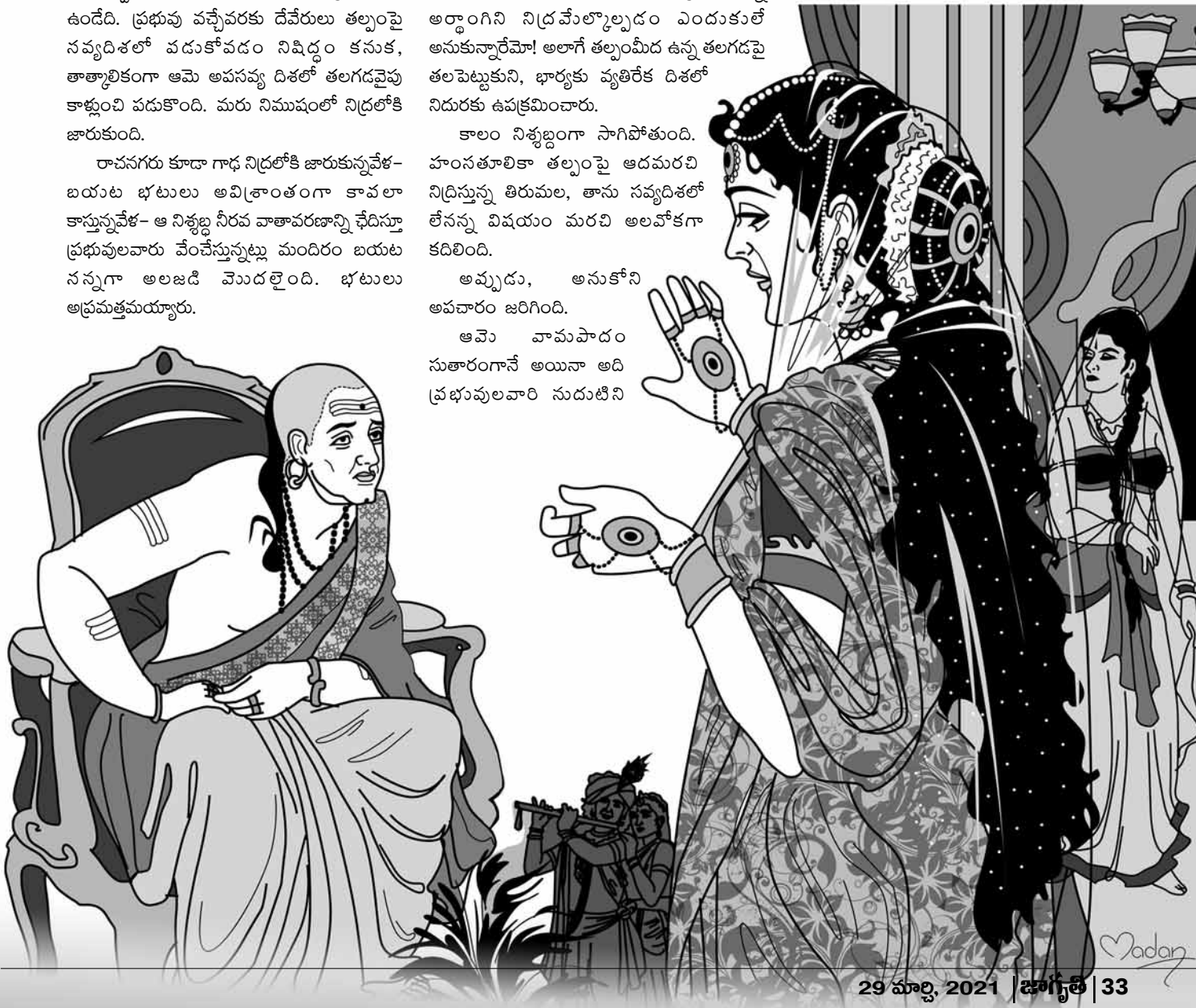
ఆమె వామపాదం సుతారంగానే అయినా అది వ్రభువులవారి నుదుటిని

తాకింది. అప్పుడప్పుడే నిద్రలోకి జారుకుంటున్న రాజు చటుక్కున మేల్కొన్నాడు.

అయితే అప్పటికే ఏదో జరిగిందన్నది మగతగానే గ్రహించిన తిరుమల దిగ్గన లేచికూర్చుంది. ఇటువైపు మహారాజు కూడా లేచి కూర్చున్నాడు.

జరిగిన అవచారం ఆమెకు క్షణంలో బోధపడింది. ఒక్కసారిగా మేను జలధరించింది. “ప్రభూ!” అంటుండగానే రాయలు తల్పం దిగారు. తిరుమలా దేవికి వ్యతిరేకదిశలో ముఖం తిప్పుకొని, చేతులు వెనక్కుక్కుకొని నిలబడిపోయారు.

దేవేరికి దిక్కుతోచలేదు. దిగ్గన లేచివెళ్లి ప్రభువుల పాదాలపై బడింది. “ప్రభూ! ప్రభూ...! క్షమించలేని అవచారం జరిగిపోయింది. నేను శిక్షార్హురాలిని. నన్ను దండించండి ప్రభూ! నన్ను దండించండి.” లజ్జాసహితమైన ఆమె వేడుకోలు దీనంగా ఉంది.

రాయలు ఆమెను రెండు చేతులతో లేవనెత్తాడు. పక్కనే ఆననంపై కూర్చోబెట్టాడు. ఆమె కళ్లు ధారాపాతంగా వర్షిస్తుంటే, మౌనమే వారి భాష అయింది.

శయనమందిరం నుండి ఉత్తరాన నేరుగా కనిపిస్తున్న వారి కులదైవం విరూపాక్షస్వామి ఆలయగోపురాన్ని చూస్తూ మౌనంగా నిలిచిపోయారు రాయలు. మనసు భారంగా మారింది.

దేవేరి కుములుతూనే ఉంది. ఆయన మాత్రం కాసేపు అలా నిల్చుని మెల్లగా మందిర ద్వారాన్ని తెరుచుకొని బయటకు, ఆ మంటపాన్ని విడిచి వెళ్లిపోయారు.

ఇప్పటికీ నెలరోజులు గడుస్తున్నా తిరిగి ఆమె మందిరంలో కాలు మోవలేదు. చిన్నభార్య మందిరానికి పరిమితమయ్యారు.

* * *

విజయనగర ప్రభువులవారి దేవేరికి ఇది అత్యంత సంకటస్థితి. తన రాయలను తానుగా రప్పించుకోనూ లేదు. వారిని విడిచి ఉండనూ లేదు. తమ రాణికి భరింపలేని హృదయశల్యమిది.

ఇదే ఆలోచిస్తూ, రాణివాసం దాటాడు తిమ్మన.

తను.. తను మహారాణికి పుట్టింటి అరణంగా వచ్చినవాణ్ణి. దేవేరికి తనకంటూ తనవారెవరో అర్థంకాని స్థితిలో తనవాడిగా భావించి ఈ విషయం చెప్పుకుంది. కానీ, తను మాత్రం ఏంచేయగలడు? ఇది ప్రభువులవారి అంతరంగిక విషయం. ఆయన

నందితిమ్మన గొంతు సవరించుకొని కావ్య పరనం ఆరంభించాడు. శ్రీకృష్ణుడు పారిజాతవృక్షాన్ని అపహరించుకొని వచ్చిన ఘట్టానికి చెందిన కథ అందరికీ సుపరిచితమైందే అయినా, తిమ్మన తొలి ఆశ్వాసంలోని కల్పనా వైచిత్ర్యే సభకుల్ని విశేషంగా ఆకట్టుకుంది.

‘శ్రీకృష్ణుడు రుక్మిణీ మందిరంలో ఉన్నవేళ- నారదుడు ఓ పారిజాత పుష్పాన్ని తెచ్చి కృష్ణుడికి బహూకరిస్తాడు. శ్రీకృష్ణుడు పక్కనే ఉన్న రుక్మిణికి దాన్ని అందిస్తాడు. ఆ వెంటనే నారదుడు రుక్మిణి వైభవాన్ని, ఆ పుష్పాన్ని పొందడంలోని భాగ్యాన్ని, ఆమె కృష్ణునికి అత్యంత ఇష్టురాలనీ, అందుకే పారిజాత పుష్పాన్ని ఆమెకిచ్చాడనీ రకరకాలుగా పొగడుతాడు.

మనసును గాయపరచిన శయనమందిర సమస్య. ఈ విషయంలో తనది చిన్న వెంట్రుకను కూడా దూర్చలేని స్థితి.

అయినా, దేవేరి తనతో చెప్పుకున్నది తన హృదయవేదనను తనవారితో పంచుకోవాలనే తప్ప తనేదో అర్చుతాడనో, తీర్చుతాడనో కాదు. మహారాజ దంపతులను కలుపుతాడనీ కాదు.

ఆలోచిస్తూనే తన నివాసం వైపుగా పయన మయ్యాడు. మనసు మనసులో లేదు. అమృత హృదయం కలిగిన తమ రాణికి ఏమిటీ దుస్థితి? మహారాజు మనస్సును మార్చేదెవరు? తిమ్మన మనసు బాధతో మూల్గుతుండగానే అతని నివాసానికి చేరువయ్యాడు.

* * *

మూడు మాసాలు అంతే భారంగా గడిచిపోయాయి.

రాణివాసపు మందిరంలో పేరుకుపోయిన అమవసనిశి చీకట్లు తొలగిపోలేదు. రాణి దాంపత్య జీవితంలో పున్నమి వెన్నెల కాంతులు విరియనూ లేదు.

రాజుగారి రాచకార్యాలతో పాటు, భువనవిజయ కార్యక్రమాలా విజయనగర విజయగాధలుగా నలుదిశలా వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి. తమ అష్టదిగ్గజకవుల నూతన ఆవిష్కరణలనీ సాహితీ గోష్ఠిల్లో వరుసబెట్టి ఆస్వాదిస్తూనే ఉన్నారు. సాహితీ సమరాంగణ సార్యభౌముడుగా తమ విశిష్టత చాటుతూనే ఉన్నారు. మనసు ఇంకా కుదుటపడని నంది తిమ్మన ఆ రోజు గోష్ఠిలో తన కవిత్వాన్ని పండించాల్సి

ఉంది. సభలో ప్రవేశిస్తూనే శ్రీకృష్ణదేవరాయలవారు “ముక్కు తిమ్మనవారు ఈ మధ్యకాలంలో తమ ఆవిష్కరణలకు పుటం పెట్టినట్లుగా కనిపించడంలేదు. ఏదేమైనా ఈ వర్యాయం మీ కవితాధారను సభాసదులంతా ఆస్వాదించాల్సిందే” అన్నారు భువనవిజయ గోష్ఠికి స్వాగతినూ.

“విజయనగర సాహితీ కులభూషణలు శ్రీ శ్రీకృష్ణదేవరాయ ప్రభువులకు తిమ్మన దండ ప్రణామాలర్పిస్తున్నాడు. ఈరోజు తమకు నా కావ్యకన్యకు సమర్పించబోతున్నాను ప్రభూ” అన్నాడు పట్టువస్త్రంలో చుట్టిన కావ్యాన్ని వెలికి తీస్తూ.

రాయలవారి మొహం వెలుగులీనింది. “కావ్యాన్నే సమర్పించబోతున్నారా? ధన్యులం. ధన్యులం! ఇంతకీ తిమ్మనకవీంద్రా! ఏమా గ్రంథం? తెలియనే లేదే!” అన్నారు.

“ఇప్పుడు తేటపరుస్తాను ప్రభూ! ఇది, ఇది పారిజాతాపహరణ కావ్యం. ఏలినవారు సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణ పరమాత్ముల మరో అవతారమని జనులంతా విశ్వసిస్తున్నదే కదా! తాము తమరి పూర్వాపతారంలో తమ దేవేరితో కలిసిచేసిన సాహసయాత్రను వర్ణించడం సమయోచిత్యంగా భావించి చేసిన రచన ప్రభూ!”

దేవరవారు పొంగిపోయారు. “ముందు మీ కావ్యాన్ని సభాసదులతోపాటు వినగోరుతున్నాం. తదనంతరం మీ కృతిని స్వీకరించి ధన్యులం కాదలచాం.” అన్నారు.

నందితిమ్మన గొంతు సవరించుకొని కావ్య పరనం ఆరంభించాడు. శ్రీకృష్ణుడు పారిజాతవృక్షాన్ని అపహరించుకొని వచ్చిన ఘట్టానికి చెందిన కథ అందరికీ సుపరిచితమైందే అయినా, తిమ్మన తొలి ఆశ్వాసంలోని కల్పనా వైచిత్ర్యే సభకుల్ని విశేషంగా ఆకట్టుకుంది.

‘శ్రీకృష్ణుడు రుక్మిణీ మందిరంలో ఉన్నవేళ- నారదుడు ఓ పారిజాత పుష్పాన్ని తెచ్చి కృష్ణుడికి బహూకరిస్తాడు. శ్రీకృష్ణుడు పక్కనే ఉన్న రుక్మిణికి దాన్ని అందిస్తాడు. ఆ వెంటనే నారదుడు రుక్మిణి వైభవాన్ని, ఆ పుష్పాన్ని పొందడంలోని భాగ్యాన్ని, ఆమె కృష్ణునికి అత్యంత ఇష్టురాలనీ, అందుకే పారిజాత పుష్పాన్ని ఆమెకిచ్చాడనీ రకరకాలుగా

పొగడుతాడు.

ఈ మాటలు, చేతలు క్షణాల్లో సత్వాదేవి మందిరానికి చేరుతాయి. అది గమనించే శ్రీకృష్ణుడు తర్వాతి సన్నివేశంలో సత్యభామ మందిరానికి బయలు దేరుతాడు. చెలికత్తెలు చేరవేసిన విషయం విని సత్యభామాదేవి అలకపాస్సు నెక్కిందన్న విషయం గ్రహించి, మెల్లగా ఆమె అలక గృహంలోకి అడుగు పెడతాడు.

చెలి చేతిలో ఉన్న విననకర్రను తీసుకొని వీచుతూ ఆమెను అనుసరించే ప్రయత్నం చేస్తాడు. అప్పుడే కృష్ణుడి రాకను పసిగట్టిన సత్యభామ మరింత ముడుచుకుపోతుంది.

ఆయన కవ్విస్తే రెచ్చిపోతుంది. శ్రీకృష్ణుని మోసకాడనీ, కృతఘ్నుడనీ, విధేయత లేనివాడని రకరకాలుగా తూలనాడుతుంది. ఆ వెంటనే తనను తాను నిందించుకొంటుంది. బావురుమని రోదిస్తుంది. మళ్లీ బుసలు కొడుతుంది.

ఇవన్నీ గమనిస్తూనే అనునయిస్తున్న శ్రీకృష్ణుడు అలక తీరడం లేదని సత్యభామ పాదాల చెంతకు చేరుతాడు. “ఈ శ్రీకృష్ణుడు నీ మాట జవదాటని విధేయుడు. నీకు ప్రియసఖుడు. ఆజ్ఞాపించు! మన్నించు.” అంటూ ఆమె పాదాలపై తల ఆన్చుతాడు.

రోషంతో ఎగిసిపడుతున్న సత్య తన పాదాన్ని తాడిస్తుంది. పాదాలవైపు వంగిన శ్రీకృష్ణపరమాత్మ నుదుటిని తాకుతుంది సత్వాదేవి పాదం. ఇష్టసఖులు అచ్చెరువోయి నోరెల్లబెట్టుతుండగా, శ్రీకృష్ణుడు ఏమాత్రం నొచ్చుకోకుండా అది ప్రణయ క్రిడగానే భావిస్తాడు.

చెలి చేతిలో ఉన్న విననకర్రను తీసుకొని వీచుతూ ఆమెను అనుసరించే ప్రయత్నం చేస్తాడు. అప్పుడే కృష్ణుడి రాకను పసిగట్టిన సత్యభామ మరింత ముడుచుకుపోతుంది. ఆయన కవ్విస్తే రెచ్చిపోతుంది. శ్రీకృష్ణుని మోసకాడనీ, కృతఘ్నుడనీ, విధేయత లేనివాడని రకరకాలుగా తూలనాడుతుంది. ఆ వెంటనే తనను తాను నిందించుకొంటుంది. బావురుమని రోదిస్తుంది. మళ్లీ బుసలు కొడుతుంది.

నను భవదీయ దాసుని మనంబున నెయ్యపు కిన్నజూని తా చినయది నాకు మన్ననయ, చెల్వగు నీ పదపల్లవంబు మ త్రను పులకాగ్ర కంటకవితానము దాకిన నొచ్చునంచు నే ననియెద, నల్ల మానవుగదా యికవైన నరాళకుంతలా..!

అన్న చక్కని పద్యంతో తిమ్మన ఆ జగన్నాటకుని మనస్సును ఆవిష్కరిస్తాడు. కదలిపోయిన సత్యభామ, హృదయం ద్రవీభవించి కన్నీళ్ల రూపంలో పొంగిపొర్లుతుంది. తిరిగి కృష్ణుడి పాదదాసిని అవుతుంది.

శయన మందిరంలో దంపతులు ఒకరికొకరు పాదదాసులైనా అది ప్రణయకేళి వినోదమేననే భావనను సభాసదుల కన్నులకు కట్టించి మొదటి అశ్వాసాన్ని ముగించాడు ముక్కు తిమ్మన.

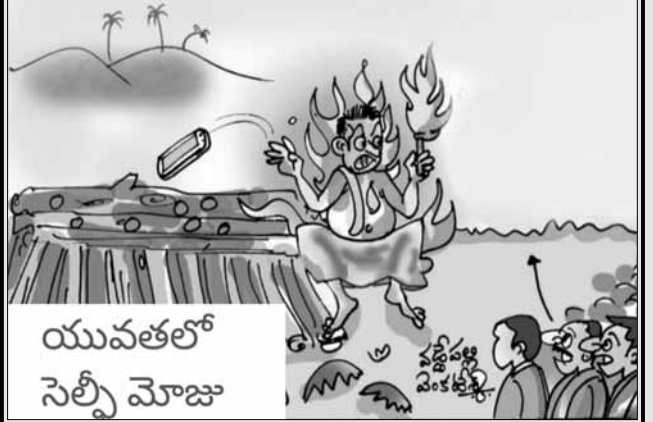
గాఢంగా నిట్టార్పు వదిలారు రాయలవారు.

“ఏలినవారు ముందటి కృష్ణావతారంలో అంతటి పరాభవాన్నే ప్రణయకేళి విలాసంగా భావించి తేలిగ్గా తీసిపారేశారు. ఈ అవతారంలో స్వీకరిస్తారా?” అని ముక్తాయింపు పలికాడు తిమ్మన.

అంతే! మహారాజుకు అందాల్సిన సందేశం అందింది. సంతృప్తిని మిగిల్చింది.

ఆరోజు సభలో అత్యంత వైభవోపేతంగా పారిజాతాపహరణం కావ్యకన్యకను అంకితం స్వీకరించిన ప్రభువులు, అదే కావ్యకన్యకతో మలిసందే వేళలో తన ప్రాణసఖిని స్వీకరించేందుకు బయలుదేరారు, దేవేరి మందిరం వైపు. ★

కొరివి
పెడుతూ సెల్ఫీ
తీసుకున్నాడు.
పొరపాటున
మంట
అంటుకుంది....!

ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక దేశాలు తమ ప్రాంతీయ ప్రయోజనాల కోసం, ఉమ్మడి లక్ష్య సాధన కోసం కూటములుగా ఏర్పడ్డాయి. జి-7, జి-8, జి-20, ఆసియాన్ (అసోసియేషన్ ఆఫ్ సౌత్ ఈస్ట్ ఆసియా నేషన్స్), సార్క్ (సౌత్ ఆసియన్ అసోసియేషన్ ఫర్ రీజనల్ కో-పరేషన్), బ్రిక్స్ (బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, దక్షిణాఫ్రికా), షాంఘై కో ఆపరేషన్ కౌన్సిల్ (ఎస్సీసీ), జమ్స్ టెక్ వంటి కూటములు ఈ కోవలోనివే. కాలక్రమంలో వీటిలో కొన్ని బలోపేతమయ్యాయి.

తద్వారా అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో లబ్ధి పొందాయి. మరికొన్ని బలహీనమయ్యాయి. ఫలితంగా నష్టపోయాయి. ఇంకొన్ని కాలగర్భంలో కలసిపోయాయి. తాజాగా కొత్త కూటములు ఆవిర్భవించాయి. వాటిలో క్వాడ్ (క్వాడ్రిలేటల్ సెక్యూరిటీ డైలాగ్-చతుర్భుజ భద్రతా చర్చలు) కూటమి ప్రధానమైనది. ఇందులో అమెరికా, జపాన్, భారత్, ఆస్ట్రేలియా భాగస్వాములు. ఈ కూటమి దేశాల అభినేతలు నరేంద్ర మోదీ (భారత్), జో బైడెన్ (అమెరికా), స్కాట్ మోరిసన్ (ఆస్ట్రేలియా), యోషిహిదే సుగా (జపాన్)ల వర్చువల్ సమావేశం ఇటీవల జరిగింది. హిందూ మహాసముద్రం- పసిఫిక్ మహాసముద్రం (ఇండో-పసిఫిక్) ప్రాంతంలో అన్ని దేశాలకు సమానమైన హక్కులు ఉండాలని, యావత్ మానవాళికి సవాల్ గా మారిన కరోనా మహమ్మారి కట్టడిలో కలసి పని చేయాలని సభ్య దేశాల అభినేతలు నిర్ణయించారు.

క్వాడ్ కు సుదీర్ఘ చరిత్ర ఉంది. క్వాడ్ ఏర్పాటు ఆలోచనకు 2000 దశకంలోనే బీజం పడింది. 2004 డిసెంబరులో హిందూ మహాసముద్రంలో సంభవించిన సునామీతో ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతం కకావికలమైంది. దీంతో ఈ ప్రాంతంలో సహాయక చర్యల నిమిత్తం కలసి పనిచేయాలని అప్పట్లో భారత్, జపాన్, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా నిర్ణయించాయి. 2007లో నాటి భారత ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్, అప్పటి అమెరికా ఉపాధ్యక్షుడు డిక్ చెనీ, జపాన్ ప్రధాని షింజో అబే, ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని జాన్ హోవార్డ్ ఈ ఆలోచనను మరింత ముందుకు తీసుకెళ్లాలని నిర్ణయించారు. తరువాత కొంతకాలం పాటు ఈ ఆలోచన ఆగిపోయింది. తిరిగి 2017లో పునరుత్థానం చెందింది. గత ఏడాది సభ్య దేశాల విదేశాంగ మంత్రుల జమావేశం జరిగింది. దానికి అనుశీలనగానే తాజాగా సభ్యదేశాల అభినేతల సమావేశం జరిగింది. కూటమిలోని నాలుగు దేశాలు సంపూర్ణ ప్రజాస్వామ్య దేశాలు కావడం గమనార్హం. ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో ఆధిపత్యం కోసం చైనా రకరకాల ప్రయత్నాలు చేస్తున్న తరుణంలో, దూకుడుగా వ్యవహరిస్తున్న నేపథ్యంలో క్వాడ్ అభినేతల నిర్ణయం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. భవిష్యత్తులో ఈ ప్రాంతంలో ఎదురయ్యే సవాళ్లను సమర్థంగా, కలసికట్టుగా ఎదుర్కోవాలని, సానుకూల ఆలోచనతో ముందుకు సాగాలని నిర్ణయించారు. ఈ ప్రాంతంలో స్వేచ్ఛాయుత నౌకాయానానికి ఎలాంటి అవరోధాలు ఉండరాదని, అంతర్జాతీయ చట్టాలకు లోబడి భద్రతా పరిస్థితులు ఉండాలని అభినేతలు పిలుపునిచ్చారు. కరోనా వ్యాక్సిన్లు, వాతావరణ మార్పులు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వంటి అంశాలకు సంబంధించి మూడు కార్యాచరణ కమిటీలను

క్వాడ్ తో చైనా దూకుడు

ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు. దేశీయంగా తయారు చేసిన 46.3 కోట్ల డోసుల టీకాల ఎగుమతికి చైనా సిద్ధపడుతున్న తరుణంలో వంద కోట్ల డోసులను ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలోని 24 దేశాలతో పాటు ఇతర దేశాలకు అందించడానికి క్వాడ్ ప్రణాళిక సిద్ధం చేయడం విశేషం. అమెరికా పరిజ్ఞానం, అమెరికా, జపాన్ ఆర్థిక సాయం, ఆస్ట్రేలియా కల్పించే రవాణా సదుపాయంతో వచ్చే ఏడాది చివరి నాటికి వంద కోట్ల డోసుల టీకాల తయారీ కార్యక్రమాన్ని భారత్ చేపట్టనుంది. 5జి సాంకేతికత, కృత్రిమ మేధ, సైబర్ స్పేస్ లో ప్రమాణాల నిర్ధారణకు కార్యాచరణ బృందాలను ఏర్పాటు చేశారు.

ప్రపంచ జల రవాణాకు కీలకమైన హిందూ మహాసముద్రం-పసిఫిక్ మహాసముద్రం (ఇండో - పసిఫిక్) ప్రాంతంపై అన్ని తీర దేశాలకు సమానమైన హక్కులు ఉన్నాయని, ఆయా దేశాలు స్వేచ్ఛగా రాకపోకలు సాగించడానికి అవకాశాలు ఉండాలని అమెరికా అభినేత జో బైడెన్ సమావేశంలో విస్పష్టంగా వ్యాఖ్యానించారు. ఈ ప్రాంత సుస్థిరత కోసం సభ్య దేశాలతో కలసి పనిచేసేందుకు అమెరికా సిద్ధంగా ఉందని ఆయన ప్రకటించారు. ఇండో- పసిఫిక్ ప్రాంతం ఆంక్షల రహితంగా ఉండటం క్వాడ్ దేశాల సమున్నత భవిష్యత్తుకు ఎంతో అవసరమని ఆయన స్పష్టం చేశారు. ఈ సమావేశం అంతర్జాతీయ చట్టాలకు, సార్వజనిన విలువలకు, స్వేచ్ఛాయుత వాణిజ్యానికి కట్టుబడి ఉండాలని పిలుపునివ్వడం

ద్వారా బైడెన్ పరోక్షంగా చైనాకు చురకలు వేశారు. ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో పాటు భారత్ తోనూ సరిహద్దు వివాదాలకు చైనా కాలు దువ్వుతున్న నేపథ్యంలో బైడెన్ వ్యాఖ్యలు ప్రాధాన్యం సంతరించు కున్నాయి. ఈ సమావేశం సభ్య దేశాలకే కాక యావత్ ప్రపంచానికి ఎన్నో శుభ సంతకాలను పంపిస్తుందని భారత ప్రధాని నరేంద్రమోదీ పేర్కొన్నారు. కరోనా వైరస్ ను నివారించే వ్యాక్సిన్ తయారీ, పర్యావరణ పరిరక్షణ, సరికాత్త ఆవిష్కరణలపై చర్చలతో సమావేశం ప్రయోజనాత్మకంగా సాగిందని ఆయన తెలిపారు. ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో శాంతి, సుస్థిరతలు, సంపదల అభివృద్ధికి సభ్య దేశాలు కలసికట్టుగా పనిచేయాలని పిలుపునిచ్చారు. ప్రజాస్వామ్య విలువలే నాలుగు దేశాలను ఒకచోట చేర్చాయని అన్నారు.

'క్వాడ్' కూటమిలో నాటోయేతర దేశం భారత్ ఒక్కటే కావడం గమనార్హం. చైనాతో సరిహద్దు వివాదాలు గల ఏకైక దేశం కూడా భారత్. భద్రతా మండలిలో భారత్ కు శాశ్వత సభ్యత్వాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్న ఏకైక దేశం కూడా చైనానే కావడం ఆలోచించదగ్గ విషయం. నిన్నటి తూర్పు లద్దాఖ్ ప్రతిష్టంభన, మొన్నటి డొక్లాం వివాదం నేపథ్యంలో బీజింగ్ నుంచి వీరుగా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనేది కూడా భారత్. అందువల్ల క్వాడ్ కూటమిలో భారత్ కీలకపాత్ర పోషించాల్సి ఉంది. ఇందుకు ఇతర దేశాలూ మద్దతు ఇవ్వాలి ఉంది. హిందూ మహా సముద్ర ప్రాంతంలో పట్టు సాధించేందుకు భారత్

కు అడ్డుకట్ట

కూడా కొంత చొరవ తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ ప్రాంతంలోని మారిషస్, సీషెల్స్, మాల్దీవుల్లో అవసరమైన చోట్ల నిఘా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. మారిషస్లో ఈ మేరకు ఇప్పటికే పనులు మొదలయ్యాయి. మాల్దీవులతో భారత్ సంబంధాలు ప్రస్తుతం మెరుగ్గానే ఉన్నాయి. గతంలోని యమీన్ సర్కార్ దూరం పాటించినప్పటికీ ప్రస్తుత ఇబ్రహీం సర్కార్ భారత్‌తో సన్నిహితంగానే ఉంటోంది. ఎనిమిదో దశకం చివర్లో నాటి మౌమెన్ అబ్దుల్ గయూమ్ సర్కార్‌పై తిరుగుబాటును భారత్ సైనికులు తిప్పికొట్టిన సంగతి తెలిసిందే. తిరుగుబాటును ఎదుర్కొనేందుకు గయూమ్ భారత్ సాయం కోరగా తక్షణం స్పందించింది.

కూటమిలోని మిగిలిన మూడు దేశాలకు అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో తప్పు, ప్రత్యేకంగా చైనాతో ప్రత్యక్ష వివాదాలు ఏమీ లేవు. అనేక అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో అమెరికాను చైనా సవాల్ చేస్తోంది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఒకప్పటి సోవియట్

యూనియన్ (ప్రస్తుత రష్యా) పాత్రను ఇప్పుడు చైనా పోషిస్తోంది. అమెరికాను అడుగుడుగునా అడ్డుకుంటూ దాని ఆధిపత్యానికి సవాల్ విసురుతోంది. అందువల్ల ఆసియాలో బీజింగ్ దూకుడును నియంత్రించేందుకు భారత్ సహకారం క్యాడ్ కూటమికి ఎంతో అవసరం. భారత్‌ను బలోపేతం చేయడం ద్వారా, మద్దతు నివ్వడం ద్వారా బీజింగ్ దూకుడుకు అడ్డుకట్ట వేయవచ్చు. వాస్తవానికి జో బైడెన్ తొలుత ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతం గురించి పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. కానీ బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత మనసు మార్పు కున్నారు. ఫిబ్రవరిలో జరిగిన కూటమి దేశాల విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశంలో దీనిపై స్పష్టత ఇచ్చారు. ప్రపంచంలో మూడో వంతుకు పైగా సరకు రవాణా జరిగే జలమార్గంపై రాజీపడే ప్రసక్తి లేదని సంకేతాలు ఇచ్చారు. వైట్ హౌస్‌లోకి అడుగిడిన వెంటనే ఇండో - పసిఫిక్ సమన్వయకర్త పదవిని ఏర్పాటు చేశారు బైడెన్. తూర్పు ఆసియా, పసిఫిక్ వ్యవహారాల్లో నిపుణుడైన కర్ట్ క్యాంప్ బెల్ ను ఈ పదవిలో నియమించారు. బరాక్ ఒబామా హయాంలో చైనా కట్టడికి అనుసరించిన వ్యూహాన్ని తెరవెనక నడిపించింది క్యాంప్ బెల్ కావడం గమనార్హం. తరువాత రోజుల్లో ట్రంప్ ఇదే విధానాన్ని కొనసాగించారు. దీన్నే ఇండో-పసిఫిక్ వ్యూహంగా పేర్కొన్నారు. కూటమిని విస్తరించేందుకు బైడెన్ ప్రయత్నిస్తున్నారు. కొన్ని ఐరోపా దేశాలను కూడా ఇందులో చేర్చుకునే అవకాశం ఉంది. బ్రిటన్ ఇప్పటికే ఆసక్తి చూపుతోంది. దక్షిణ చైనా సముద్రంలో సెంకాకు దీవులకు సంబంధించి చైనాతో జపాన్ కు విభేదాలు ఉన్నాయి. యావత్ దక్షిణ చైనా సముద్రం తనదేనని బీజింగ్ మొండిగా వాదిస్తోంది. ఈ విషయంలో అంతర్జాతీయ బ్రెబ్రునల్ తీర్పును సైతం బేభాతరు చేస్తూ బీజింగ్ ముందుకు వెళ్లడం దాని తెంపరి తనానికి నిదర్శనం. ఆస్ట్రేలియాకు కూడా బీజింగ్ తో కొన్ని ఇబ్బందులు లేకపోలేదు. ఆస్ట్రేలియాను బీజింగ్ అనేక విషయాల్లో, ముఖ్యంగా ఆర్థికంగా ఇరుకున పెడుతోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో చైనాను అడ్డుకోవడానికి క్యాడ్ తరహా కూటమి ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది.

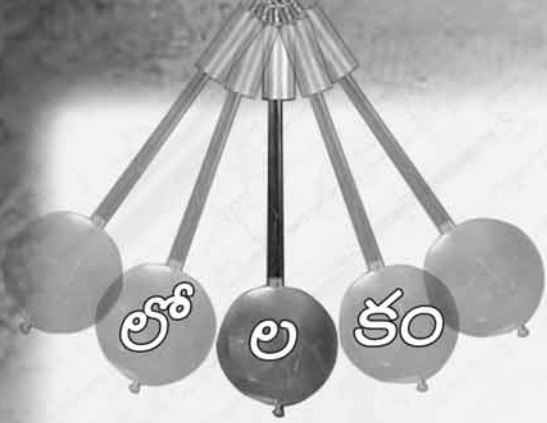
ప్రస్తుతం కరోనా కారణంగా కూటమి దేశాల అధినేతలు ముఖాముఖీ సమావేశం కాలేకపోయారు. ఈ ఏడాది చివరి నాటికి ప్రత్యక్షంగా సమావేశం కావాలని నిర్ణయించడం వారి చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం.

క్యాడ్ ముందున్న లక్ష్యాలను చేరుకోవడం అంత తేలికేమీ కాదు. వీటిని సాధించడం కోసం ఆసియాన్, హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంత దేశాలు, పసిఫిక్ దేశాలతో కలిసి పనిచేయాలని నిర్ణయించారు. తమతో కలిసినప్పటికీ ఏ దేశంతో అయినా పనిచేసేందుకు సిద్ధమని ప్రకటించారు. కేవలం కూటమి దేశాల ప్రయోజనాలకే పాటుపడటం దీని లక్ష్యం కాదు. వాతావరణ మార్పుల వల్ల కలిగే దుష్ఫలితాలను నివారించడం, అంతర్జాతీయ భద్రతకు కట్టుబడటం, అన్ని దేశాల హక్కులను కాపాడటం, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం, అంతర్జాతీయ జలాల్లో అన్ని దేశాల నౌకలు ఎలాంటి అడ్డంకులు లేకుండా సంచరించడం వంటి కార్యక్రమాలను చేటపట్టడం క్యాడ్ దేశాల అధినేతల లక్ష్యం. కూటమి దేశాలు సంపూర్ణ ప్రజా స్వామ్య దేశాలు. ఈ దేశాల్లో క్రమం తప్పకుండా ఎన్నికలు జరుగుతాయి. ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా, శాంతియుతంగా అధికార మార్పిడి జరుగుతుంది. నాయకులు ఎవరైనా తమ విధానాలు, పాలన ద్వారానే ప్రజల మద్దతు పొందగలుగుతారు. ఏకపక్ష విధానాలకు, వ్యవహారశైలికి తావులేదు.

క్యాడ్ దేశాల అధినేతల సమావేశంపై బీజింగ్ పుల్లెవిరుపు వ్యాఖ్యలు చేయడంలో వింతేమీ లేదు. క్యాడ్ అధినేతలు ప్రత్యక్షంగా ఎక్కడా తమ ప్రసంగాల్లో చైనా పేరును ప్రస్తావించినప్పటికీ కూటమి సమావేశంపై విమర్శలు చేయడం దానికే చెల్లింది. కూటమి లక్ష్యాలకు వ్యతిరేకంగా చెప్పడం ద్వారా తన అక్కసును వెళ్లగక్కింది. క్యాడ్ ను ఆసియా 'నాటో'గా అభివర్ణించడంతో పాటు బ్రిక్స్, షాంఘై సహకార సంఘాలకు భారత్ గుదిబండగా మారిందని నోరు పోరుసుకుంది. సభ్యదేశాల సమావేశం పరస్పర సహకారం కోసమే జరగాలని, మూడో దేశాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకోరాదని బీజింగ్ సుద్దులు చెప్పడం దానికే చెల్లింది. అమెరికా నాయకత్వంలోని సైనిక కూటమి అయిన నాటో (నార్త్ అట్లాంటిక్ ట్రిటీ ఆర్గనైజేషన్)కు, పరస్పర ప్రయోజనాల కోసం ఆవిర్భవించిన 'క్యాడ్'కు పోలిక తేవడం అర్థరహితం. ప్రచ్ఛన్న యుద్ధకాలంలో ఏర్పాటైన నాటోకు ఇప్పటి కూటమికి పొంతనే లేదు. ఆ మాట కొస్తే నాటి సోవియట్ యూనియన్ నాయకత్వంలో 'వార్సా' సైనిక కూటమి ఏర్పాటైన విషయాన్ని మరచి పోరాదు. వాస్తవ పరిస్థితులను ఉద్దేశ పూర్వకంగా విస్మరించి అసత్యాలను ప్రచారం చేయడంలో బీజింగ్ కున్న ఆసక్తి గురించి అందరికీ తెలిసిందే. అందువల్ల చైనా స్పందన గురించి పెద్దగా పట్టించుకోవలసిన అవసరం లేదు. లక్ష్య సాధన కోసం చిత్తశుద్ధితో, అకుంఠిత దీక్షతో ముందుకు సాగడమే క్యాడ్ ముందున్న తక్షణ కర్తవ్యం. కూటమిలో తమ దేశాలతో పాటు అంతర్జాతీయ సమాజానికి ఎలా మేలు చేయడమన్నదే వాటి ఆలోచనగా ఉండాలి.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

'క్యాడ్' కూటమిలో నాటోయేతర దేశం భారత్ ఒక్కటే కావడం గమనార్హం. చైనాతో సరిహద్దు వివాదాలు గల ఏకైక దేశం కూడా భారత్. భద్రతా మండలిలో భారత్ కు శాశ్వత సభ్యత్వాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్న ఏకైక దేశం కూడా చైనానే కావడం ఆలోచించదగ్గ విషయం. నిన్నటి తూర్పు లద్దాఖ్ ప్రతిష్ఠంభన. మొన్నటి డోక్లాం వివాదం నేపథ్యంలో బీజింగ్ నుంచి నేరుగా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనేది కూడా భారత్. అందువల్ల క్యాడ్ కూటమిలో భారత్ కీలకపాత్ర పోషించాల్సి ఉంది. ఇందుకు ఇతర దేశాలూ మద్దతు ఇవ్వాలి ఉంది.

‘సముద్ర మహారాజ్ఞ’ - చరిత్ర అధ్యయనం చేసే వారికి ఎక్కడో అక్కడ ఈ జరుగు తారస పడుతుంది. ఇది గ్రేట్ జట్రన్ కు ఉన్న జరుగు. ఇది ఎవరో ఇచ్చింది కాదు. అసలు ఇంగ్లండ్ కు ఎవరో ఒకరు ఇవ్వనక్కరలేదు. ఆ దేశమే తీసుకుంటుంది. చెలామణి చేసుకుంటుంది. ఈ జరుగు కూడా అలాంటిదే అనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే ఇది కాలపరీక్షకు నిలిచే జరుగు కాదు. సముద్రాల మీద, నౌకాబలం మీద మున్నెన్నడూ ఎవరూ అంతటి అదుపు కలిగిన వారు లేకపోతే ఆ జరుగుతో పిలుచుకోవచ్చు. కానీ అలా లేదు. సముద్రయానం, వాణిజ్యం రెండూ పురాతన భారతంలో కనిపించే వాస్తవాలు. ఆ వాణిజ్యం

సముద్రాలతోనే కాదు, నదుల ద్వారా కూడా సాగించారు. సముద్రానికి, తెలంగాణకీ చాలాదూరం. అయినా తెలంగాణకు కూడా నౌకా వాణిజ్యంతో సంబంధం ఉన్నట్టు చెప్పే తిరుగులేని ఆధారాలు ఉన్నాయి. తెలంగాణ ప్రాంతానికి, రోమ్ కు నడుమ పురాతన కాలంలో వాణిజ్య బంధం ఉంది. అందుకు సంబంధించిన ఆధారాలను చూపించే నాణేలు ఉన్నాయి. ఎక్కడి రోమ్ నగరం! ఎక్కడి దక్షిణ భారతదేశం! అందులో ఎక్కడ తెలంగాణ ప్రాంతం! సముద్రంలో ఉప్పుకీ, అడవిలో ఉసిరికీ సంబంధం

అంటే ఇదే కాబోలు.

రోమ్, తెలంగాణ

బొమ్మ 1- గౌతమీపుత్ర యజ్ఞ శాతకర్ణి నౌక ముద్రతో విడుదల చేసిన నాణేలు. ఇలా నౌకా వాణిజ్యానికి గుర్తుగా నౌక గుర్తుతో నాణేలు విడుదల చేయడం ప్రపంచ చరిత్రలో మొదటిసారిగా ఇక్కడే జరిగింది.

నీరో చక్రవర్తి పేరు వినని వారు ఉండరు. అసమర్థ పాలకులకు చరిత్రలో ఇతడిని ఒక నమూనాగా చెబుతూ ఉంటారు. రోమ్ నగరం కాలిపోతుంటే ఫిడేలు వాయించుకుంటూ కాలం గడిపిన ఘనుడు ఇతడే. అందుకే ఇప్పటికీ విపక్షాలకి మరీ ఆగ్రహం వస్తే అధికార పార్టీ నాయకులను నీరోలతో పోల్చి కక్ష తీర్చుకున్నట్టు భావిస్తారు. కానీ ఈ రోమన్ చక్రవర్తి తన రోమ్ నగరం కాలిపోతున్నా భరించగలిగాడు గానీ, దక్షిణ భారతంతో వ్యాపారం, ఆ కారణంగా తరలిపోతున్న తన దేశ నాణేల గురించి మాత్రం సాక్షాత్తు చట్టసభలోనే దుఃఖించాడంటారు చరిత్రకారులు. శాతవాహన వంశీకులు వాసిష్టపుత్ర పులోమావి, గౌతమీపుత్ర యజ్ఞ శాతకర్ణి, వాసిష్టపుత్ర శాతకర్ణి నౌకా ముద్రతో నాణేలను ముద్రించారు. ఎందుకూ అంటే, తమ పాలనా కాలంలో విలసిల్లిన నౌకావాణిజ్యానికి గుర్తుగానే. నిజానికి రోమ్ తోనే కాదు, కొన్ని పాశ్చాత్య దేశాలతో కూడా నౌకా వాణిజ్యం జరిగింది (ఒకటో బొమ్మలోని నాణేలు). నిజానికి క్రీస్తుశకం ఒకటి, రెండు దశాబ్దాలలో తెలంగాణ సహా దక్షిణ భారతదేశంతో రోమన్లు వాణిజ్య కార్యకలాపాలు నిర్వహించారు. ఈ కార్యకలాపాలు మూడో శతాబ్దంలో క్షీణించినా మళ్లీ క్రీస్తుశకం ఐదో శతాబ్దంలో మళ్లీ మొదల

డా॥ డేమె రాజారెడ్డి
న్యూరో సర్జన్, అపోలో

య్యాయి. కానీ ఒకటి, రెండు దశాబ్దాలలో జరిగిన వాణిజ్యం తారస్థాయిలో కనిపిస్తుంది.

ఒకటి రెండూ కాదు, అరవైకి పైగా నాణేల గుట్టలు తెలంగాణ సహా దక్షిణ భారతదేశంలో లభించాయి. ఈ గుట్టలలో అతి పెద్దది నల్లగొండ జిల్లా అత్తనపల్లిలో 1959లో లభ్యమైంది. రోమన్ చక్రవర్తులు అగస్తస్ (క్రీస్తుపూర్వం 31-క్రీస్తుశకం 14), ట్రైబేరియస్ (క్రీస్తుశకం 14-37), కలిగులా (క్రీస్తుశకం 37-41), క్లాడియస్ (క్రీస్తుశకం 41-54), నీరో (క్రీస్తుశకం 54-68) విడుదల చేసిన నాణేలు కూడా అందులో ఉన్నాయి. మూసీ ఒడ్డున ఈ నాణేలు దొరకడం ఇందులో మరింత ఆసక్తి కలిగించే అంశం. అప్పుడు మూసీతట్ ఇప్పటిలా చెత్తా చెదారంతో నిండిపోకుండా, వాణిజ్య నౌకలు సంచరించడానికి వీలుగా ఉండి ఉండవచ్చు. అంతకు ముందు, అంటే 1952లో కరీంనగర్ జిల్లా సుస్థలాపూర్ లో కూడా కొన్ని నాణేలు బయట పడ్డాయి. ఇందులో కూడా అగస్తస్, ట్రైబేరియస్ కాలాలకు చెందిన నాణేలు ఉన్నాయి. మొత్తం 39

నాణేలు బయటపడితే అందులో 8 పంప్ మార్క్ (భారతదేశంలో నాణేలు చెలామణిలోకి వచ్చిన తొలికాలంలోనివి. ఇవి ఒకే ఆకృతిలో ఉండవు. రకరకాల చిహ్నాలు ముద్రించి ఉంటాయి) నాణేలు ఉన్నాయి. సుస్థలాపూర్ లో దొరికిన నాణేలలో ఈ రోమన్ చక్రవర్తుల నాణేల కాకుండా నంద, మౌర్య వంశీకుల నాణేలు కూడా బయటపడ్డాయి. సుస్థలాపూర్ కూడా మానేరు నది ఒడ్డునే ఉండడం గమనించవలసి విషయం. తెలంగాణలోని ఇంకొన్ని ప్రాంతాలలో కూడా ఇలాంటి నాణేలు బయట పడ్డాయి. వాటిలో కూడా రోమన్ చక్రవర్తుల కాలానికి చెందిన కొన్ని నాణేలను గుర్తించారు. 1961-62 కాలంలో ఏలేశ్వరం అనే చోట తవ్వకాలు జరిపినప్పుడు బయటపడిన నాణేలలో సెప్టిమియస్ సెర్వోస్ (క్రీస్తుశకం 193-211) కాలానికి చెందినవి ఉన్నట్టు కనుగొన్నారు. 1976లో వరంగల్ లో కూడా నాణేలు దొరికాయి. ఇక్కడే ఫాస్టిసా (క్రీస్తుశకం 113-138) ముద్రించిన ఒక నాణెం బయట పడింది. ఈమె రోమన్ రాణి. పెద్దబంకూరు,

బొమ్మ 2 - రోమన్ చక్రవర్తి అగస్టస్ కాలం నాటి రెండు బంగారు నాణేలు. వీటి మీద అక్షరాలు చెక్కి ఉన్నాయి.

ధూళికట్ట, వీరాపురం, కూడలి సంగమేశ్వరం, ఫణిగిరిలలో నాణేలు బయట పడినాయి. వాటిలోనూ రోమన్ల నాణేలు ఉన్నాయి. నాగార్జునకొండ వద్ద రోమన్లు ధరించే వస్తువు, బంగారు నాణేలు

రోమ్తో నౌకా వాణిజ్యం ఎలా సాధ్యమైంది? ఈ అంశం గురించి టర్నర్, సురేష్ అనేవారు పరిశోధించారు. వారు తేల్చినదేమిటంటే, ఉక్కు కోసమే రోమ్ తెలంగాణ ప్రాంతంతో వాణిజ్యం నిర్వహించింది. ఊట్టస్టీల్గా ఆనాడు ఉక్కును పిలిచారు. ఉత్తర తెలంగాణలోని వందలాది గ్రామాలలో మూసల ఆధారంగా ఉక్కును ఉత్పత్తి చేసే విధానం ఉండేది. ఇది ముడి ఉక్కు డెమాస్టస్ కత్తులు కూడా దీనితోనే తయారు చేశారు. మధ్య ప్రాచ్యంలో ఈ కత్తులకు చాలా ప్రాచుర్యం ఉంది. ఈ కత్తుల తయారీకి అవసరమైన ముడి ఉక్కును కోసనముద్రం నుంచి పట్టుకు వెళ్లేవారు.

తెలంగాణ ప్రాంతంలో దొరికిన రోమన్ నాణేలకు మరొక ప్రత్యేకత ఉంది. చక్రవర్తుల బొమ్మలను (బస్ట్) ఈ నాణేల మీద (బొమ్మ 2) చెక్కారు. ఇవి బంగారు నాణేలు. రోమన్ వ్యాపారులు ఇక్కడ ఈ నాణేలను ఇచ్చేవారు. కానీ వారు తీసుకోవలసి వస్తే సత్తు నాణేలే తీసుకోవలసి వచ్చేది. నిజానికి నీరో చక్రవర్తి బాధ దీని గురించే. ఈ సత్తు నాణేలు శాతవాహనుల కాలానికి చెందినవి. మిగిలిపోయిన సత్తు నాణేలు వాళ్లకి బరువయ్యేవి. ఉవయోగం లేదు. భారత్లోని చాలా సముద్ర తీరాలలో, నదీ తీరాలలో దొరికిన నాణేల గుట్టలు ఇలాంటివే. ఈ సంగతి ఎలా ఉన్నా, శాతవాహనుల కాలంలో రోమన్లు కూడా వచ్చి వ్యాపారం చేయడానికి

కారణం ఏమై ఉంటుంది? నిజానికి శాతవాహనుల కాలం భారతదేశ చరిత్రలోనే శాంతిభద్రతలకు పేర్కొంది. నౌకా వాణిజ్యం అంత విరివిగా సాగడానికి కారణం అదే.

తెలంగాణలోని పలు ప్రాంతాలలో రోమన్ల నాణేలు దొరికాయి. ఇవి ప్రధానంగా బంగారు లేదా వెండి నాణేలు. ఇంకొన్ని మౌలిక లోహంతో కూడా తయారు చేశారు. అయితే ఇవి తక్కువే. ఇవి అగస్టస్ కాలం నుంచి క్రీస్తుశకం నాలుగో శతాబ్దానికి చెందిన బైజాంటైన్ కాలం వరకు వచ్చినవి. ఇన్ని నాణేలు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఎందుకు ఉన్నాయి? ఇందుకు ఒక కారణం చెప్పవచ్చు. తమిళనాడులోని కొడుమనాల్ నుంచి రోమన్లు ఉక్కు సేకరించారని కొందరు చరిత్రకారులు అభిప్రాయపడడం కనిపిస్తుంది. కానీ వారు ఇక్కడి కరీంనగర్ ప్రాంతం నుంచి ఉక్కును తీసుకువెళ్లారు. ఇంకొక కారణం - వస్తువులను తెలంగాణ మీదుగా నదీ ప్రవాహాల ద్వారా రవాణా చేశారు. ఈ కారణాలతోనే దక్షిణ భారతదేశంతో రోమన్లు విరళంగా నౌకావాణిజ్యం నిర్వహించారు. ఒకప్పుడు రోమన్ నాణేలను మెడలో ధరించే హారాలలో కూడా చేర్చుకునేవారు (బొమ్మ 3). రోమన్ల నాణేలకు నకిలీలు సృష్టించడం కూడా కనిపిస్తుంది.

ఉక్కు బంధం

లభ్యమైనాయి. ఇవి హడ్రియన్ (క్రీస్తుశకం 117-138), ట్రైజేరియస్ (క్రీస్తుశకం 16-37) రాణి ఫాస్టినా (క్రీస్తుశకం 141) కాలాలకు చెందినవి. ఇక్కడే శాతవాహనులు, ఇక్ష్వాకులు ముద్రించిన నాణేలు కూడా దొరికాయి. పెద్దబంకూరులో శాతవాహనుల నాణేలతో పాటు, అగస్టస్ సీజర్, ట్రైజేరియస్ కాలాలకు చెందిన వెండినాణేలు కూడా లభ్యమైనాయి. కొండాపూర్, ఏలేశ్వరం, వీరాపురాలలో మట్టితో చేసిన అలంకార వస్తువులు దొరికాయి.

కాబట్టి రోమ్, దక్షిణ భారతంలోని తెలంగాణ మధ్య వాణిజ్య సంబంధాలు ఉన్నాయి. కానీ తెలంగాణకు సాగరతీరం లేదు. అలాంటప్పుడు

బొమ్మ 3- ఇది కూడా రోమన్ల బంగారు నాణెమే. హారాలలో చేర్చేందుకు పైన రెండు రంధ్రాలు చేయడం గమనించవచ్చు.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ఆరంభమయ్యేనాటికి భారతదేశంలో నెలకొన్న పరిస్థితులు ముస్లింలు రెచ్చిపోవటానికి అనువుగా ఉన్నాయనీ, పేలటానికి సిద్ధంగా ఉన్న మందుగుండు సామాగ్రికి అగ్గిపుల్ల వెలిగించటమే తరువాయి అనీ గత భాగంలో తెలుసుకున్నాం. ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించింది ఎవరు? మత ఛాందసవాదాన్ని, ప్రపంచ ముస్లింలందరూ ఒకటేనన్న భావజాలాన్ని, ఇస్లాం దేశాలకు అనుకూలంగా స్పందిచాలనీ (Pan Islamism) వారికి నూరిపోసింది ఎవరు? వివిధ నేపథ్యాల నుండి వచ్చిన వారికి ఉమ్మడి లక్ష్యం ఒకటే ఎందుకైంది? మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం నుండి ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి దారితీసిన పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవటానికి ఆ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన వారి గురించి తెలుసుకోవటం అవసరం. ఉద్యమానికి కొన్ని దశాబ్దాల ముందుగానే అలీఘర్ లో ముస్లింలను సంఘటితపరిచే ఒక ఉద్యమం నడిచింది. అదే అలీఘర్ ఉద్యమం.

అలీఘర్ ఉద్యమం

రాజ్యాధికారం తమ చేతి నుండి జారిపోవటాన్ని, అధికారంతో లభించే హోదాలు, ప్రత్యేక సౌకర్యాలు తమకు లేకపోవటాన్ని ముస్లింలు జీర్ణించుకోలేక పోయారు. హిందువులు వారి దృష్టిలో కేవలం పాలితులు, రెండవ తరగతి పౌరులు. వారితో స్నేహంగా ఉండటం కూడా మత ఛాందసవాదులకు ఇష్టంలేదు. ఇలాంటి నేపథ్యమే అలీఘర్ ఉద్యమానికి దారి తీసింది. అకస్మాత్తుగా అధికారం ఆంగ్లేయుల వశం అవటంతో దాన్ని తిరిగి చేజిక్కించుకోవటానికి ముస్లింలను సంఘటితపరచవలసిన అవశ్యకతను వారు గుర్తించారు.

అలీఘర్ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించింది సయ్యద్ అహమ్మద్ ఖాన్ (1817-98). ఈస్టిండియా కంపెనీ ఉద్యోగిగా, 1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామాన్ని వ్యతిరేకించాడు. 1878 నుండి 83 వరకు గవర్నర్ జనరల్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యుడిగాను ఆయన పనిచేశాడు. ఈస్టిండియా కంపెనీకి వీరవిధేయుడు.

ఆంగ్లేయులకు సమ్మతంగా పనిచేసి, రాజకీయాలకు దూరంగా, ముస్లింలను విద్యావంతులను చేయటం ద్వారా ముస్లింలను తిరిగి సాధికారులను చేయవచ్చునని భావించాడు కూడా. 1857లో ఆయన 'మొహమ్మద్ ఖాన్ ఆంగ్లో-ఓరియంటల్ కాలేజీని అలీఘర్ లో ప్రారంభించాడు. ఆ సంస్థ ఆశయాల గురించి ఇలా చెప్పాడు, 'ఇస్లాంను అనుసరించటం మనందరి కర్తవ్యం. అందుకు మన పిల్లలకు ఇస్లాంను, ఇస్లామిక్ చరిత్రను బోధించాలి. దానితో పాటుగా ఆంగ్ల విద్యనూ బోధించాలి. ఇస్లామిక్ సహోదర త్యాన్ని వారికి అలవాటు చెయ్యాలి. అది మన విశ్వాసంలో కీలక అంశం. అరబ్బీ భాషతో కాని, పర్షియన్ భాషతో కాని మన విద్యార్థులకు పరిచయం ఉండాలి. అనేకమంది విద్యార్థులు ఒక చోట చేరి, కలసి జీవించటం ద్వారా, తినటం ద్వారా, చదువు కోవటం ద్వారా వారి మధ్య సోదరభావం పెంపొందుతుంది. అలాంటి సోదరభావం తీసుకొని రాలేకపోతే, మనం అభివృద్ధి సాధించలేం. కనీసం ఒక సమాజంగానైనా మనగడ సాగించలేం.

1867లో సయ్యద్ ఒక ఇంటర్మీడియట్ హిందువులు, ముస్లింలు రెండు విభిన్న జాతులకు చెందిన వారని మొదటిసారిగా చెప్పాడు. 1883లో ఇచ్చిన ఒక ఉపన్యాసంలో ఇలా అన్నాడు, 'ఆంగ్లేయులు దేశం విడిచి వెళ్లే భారతదేశానికి పాలకులు ఎవరు అవుతారు? రెండు విభిన్న జాతులకు చెందిన హిందువు, ముస్లిం ఒకే సింహాసనం మీద కూర్చొని పాలన చెయ్యటం సాధ్యమయ్యేనా? సాధ్యంకాదు. ఎవరో ఒకరు రెండోవారిని ఓడించి, అణచివేయ్యక తప్పదు' (The Making of Pakistan, Richard Symonds, Faber, 1950, p.31).

ఆంగ్లేయుల పట్ల విధేయులుగా ఉండాలన్న అలీఘర్ విధానాన్ని 1906లో ప్రారంభమైన ముస్లింలీగ్ తన విధివిధానాలలో భాగంగా అంగీకరించింది. సయ్యద్ అభిప్రాయంతో అనేకమంది విభేదించారు. ఆయన అలీఘర్ సహచరులలో కూడా

అనేకమంది ఆయనతో విభేదించారు. 1888లో దియోబందీలు ఆయనకు వ్యతిరేకంగా ఫత్వా కూడా జారీ చేశారు. 1905లో బెంగాల్ ను రెండుగా విభజించారు. దానితో తూర్పు బెంగాల్ ముస్లిం అధిక సంఖ్యాక రాష్ట్రంగా మారిపోయింది. 1911లో ఆ విభజనను రద్దు చేశారు. దానితో ఆంగ్లేయుల పట్ల విధేయత ఒక్కసారిగా వ్యతిరేకతగా మారిపోయింది. దానికితోడు 1911-13 మధ్య జరిగిన బాల్కన్ యుద్ధంలో ఆగ్నేయ ఐరోపా నుండి టర్కీ ఒడ్డుమాన్లు వెదొలగవలసి వచ్చింది. బల్గేరియా, సెర్బియా, గ్రీస్, మాస్టెనిగ్రో, అల్బేనియా స్వతంత్ర దేశాలు అయ్యాయి. దానితో ఐరోపాలోని తన అధీనంలోని మిగతా భూభాగం టర్కీ చేజారింది. టర్కీ సామ్రాజ్య విచ్ఛిన్నం భారతీయ మత ఛాందసవాదులను తీవ్రమైన అసంతృప్తికి గురి చేసింది.

దానితో అలీఘర్ విశ్వవిద్యాలయం ఆంగ్లపాలనకు వ్యతిరేక రాజకీయాలకు కేంద్రమైంది. టర్కీ పట్ల వారికి ఉన్న సీమాంతర విధేయత కారణంగానే వారు ఆంగ్ల పాలకులకు వ్యతిరేకులయ్యారు. బ్రిటన్ కు వ్యతిరేకులయ్యారు. షాకత్ అలీ, మహమ్మదాలీ సోదరులు ఖిలాఫత్ ఉద్యమంలో కీలకపాత్ర

నాయకత్వం

పోషించారు. వీరు అలీఘర్ మహమ్మదీయుల ఆంగ్లో ఓరియంటల్ కాలేజీలో చదివిన వారే. తర్వాత ఆ సంస్థకు బ్రష్టీలు కూడా అయ్యారు. ముస్లింలీగ్ ప్రారంభకులు కూడా వారే. 1906 నుండి 1913 వరకు ముస్లింలీగ్ అధ్యక్షుడిగా పనిచేసిన ఆగాఖాన్ ఖిలాఫత్ ఉద్యమాన్ని బలపరిచాడు. మహమ్మదాలీ ఒక ఆంగ్ల పత్రిక 'కామ్రేడ్'ను, ఒక ఉర్దూ దినపత్రికను ప్రారంభించాడు. ఇంకొక ప్రముఖ నాయకుడు, ముస్లిం లీగ్ అధ్యక్షుడుగా పనిచేసిన మౌలానా హాఫీజ్ మోహమ్మద్ కూడా అలీఘర్ పూర్వ విద్యార్థి.

దేవ్ బంద్ స్కూలు

వాయవ్య ఉత్తరప్రదేశ్ లో దేవ్ బంద్ గ్రామంలో 1867లో ఒక మసీదులో దార్-ఎల్-ఉలూమ్-అంబే విజ్ఞాన కేంద్రాన్ని ముగ్గురు మోల్వీలు - ఖాసిమ్, రషీద్ అహమ్మద్, జుల్ఫీకర్ అలీ ప్రారంభించారు. భారత ఇస్లామిక్ సంప్రదాయాలను సరిచేసి, ఖురాన్ లో చెప్పిన ఇస్లామిక్ సామాజిక వ్యవస్థను దేశంలో నెలకొల్పటం వారి ఉద్దేశం. ప్రభుత్వ సహాయం మీద ఆధారపడకుండా ముస్లింలతోద్బాటుతోనే ఆ సంస్థను నడిపించారు. జాతీయ రాజకీయాలకు, కాంగ్రెస్ కు దూరంగా ఉన్నారు. ఆంగ్లేయుల నుండి కొన్ని మినహాయింపులు పొందటానికి హిందువులతో కలసి పనిచేయవచ్చుననీ,

అయితే ఆ కార్యకలాపాలు ప్రాథమిక ఇస్లామిక్ సూత్రాలకు విరుద్ధంగా ఉండకూడదనీ వారు ఫత్వా ఇచ్చారు (The Khilafat Movement: Religious Symbolism and Political Mobilisation in India, Gail Minault, Oxford University Press, 1982, p.26). అలీఘర్ మేధావులు ఆలోచించినట్లుగానే ముస్లింల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొనే హిందువులతో కలసి పనిచేయాలని వీరు కూడా భావించారు.

ఈ ముగ్గురి మరణం తర్వాత దేవ్ బంద్ విజ్ఞాన కేంద్రం బాధ్యతను నిర్వహించిన మౌలానా మహమ్మద్ అల్-హసన్ (1851-1920) ఆ తర్వాత కాలంలో రాజకీయాలలో చురుకైన పాత్రోన్నాడు. కేంద్ర ఖిలాఫత్ కమిటీ 'షేక్-అల్-హింద్' అనే బిరుదుతో ఆయనను సత్కరించింది. ముస్లింలీగ్ ప్రారంభ సభ్యులలో ఒకరైన అబ్దుల్ ఖాన్ 1919లో దానికి అధ్యక్షుడిగా వ్యవహరించారు. 1919-25 మధ్య కేంద్ర ఖిలాఫత్ కమిటీకి ఉపాధ్యక్షుడిగా, 1921లో కాంగ్రెసు పార్టీ అధ్యక్షుడిగా కూడా పనిచేశాడు. డా॥ ముక్తర్ అహమ్మద్ అన్సారి కూడా ఖిలాఫత్ కమిటీలోనూ, కాంగ్రెస్ లోనూ ఏకకాలంలో

కుట్రదారుడు. వీరందరూ ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి నాయకత్వం అందించినవారే. 1920 అక్టోబరులో అలీఘర్ లో జమియా మిలియా ఇస్లామియా (జాతీయ ఇస్లామిక్ విశ్వవిద్యాలయం) ప్రారంభకులలో అల్-హసన్, అబ్దుల్ ఖాన్, ఎమ్.ఎ. అన్సారి మొదలైన వారు ఉన్నారు.

ఫిరంగీ మహల్

ఔరంగజేబు కాలం నుండి లక్నోలో ఫిరంగీ మహల్ ప్రాంతం ఇస్లామిక్ అధ్యయన కేంద్రంగా ఉంది. ముల్లా నజీముద్దీన్ వంశానికి చెందిన మౌలానా అబ్దుల్ బారి విద్యాభ్యాసం ఫిరంగీ మహల్ లో మొదలైంది. మక్కా షరీఫ్ హుస్సేన్ అలీతో ఆయనకు స్నేహం కుదిరింది. బారి టర్కీ సామ్రాజ్యంలో విస్తృతంగా పర్యటించి, 1908లో భారతదేశం వచ్చాడు. రెడ్ క్రాస్ కు పోటీగా ప్రారంభమైన రెడ్ క్రిస్టియన్ ట్రస్టులు సమకూర్చి పెట్టాడు. ఈ క్రమంలోనే ఆయనకు అలీ సోదరులతోనూ, డా॥ అన్సారితోనూ పరిచయం పెరిగింది. 1912లో ఎమ్.కె. కిద్వానీ ప్రభావం లోకి ఆయన వచ్చాడు. అలీ సోదరులతో కలసి అంజుమన్-ఇ-ఖుద్దాం-ఇ-కాబాను 1913లో

మౌలానా బారి పనిచేశాడు. (The Khilafat Movement in India, 1919-24, Mohammad Naeem Quershi, Dissertation submitted to the University of London, 1973, pp 58)

అబుల్ కలామ్ అజాద్

అజాద్ పుట్టింది మక్కాలో. ఆయన తల్లి అరబ్బీ. ఆయన విద్యాభ్యాసం కలకత్తాలో జరిగింది. తొలిసారిలో సర్ నయ్యద్ అహమ్మద్ రచనలతో ఆయన ప్రభావితమయ్యాడు. మధ్య ప్రాచ్యానికి చెందిన ఇస్లామిక్ పండితుడు, రాజకీయ దురంధుడు, డెమాన్స్ మీద దాడిచేసిన మంగోలులను ఓడించటంలో కీలకపాత్ర పోషించిన వివాదాస్పద నాయకుడు ఇబ్న్ తైమీయా (1263-1328) అంటే చివరివరకు అజాద్ కు ఆరాధనా భావం ఉండేది. ఆయన ప్రభావంతో రాజకీయ జీవితంలో జిహాద్ ను, మేధాపరమైన జీవితంలో ఇత్తేహాద్ (ఏకీకరణ)ను ఆయన ప్రచారం చేశాడు. ఇబ్న్ బోద్ నలే పహాబిజమ్, అల్ ఖైదా వంటి ఉగ్రవాద సంస్థల ఏర్పాటుకు మూలాధారం.

అజాద్ అనేక ఉర్దూ పత్రికలను నడిపాడు. 1913లో ముస్లిం లీగ్ లో చేరాడు. 1920 వరకు కొనసాగాడు. 1923లో తన 35వ ఏట కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికయ్యారు. ఆయన నడిపిన లేదా సంపాదకుడిగా వ్యవహరించిన పత్రికలలో టర్కీ వార్తలకు విశేష ప్రాధాన్యమిచ్చేవాడు. అజాద్ ఇలా రాసాడు “ఒట్టోమాన్ ఖలీఫా ఇస్లామిక్ పవిత్రస్థలాల పరిరక్షకుడు. టర్కీకి మద్దతును ఇవ్వటం అంటే ఇస్లాంకు మద్దతును ఇవ్వటమే.” (Ideological Influence of Abdul Kalam Ajad, Quazi Mohammed Jamshed, Proceedings of the Indian History Congress, Vol.71, 2010-11, p.65)

జమాయిత్ -ఉల్-ఇ-హింద్

1919లో ఖిలాఫత్ ఉద్యమకాలంలో ఈ సంస్థను నెలకొల్పారు. వివిధ ఇస్లామిక్ న్యాయ సంప్రదాయాలకు చెందిన పండితుల, న్యాయ నిపుణుల సంస్థగా ఇది మొదలైనప్పటికీ, క్రమంగా దియోబందీ మతపెద్దల ప్రాబల్యంలోకి ఈ సంస్థ వచ్చింది. ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి సంపూర్ణంగా మద్దతు పలికింది. ఒక జాతీయ ముస్లిం సంస్థగా దీనికి గుర్తింపు ఉంది. దీని ఏర్పాటులో అజాద్ కీలక పాత్ర పోషించారు. ఆ సంస్థ పేర్కొన్న ఆశయాలను గమనిస్తే, అందులో ఉన్న జాతీయ భావాలు ఏమిటో ఇట్టే అర్థమవుతాయి.

- మత దృక్పథంతో రాజకీయ, రాజకీయేతర అంశాలలో ముస్లింలకు మార్గదర్శకత్వం

వహించింది ఎవరు?

పనిచేశారు. 1922లో ఖిలాఫత్ కాంగ్రెస్ కు అధ్యక్షత వహించాడు.

ఆ తర్వాత టర్కీ, జర్మనీ, అష్టానిస్టాన్ ల సహాయంతో ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా సాయుధ తిరుగుబాటుకు కుట్రపన్నారని మహమ్మద్ అల్-హసన్, మౌలానా సింధీలపై ఆంగ్లేయులు కేసుపెట్టారు (Silk letters conspiracy). హసన్ మరో సహచరుడైన హుస్సేన్ అహమ్మద్ మద్దీ మరొక

ప్రారంభించాడు. కాబాతో పాటు ఇతర ముస్లిం పవిత్ర స్థలాలను పరిరక్షించటం అంజుమన్ ముఖ్య ఉద్దేశం. 'జమాయిత్-ఉల్-ఉలామా-ఇ-హింద్'ను 1919లో ఆయన ప్రారంభించాడు. 1921 వరకు హిందువులతో కలసి పనిచేయటం ముస్లిం ప్రయోజనాలకు హానికరమని, ఆయన భావించేవాడు. ముస్లిం మత పెద్దలకు, పాశ్చాత్య నాగరికతకు అలవాటుపడ్డ ముస్లిం నాయకులకు మధ్య వారధిగా

దేవ్ బంద్ కార్యాలయం

చేయటం.

- ఇస్లామిక్ కేంద్రాలను, పవిత్రస్థలాలను, సంప్రదాయాలను పరిరక్షించటం.
- ముస్లింల మతపరమైన, జాతిపరమైన హక్కులను సాధించి, వాటిని పరిరక్షించటం.
- మత పెద్దలను ఉమ్మడి వేదికపైకి తీసుకొని రావటం.
- ముస్లిం సమాజాన్ని సంఘటితపరచి, దాని నైతిక, సామాజిక సంస్కరణల కోసం పనిచేయటం.
- ఇస్లామిక్ మత గ్రంథాలు, షరీయత్ అనుమతించిన మేర ముస్లిమేతరులతో సంబంధ బాంధవ్యాలను నెలకొల్పటం.
- షరీయత్ లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా దేశ, మత స్వాతంత్ర్యాల కోసం పోరాటం చేయటం.
- వివాదాల పరిష్కారకోసం మత న్యాయస్థానాలు ఏర్పాటు చేయటం.
- ఇస్లాంను భారతదేశంలో బయట, లోపల ప్రచారం చేయటానికి మిషనరీ కార్యకలాపాలు చేపట్టటం.
- ఇస్లామిక్ మత గ్రంథాలలో పేర్కొనినట్లు ఇతర దేశాల ముస్లింలతో కలసి మెలసి మెలగటం, సహోదరభావనను పెంచటం. (The Deoband School and The Demand for Pakistan, Ziya-Ul-Hassan-Foruqi, Asia Publishing House, 1963, pp. 68-69).

అబుల్ కలామ్ అజాద్

భిలాఫత్ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన ఆనాటి మతపెద్దల గురించిన వివరాలు సంగ్రహంగా తెలుసుకున్నాం. వారికి ఇస్లాం ప్రయోజనాలు కాపాడు కోవటమే ధ్యేయంగా ఉండేది. సెక్యులర్ భావాలు వారికి గిట్టేవి కావు. భారతదేశపు స్వపరిపాలన, స్వాతంత్ర్యం పట్ల వారికి శ్రద్ధాసక్తులు లేవు. టర్కీ సామ్రాజ్య పరిరక్షణ, ఖలీఫా గౌరవ మర్యాదలే వారికి ప్రధానం. ఆ వ్యవస్థను పరిరక్షించటానికి వారు కంకణం

కట్టుకొన్నారు. హిందువులతో కలసి పనిచేయటం అనేది వారి ఇస్లామిక్ లక్ష్యాల పరిరక్షణలో వ్యూహాత్మకంగా వేసిన ఎత్తుగడ మాత్రమే. బ్రిటిష్ విద్యావేత్త థియోడర్ మారిసన్ అలీఘర్ ఉద్యమం సందర్భంగా వారితో కలసి పనిచేసాడు. ఆయన ఏమంటున్నాడో చూడండి, 'ఎవరితో అయితే ఈ భూభాగంలో కలసి బ్రతుకుతున్నారో అట్టి సిక్కులతో కాని, బెంగాలీలతో కాని వారికి ఎట్టి అనుబంధం లేదు. జాతీయ భావన వారికి అసలే లేదు. వారి తోటి మతస్థులతోనే వారు అనుబంధం పెంచుకున్నారు. వారు ఏ దేశంలో ఉన్నా- అరేబియాలో ఉన్నా, పర్షియాలో ఉన్నా లేక భారతదేశంలో ఉన్నా - తోటి మతస్థులతోనే వారికి అనుబంధం తప్ప తమ దేశపు ఇతర మతాలకు చెందిన పౌరులతో వారికి ఎట్టి అనుబంధమూ లేదు' (Roots of Islamic Separatism in Indian Sub-Continent, Omprakash, Proceedings of Indian History Congress, Vol.64, 2003, p.1053) భిలాఫత్ నాయకత్వం వహించిన వారికి మారిసన్ చేసిన వ్యాఖ్యానం సరిగ్గా సరిపోతుంది.

'ఇద్దరు మహనీయులు' ఆ ఉద్యమానికి మద్దతుదారులుగా నిలిచారు. వారిద్దరు అతర్వాత వారి వారి దేశాలకు జాతిపితలయ్యారు. వారి గురించి తర్వాత తెలుసుకుందాం.

(వచ్చేవారం: అంతర్జాతీయ ముస్లిం ఐక్యతాభావన దౌలతనం)

ముస్లిం మతోన్మాదుల కలలు

ముస్లిం మతోన్మాదుల కలల చాలా బరువుగా ఉన్న సంగతి ఒప్పుకోవాలి. శాంతి, ప్రజాస్వామ్యం వంటివి పిచ్చివాళ్ళ కలలు అంటాడు ముస్లింలని. ఆ మాట కూడా గుర్తుకు వచ్చినా ఆశ్చర్యం లేదు. సోషలిస్ట్ డిమోక్రాటిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా అనే పార్టీ ఒకటి భారతదేశంలో పరిధవిల్లుతోంది. ఎన్డీపీ అంటారు, క్లుప్తంగా. ఇది పీపుల్స్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియా అనే సంస్థకు చెందినది. ఈ పేర్లలో ఎక్కడా ముస్లిం మతోన్మాదం మాట కూడా వినిపించదు, కనిపించదు. కానీ ఇవన్నీ కూడా ముస్లిం ఉగ్రవాదానికి మద్దతు ఇచ్చే సంస్థలే. మతోన్మాదాన్ని బాహటింగా సమర్థించేవే. ఢిల్లీ అల్లర్లయినా, రైతుల పేరిట ఢిల్లీలో జరుగుతున్న ఆందోళన వెనుక, జేఎన్యూ టుక్టే టుక్టే మూరాను ఉత్సాహ పరిచేది ఈ సంస్థలే. ఇప్పుడు ఎన్డీపీ ఒక్కసారిగా వార్తలలోకి వచ్చింది. అంటే ఒక వర్గం వార్తాపత్రికలలోని వార్తలలోకి మాత్రమే. ఈ సంస్థ కేరళ అధ్యక్షుడు అబ్దుల్ మాజిద్ ఫైసీ ఒక ఇంటర్వ్యూలో తమ కోరిక గురించి వెల్లడించాడు. అదేమిటంటే 2031 సంవత్సరానికల్లా కేరళలో ఎన్డీపీ అధికారంలో ఉంటుంది. అంతేకాదు, 2047 కల్లా భారత్ లో తమ అధికారం అని కూడా (మార్చి 12, 2021, ఆర్గనైజర్ వెబ్ డెస్క్) ప్రకటించాడాయన. త్వరలో కేరళలో జరగబోతున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో తమ పార్టీ ఎలాంటి వ్యూహాలను అనుసరించబోతున్నదో ఆ ఇంటర్వ్యూలో ఆయన వెల్లడించాడు.

ముస్లింల మీద ఈగవాలితే తల్లడిల్లిపోయే సీపీఎంను పైసీ తీవ్రంగా ద్వేషిస్తున్నాడు. కేరళలో బీజేపీ మతోన్మాదం వెదజల్లడానికి సీపీఎం కారణమని ఆయన చెప్పాడు. 2031 నాటికి కేరళ అసెంబ్లీ అంతా తమ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలతో నిండిపోతుందని, అలాంటి పరిస్థితి 2047 నాటి భారతదేశమంతటా వస్తుందని మాత్రం చెప్పారాయన. అలాంటి దేవరహస్యాన్ని బయటకు చెప్పడం ఇష్టం లేదేమో! చిత్రం ఏమిటంటే ఉత్తరప్రదేశ్, కర్ణాటక ఎన్డీపీని పూర్తిగా నిషేధించాలని ఇప్పటికే కోరుతున్నాయి.

ఇది కేరళ ముస్లిం మతోన్మాది కల. గుజరాత్ ముస్లిం మౌలానా వాక్పాతుర్జుం కూడా ఇప్పుడు చూడాలి.

ఈ మధ్య ఒక వీడియో వైరల్ అయింది. అంటే మార్చి 16 ప్రాంతంలో. ఇర్షాద్ రషీద్ అనే ఒక మౌలానా ఈ వీడియో విడుదల చేశాడు. సముద్రం గట్టున నిలబడి, దూరంగా ఉన్న సోమనాథ్ ఆలయాన్ని చూపిస్తూ మాట్లాడాడు. అందులో సోమనాథ్ దేవాలయాన్ని అపవిత్రం చేసినందుకు మహమ్మద్ ఘజనీని అతడు వేసేళ్ళ శ్లాఘించాడు. ఇలాంటి ఉన్మాదాన్ని జనం మీదకు వదలడానికి ఇతడు 2016 నుంచి జమాతే ఆదిలా హింద్ అనే ఒక యూట్యూబ్ చానల్ ను నిర్వహిస్తున్నాడట. సోమనాథ్ ఆలయాం మీద దండెత్తి, అపవిత్రం చేసిన ఘజనీనే కాదు, భారత్ మీద దండెత్తుకు వచ్చిన యావన్నుంది ముష్కరలను అతడు పొగడ్తలతో ముంచెత్తాడు. అలాంటి గొప్ప చరిత్రను ఈ దేశంలో ఉన్న ముస్లింలంతా చదువుకుని తరించాలని కూడా హితబోధ చేశాడు. చివర్న ఇంత గొప్ప చరిత్ర మనకుంది. దానిని ఎన్నడూ మరచకండి అని ముక్తాయించాడు. ఇది బయటకు వచ్చిన తరువాత నెటిజన్లు పెద్ద ఎత్తున దండెత్తారు. అయితే ఈ వీడియో ఇప్పటికీ కాదనీ, 2019లో చేశాననీ చెబుతూ, ఆ వీడియో తీయడంలో తన ఉద్దేశం ఎవరికీ అర్థం కాలేదన్నట్లు చెబుతున్నాడు. సోమనాథ్ ఆలయం గొప్పదనం తెలియజేయడానికే ఆ వీడియో తీశాడట. కానీ తాను చెప్పినదానిని మీడియా, నెటిజన్లు వక్రీకరించి పారేశారట. అసలు ఏ మతాన్ని కించపరిచే ఉద్దేశమే అతడికి లేదట. ఈ ప్లేట్ ఫిరాయింపు ఎందుకూ అంటే, సోమనాథ్ ఆలయ ధర్మకర్తల మండలి అధినేత జనక్ దేవ్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. కేసు నమోదైంది.

- 'ఆర్గనైజర్' సౌజన్యంతో..

తెలుగుతేజం ఆచంట శరత్ కమల్ అంతర్జాతీయ టేబుల్ టెన్నిస్ లో తన ప్రస్థానం కొనసాగిస్తున్నాడు. 38 ఏళ్ల వయసులో ఒలింపిక్స్ కు అర్హత సాధించడం ద్వారా తనకు తానే సాటిగా నిలిచాడు. టోక్యో ఒలింపిక్స్ పురుషుల సింగిల్స్, మిక్సిడ్ డబుల్స్ విభాగాలలో తన అదృష్టం పరీక్షించుకోబోతున్నాడు.

భారత్ లో క్రికెట్ కు, క్రికెటర్లకు ఉన్నంత ప్రచారం మిగతా క్రీడలకు, క్రీడాకారులకు లేదనటం అతిశయోక్తికాదు. సంచలనాలు, టీఆర్ పీ రేటింగ్,

జన్మించి చెన్నై నగరాన్ని తన నివాసంగా చేసుకొని టేబుల్ టెన్నిస్ క్రీడలో ఘనమైన ఎన్నో రికార్డులు సాధించిన శరత్ కమల్ మరికొన్ని నెలల్లో జరగనున్న టోక్యో ఒలింపిక్స్ కు అర్హత సంపాదించడం ద్వారా అరుదైన రికార్డు నెలకొల్పాడు.

టీటీనే ఊపిరిగా

1982 ఆసియా క్రీడలకు భారత్ అతిథ్యమిస్తున్న సమయంలో జన్మించిన శరత్ కమల్ టేబుల్ టెన్నిస్ గేమ్ ను తన జీవితంగా మార్చుకొని ఆ క్రీడకే అంకితమైపోయాడు. చైనా, జపాన్, హాంకాంగ్, కొరియా, ఫ్రాన్స్, నైజీరియా ఇంగ్లండ్ వంటి దేశాల ఆధిపత్యం ఉన్న ప్రపంచ టీటీలో శరత్ తన ఆటతీరుతో భారత్ కు గుర్తింపు తెచ్చాడు. జాతీయ,

పురుషుల టీమ్, మిక్సిడ్ డబుల్స్ విభాగాలలో కాంస్య విజేతగా నిలిచాడు.

2004 నుంచి 2021 వరకు..

2004 ఏథెన్స్ ఒలింపిక్స్ కు తొలిసారి అర్హత సాధించిన శరత్, ఆ తర్వాత 2008 బీజింగ్, 2016 రియో ఒలింపిక్స్ కు సైతం భారత్ తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించగలిగాడు. టోక్యో వేదికగా జరగనున్న ఒలింపిక్స్ కు సైతం శరత్ కమల్ అర్హత సాధించడం ద్వారా ఈ ఘనత సాధించిన భారత్ తొలి టీటీ స్టార్ గా చరిత్ర సృష్టించాడు.

దోహ్ వేదికగా ముగిసిన దక్షిణ ఆసియా గ్రూపు అర్హత పోటీల పురుషుల సింగిల్స్ లో పాక్ ఆటగాడు మహ్మద్ రమీజ్ ను 11-4, 11-1, 11-5, 11-

భారత టీటీకే చిరునామా శరత్

ఏదోఒక పక్షానికి బాకా ఊదటానికి ప్రాధాన్యమిచ్చే భారత మీడియాకు క్రికెట్ తర క్రీడలంటే ఆది నుంచి లెక్కలేనితనమే. చివరకు జాతీయ క్రీడ హాకీ, ప్రపంచ క్రీడ ఫుట్ బాల్ అన్నా పెద్దగా పట్టించుకొనే పరిస్థితి లేదు. పింగ్ పాంగ్ గేమ్ టేబుల్ టెన్నిస్ లో భారతజట్లు అసాధారణంగా రాణిస్తున్నా మన మీడియాకు చిన్నచూపే.

అరుదైన రికార్డులు

ఆచంట శరత్ కమల్.. ఈ పేరులో తెలుగుతనం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపించినా, టేబుల్ టెన్నిస్ చరిత్రలో అత్యధికంగా తొమ్మిదిసార్లు జాతీయ టైటిల్ నెగ్గినా, అత్యుత్తమంగా ప్రపంచస్థాయిలో 36వ ర్యాంకులో నిలిచినా, గత రెండు దశాబ్దాల కాలంలో నాలుగోసారి ఒలింపిక్స్ కు అర్హత సాధించినా.. ఈ తెలుగుతేజం గురించి మన తెలుగు రాష్ట్రాల క్రీడాభిమానులకు తెలిసింది చాలా తక్కువే. రాజమహేంద్రవరానికి చెందిన ఓ కుటుంబంలో

అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నిలకడగా రాణిస్తూ భారత టీటీకే చిరునామాగా నిలిచాడు. తెలుగు రాష్ట్రాలలో టీటీకే అంతంత మాత్రమే ఆదరణ, ప్రోత్సాహం ఉండడంతో.. పొరుగు రాష్ట్రం తమిళనాడుకు వలసవెళ్లాడు. ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లో అధికారిగా పనిచేస్తూనే జాతీయ టీటీలో తన ప్రస్థానం కొనసాగిస్తూ వస్తున్నాడు. భారత టీటీ చరిత్రలో అత్యధికంగా ఎనిమిదిసార్లు జాతీయ పురుషుల సింగిల్స్ టైటిల్ నెగ్గిన కమలేష్ మెహ్తా రికార్డును తొమ్మిదిసార్లు నెగ్గడం ద్వారా శరత్ అధిగమించాడు.

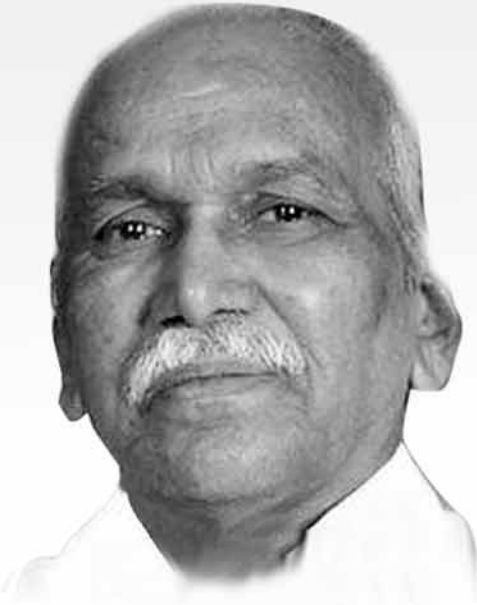
ఆసియా క్రీడలు, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో దేశానికి ఎన్నో పతకాలు సాధించి పెట్టిన రికార్డు శరత్ కు ఉంది. 2006 మెల్బోర్న్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్ నుంచి 2018 గోల్డ్ కోస్ట్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్ వరకూ వివిధ విభాగాలలో నాలుగు బంగారు, ఓ రజత, మూడు కాంస్య పతకాలు సాధించిన రికార్డు శరత్ కు మాత్రమే సొంతం. అంతేకాదు, 2018 జకార్తా ఆసియాక్రీడల

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

4తో చిత్తుచేయడం ద్వారా బెర్త్ ఖాయం చేసుకున్నాడు. మిక్సిడ్ డబుల్స్ విభాగంలో సైతం మనికా బాత్రాతో జంటగా ఒలింపిక్స్ కి అర్హత సంపాదించాడు. అర్హత టోర్నీ ఫైనల్ లో కొరియా జోడీ సంగ్ సూ లీ, జీ జియోన్ పై 3-2 గేమ్ల సంచలన విజయంతో సత్తా చాటుకొన్నాడు.

ఇప్పటికే కామన్వెల్త్ గేమ్స్, ఆసియాక్రీడల్లో దేశానికి పతకాలు సాధించి పెట్టిన శరత్ కమల్ టోక్యో ఒలింపిక్స్ లోనూ భారత్ కు ఏదో ఒక పతకం సాధించి పెట్టాలని కోరుకుందాం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కార్మికుల సంక్షేమం, యాజమాన్యాల మేలు అనే రెండింటినీ రెండు కళ్ళుగా భావించే సంస్థ భారతీయ మజ్దూర్ సంఘం (జియంఎస్). కార్మికుల బాగే కార్మికోమద్యమాల పరమ ధ్యేయం అనుకోవడం వల్ల జరిగిన నష్టాలను చరిత్ర చూసింది. దానితో పాటు యజమానుల బాగోగులను పట్టించుకున్నప్పుడే కర్మాగారాలు క్షేమంగా ఉంటాయి. అలా ఇద్దరికీ కర్మాగారంలో సమ ప్రాధాన్యం ఇచ్చే కార్మిక సంఘం జీఎంఎస్. ఈ సంస్థ నుంచి వచ్చిన నాయకుడే టీఎస్ రామారావు. తెలుగు ప్రాంతాలలో టీఎస్ రామారావు (డిసెంబర్ 27, 1935- ఫిబ్రవరి 26, 2021)గా ప్రసిద్ధులైన తలగడదీవి రామారావు పేరు వినగానే నాచారంలోని పోడార్ స్టేలు కంపెనీ వివాదం గుర్తుకు వస్తుంది. వారం రోజులు నిరాహార దీక్ష చేసి రామారావు కార్మిక సోదరుల కోసం మంచి వేతన ఒప్పందం సాధించారు. అదే సమయంలో కర్మాగారంలో ఉత్పత్తి పెంచాలని కార్మికులకు కూడా విజ్ఞప్తి చేశారు. వేతన ఒప్పందం కోసం ఎంత పట్టుదల వహించారో, ఉత్పత్తి పెంపునకు కార్మికులు అంగీకరించే దాకా దీక్ష విరమించ కుండా అంతే పట్టుదల ప్రదర్శించారు. ఎందరు నాయకులు ఈ విధంగా కార్మికులు, పరిశ్రమ రెండింటి సంక్షేమం చూడగలరు? అందుకే ఆయన కార్మికులకు ఆశాజ్యోతి, కార్మికబంధు.

కార్మికబంధు టీఎస్

కొవిడ్ 19 పొట్టన పెట్టుకున్న ఎందరో సమాజ సేవకులలో మన బీఎంఎస్ నేత రామారావు కూడా ఉన్నారు. సికింద్రాబాద్ యశోద ఆస్పత్రిలో 25 రోజులు ఆ మహమ్మరితో పోరాడి ఫిబ్రవరి 26, 2021న తుదిశ్వాస విడిచారు.

రామారావు కృష్ణాజిల్లా దివి తాలుకాలోని సంగేగడ్డలో సాంబశివరావు, బాలాత్రిపుర సుందరమ్మ దంపతులకు జన్మించారు. పాఠశాల విద్య అవనిగడ్డలోను, ఇంటర్, బి.ఎ. 1953-57 సంవత్సరాలలో ఎస్.ఆర్.ఆర్. & సి.వి.ఆర్ కళాశాల, విజయవాడలో చదివారు. బాల్యం నుండి రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ ఆదర్శాలను అనుసరించారు. విద్యార్థి దశ నుంచి పాలు పంపకొన్న సాంఘిక కార్యక్రమాల ప్రభావం కూడా ఉంది. 1956-1960 సంవత్సరాల మధ్య స్నేహలతా వరకట్న నిషేధ సంఘం స్థాపించి, ఆదర్శ వివాహాలు జరిపించారు. వరకట్న నిషేధ ప్రచారం చేశారు. అదే ఆదర్శాన్ని వ్యక్తిగత జీవితంలోని ఆచరించి, మే09, 1960న హైదరాబాద్‌లో శ్రీమతి మీనాక్షిని ఆదర్శ వివాహం

చేసుకొన్నారు. వరకట్న నిషేధ ఉద్యమంలో రామారావు కృషిని ప్రశంసిస్తూ అప్పటి భారత ఉపరాష్ట్రపతి సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్, మధ్యప్రదేశ్ గవర్నర్ భోగరాజు వట్టాభి సీతారామయ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి నీలం సంజీవరెడ్డి లేఖలు ద్వారా అభినందనందించారు. ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం నుండి ఎల్.ఎల్.బి పూర్తిచేసి న్యాయవాద వృత్తి చేపట్టారు.

1960 నుంచి 1967 వరకు భారతీయ జనసంఘం సభ్యులు. 1967 నుంచి భారతీయ మజ్దూర్ సంఘం (బీఎమ్ఎస్) కార్యక్రమాల్లో చురుకుగా పాల్గొన్నారు. కార్మిక రంగంలో నందిరాజు, శ్రీహరిరావు, గోపాల్‌రావు టాగూర్, వి.రామారావు ప్రోత్సాహం, మార్గదర్శనం వారికి లభించింది.

1970 సంవత్సరంలో స్థాపించిన హోటల్ మజ్దూర్ సంఘం ఇప్పటికీ పనిచేస్తున్నది. హోటల్ కార్మిక వేతనాల పెంపునకు రామారావు చేసిన కృషి కార్మికులను ఎంతగానో ఆకట్టుకుంది. కనీస వేతనాలలో కరవు భత్యం కూడా రావాలన్న

రామారావు ఆశయం, కృషి ఫలించి కార్మికులను ఆనందపరిచింది. అలా హోటల్ కార్మికుల హృదయాలలో చెరగని ముద్ర వేయగలిగారు.

ఐడీఎల్ కంపెనీ, ఆల్వీన్ కంపెనీలలో ఏలే నరేంద్ర నాయకత్వం, విశాఖపట్నం బీహెచ్‌పీవీ, విజయనగరం ఫేకర్‌లలో పీవీ చలపతిరావు నాయకత్వం బీహెచ్‌ఈఎల్, మిథాని వంటి పెద్ద సంస్థలలో బంగారు లక్షణ్ నాయకత్వంలో పనిచేసిన కార్మిక సంఘాలకు రామారావు సలహాదారు. అనేక పోరాటాల ద్వారా అనితర సాధ్యమైన విజయాలను

కార్మిక రంగంలో అనేక దశాబ్దాలుగా కృషి చేస్తూ, అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభలలో భారతదేశ కార్మిక రంగ ప్రతినిధిగా కూడా హాజరు కాగలిగారు. నిజానికి అన్ని రంగాలకంటే కార్మిక రంగంలో పనిచేయడం అత్యంత క్లిష్టమైన పని. ఎందరో కార్మికులకు సమాధానం చెప్పవలసి ఉంటుంది. అదే సమయంలో ఆయా పరిశ్రమల యజమానులనూ సంతృప్తి పరచవలసి ఉంటుంది. ఆ పరిశ్రమలో పనిచేస్తున్న ఇతర కార్మిక యూనియన్లతో కూడా సఖ్యంగా ఉండగలగడం అంత సామాన్యమైన అంశం కాదు. అందునా ఇతర కార్మిక రంగ యూనియన్లతో పోలిస్తే భారతీయ మజ్దూర్ సంఘం (బిఎంఎస్) దృక్పథం అంత విశిష్టమైనట్టి. ఇతర కార్మిక సంఘాల వారికి మార్క్సి ప్రపంచాలు మార్గదర్శకాలు. ఆ సిద్ధాంతం ప్రకారం కార్మికులు, యజమానులు రెండు విభిన్న దృక్పథాలు కలిగినవారు. యజమాని లేదా పెట్టుబడిదారుడు కార్మికుల శ్రమను ఎల్లప్పుడూ దోపిడీ చేస్తాడు. అట్టి కార్మికులను యూనియన్‌గా సంఘటితపర్చి

మహదాశీస్సులు

పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య జగద్గురు శంకరాచార్య శ్రీశ్రీశ్రీ మదభినవోద్ధండ విద్యావృసింహ భారతీస్వామి వారు పుష్పగిరి పీఠాధిపతులు

గత 50 సంవత్సరాలుగా శ్రీ టి.ఎస్. రామారావు కార్మిక నాయకులుగా ఎంతో ఖ్యాతి గడించారు. సాంఘిక సేవా రంగంలో కూడా ప్రధాన పాత్ర వహించి గణనీయమైన సేవలను అందించారు. ధార్మిక భావనతో, ఆధ్యాత్మిక చింతనతో తన జీవితాన్ని పంపించుకున్నారు.

శ్రీ రామారావు దంపతులు ఇదే మార్గంలో ముందుకు సాగుతూ, తమ భావి జీవితాన్ని ఆదర్శప్రాయంగా, నిండు సూరేళ్లు కొనసాగించాలని ఆశీర్వాదిస్తున్నారు.

నారాయణ స్మరణతో

శ్రీమదభినవోద్ధండ, విద్యావృసింహ భారతీస్వామి
(27.05.2006 'అభినందన చందనం' నుంచి)

సాధించారు. బీహెచ్ఈఎల్ జాతీయస్థాయి సంప్రదింపుల కమిటీలో దాదాపు 10 సంవత్సరాలు పనిచేసి రెండు కీలక వేతన ఒప్పందాలకు దోహదం చేశారు.

భారతీయ మజ్దూర్ సంఘం ఎదుగుతూ ఉంటే, సంస్థతో పాటు రామారావు కూడా ఎదిగారు. రాష్ట్ర అధ్యక్షులుగా రెండు దశాబ్దాల పాటు (1970-1989) సంస్థకు విశేష సేవలు అందించారు. జాతీయ ఉపాధ్యక్షుడుగా 1978 నుంచి 1986 వరకు పనిచేశారు. 1983 డిసెంబర్ లో అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ (ఐఎల్ఓ) ప్రతినిధి వర్గ సభ్యుడుగా స్విట్జర్లాండ్, జెనీవాలలో పర్యటించి, భారతీయ కార్మికవాణిని వినిపించారు.

నేటి వర్తమాన సామాజిక పరిస్థితులలో ఏ వనైనా, ఎలాగైనా సాధించడంతో పాటు రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా ఎదుగగలిగిన వానినే మన సమాజం విజేతగా భావించడం పరిపాటి. కానీ ఉద్యమ స్ఫూర్తితో, తనకు ఏ పనిని అప్పగించినా,

ఎలాంటి కష్టతరమైన బాధ్యతను అప్పగించినా మారు మాట్లాడకుండా ఇతరుల గెలుపే ప్రధానమన్నట్లు వ్యవహరించిన వారు ఎప్పుడూ ఉత్తమ కార్యకర్త. అధికారంలో లేకపోయినా, ఒక వ్యక్తి సాధించిన విజయాలనూ, అంత కంటే అతడు కష్టించి పనిచేసే జీవనతత్వాన్నీ బట్టి ఆ వ్యక్తిని అంచనా వేసినప్పుడు రామారావు నమకాబీనులలో నమన్నతంగా కనిపిస్తారు.

చిరునవ్వులు చిందించే ముఖం, అందరితో కలిసిమెలిసి తిరిగే చొరవ, అందరినీ ఆప్యాయంగా పలకరించే మాట తీరు, ఆదర్శ భావాలతో నిండిన ఆ గుండెలోతులు, అందరికీ అంతో ఇంతో సహాయం చేయాలనే తపన, దీక్ష, దక్షత, పట్టుదల, సాహసం వీటన్నింటినీ మించిన త్యాగగుణం రామారావును భారత కార్మికరంగంలో ఒక ద్రువతారగా, నిత్య స్మరణీయులుగా నిలుపుతాయి.

రామారావు బీఎమ్ఎస్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులుగా ఉన్న రోజులలో స్థానం భావ నారాయణ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎక్కువకాలం పనిచేశారు. తన ఆత్మీయులైన టి. కృష్ణమూర్తి, ఎం.కె. బోస్, ఎ. ప్రభు, మిగతా ఎంతోమంది కార్యకర్తల సహకారంతో కార్మికరంగంలో రామారావు అన్ని చోట్ల విజయం సాధించారు.

పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య జగద్గురు శంకరాచార్య శ్రీశ్రీ మదభినవోద్ధండ విద్యావ్యసించా భారతీస్వామి వారు వుప్పగిరి పీఠాధిపతుల ఆశీస్సులతో రామారావు ధార్మిక భావనతో, ఆధ్యాత్మిక చింతనతో తన జీవితాన్ని పండించుకున్నారు.

చేశారు. వారిలో అనేకమంది ఆ తర్వాత రాజకీయ రంగంలో ఈ అనుభవంతో రాణించి మంచి ఉన్నతమైన స్థానాలను పొందిన వారిలో బంగారు లక్ష్మణ్, ఏలె నరేంద్ర, రామచంద్రారెడ్డి, కృష్ణమూర్తి తదితరులెందరో ఉన్నారు. కేవలం రామారావు కార్మిక రంగానికే పరిమితం కాలేదు. బాల్యం నుండి ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తగా పనిచేయడం ద్వారా జీవితమంతా ఇతరుల శ్రేయస్సు కోసం పని చేయడానికి అలవాటుపడ్డారు. కట్నాలు ఉండరాదని, యువతీ యువకులు ఆదర్శమంతంగా జీవించాలని స్నేహలతా వరకట్న నిషేధ సంస్థలో ప్రభాకర శ్రీకృష్ణ భగవాన్తో కలిసి పనిచేశారు. సర్వోదయ ఉద్యమ నాయకులు, సంఘ సంస్కర్త గోరా దంపతులతో కలిసిపనిచేశారు. ఉద్యమ స్ఫూర్తితో తనకు ఏ కష్టతరమైన బాధ్యతను అప్పగించినా మారు మాట్లాడకుండా పనిచేసి ఇతరుల గెలుపుకు గీటురాయిగా నిలిచారు.

కీ.శే. పిఠాపు వెంకటేశ్వర్లు, కృష్ణాపత్రిక సంపాదకుడు
(‘అభినందన చందనం’ నుంచి)

ఆశయస్ఫూర్తి ఉద్యమదీప్తి

1956లో వరకట్న నిషేధ ఉద్యమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. కట్నాలు లేని వివాహాలను జరిపించడమే కాకుండా స్వయంగా ఆదర్శ వివాహం చేసుకున్నారు. కార్మిక సంక్షేమ నేతగా చేస్తున్న కృషి అనన్య సామాన్యం. కార్మిక సంక్షేమమే ఆయన ఆశయం, ఊపిరి. కార్మికులకు, యజమాన్యాలకు మధ్య సానుకూల సాధనలో దీప్తి. కార్మికుల శ్రేయస్సుకు నిత్యం శ్రమించే కృషీవలదు.

రామారావు 1967లలో న్యాయశాస్త్ర పట్టా పుచ్చుకున్న తర్వాత ఆర్ఎస్ఎస్ పెద్దల ప్రోత్సాహంతో కార్మిక రంగం సేవకు పూనుకున్నారు. ఈ రంగం కొత్తదయినా మెల్లిమెల్లిగా అనేక కార్మిక సంఘాలను స్థాపించారు. రాష్ట్రంలోని అనేక పరిశ్రమలలో ఎన్నో కార్మిక సంఘాలకు మార్గదర్శనం చేసి అనేక వేతన ఒప్పందాల ద్వారా అసంఖ్యాక కార్మికుల ఆనందానికి పాత్రులయ్యారు.

ప్రభుత్వం నియమించిన కనీస వేతనాల కమిటీలో చాలా సంవత్సరాలు సభ్యులుగా పనిచేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ‘శ్రమశక్తి’ అవార్డుతో సత్కరించింది.

కార్మిక రంగంలో కొత్త విధానాలు చేపట్టి కృతకృత్యులయ్యారు. నాచారంలోని పోడార్ స్టీలు కంపెనీలో వారం రోజులు నిరాహారదీక్ష చేసి మంచి వేతన ఒప్పందం సాధించారు. అయితే కార్మికులకు ఉత్పత్తి పెంచాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. వేతన ఒప్పందం అయినా కార్మికులు ఉత్పత్తి పెంచుటకు అంగీకరించే దాకా దీక్ష విరమించలేదు. ఎందరు నాయకులు ఈ విధంగా కార్మికుల - పరిశ్రమ రెండింటి సంక్షేమం చూడగలరు. పటాన్ చెరువులోగల ఐటిడబ్ల్యు సిగ్నీడ్ అను అమెరికన్ కంపెనీలో కార్మికులకు నెలకు రూ. 3630 పెంపు ఒప్పందం రాష్ట్ర కార్మిక మంత్రి వినోద్ సమక్షంలో చేశారు. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే కాక, బహుళ భారతదేశంలోనే అతి పెద్ద వేతన ఒప్పందం అన్నా అతిశయోక్తి లేదు. అందుకే ఆయన కార్మికులకు ఆశాజ్యోతి, కార్మిక బంధు. డెబ్బై సంవత్సరాల వయసు పైబడినా లెక్కచేయక కార్మిక సేవకే తన జీవితం అంకితం చేసిన రామారావు ధన్యజీవి.

- గగనవీక్ష

(‘అభినందన చందనం’ నుంచి)

నేనెరిగిన రామారావు

తమ కనీసవేతనాలకై పోరాటం చేయవలసిన వాడు అనే వర్గదృక్పథంతో పనిచేస్తారు. కానీ బిఎంఎస్ సిద్ధాంతం ప్రకారం యజమాని, కార్మికుడు ఒకే సమాజానికి, ఒకే కుటుంబానికి చెందిన వారే. అట్టి వారిద్దరి మధ్య సంఘర్షణ ద్వారా కాకుండా సమన్వయం ద్వారా సమతులనాన్ని సాధించడానికి కార్మికులను సంఘటితపర్చాలని ప్రయత్నిస్తుంది. అట్టి క్లిష్టమైన, సునిశిత పరిష్కారాల కోసం పని చేయడం అంటే అసిధారా వ్రతం లాంటిది. అట్టి మహా కష్టతరమైన రంగంలో విజయవంతం కాగలిగిన కార్మిక నేతలలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అగ్రగణ్యుడు రామారావుగారు. అనేక బ్రేడ్ యూనియన్లను నిర్మించారు. అనేకమంది అనుచరులను నిర్మాణం

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

ముట్టూరి కృష్ణారావు

సుప్రసిద్ధ పాత్రికేయుడు, రచయిత, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. కృష్ణా జిల్లా ముట్టూరు గ్రామంలో 1879లో జన్మించారు. తెలుగు సాహితీ అభివృద్ధికి ఎంతోగానో కృషి చేశారు. కృష్ణా పత్రిక సంపాదకులుగా తెలుగు ప్రజలను వైతన్యవంతం చేశారు. ఈ పత్రికకు నాలుగు దశాబ్దాల పాటు సంపాదకునిగా సేవలందించారు. 1945లో మరణించారు.

ఒక్కసారిగా కళ్లు తెరిచిమాని నివ్వెరపోయాడు. గుర్రం ఒక అగాధం వైపు దూసుకుపోతోంది. కళ్లెం పట్టుకుని ఆపాలని ప్రయత్నించాడు. అది పరుగెడుతూనే ఉంది.

రుషి చెప్పిన మాటలు గుర్తువచ్చాయి. వెంటనే కళ్లు మూసుకుని 'ధన్యవాదాలు దేవుడా' అని బిగ్గరగా అరిచాడు. గుర్రం ఆగింది. రొప్పుతూ కళ్లు తెరిచి చూశాడు. అగాధంలో పడిపోవటానికి ఒక్క అడుగు దూరంలో ఉన్నాడు. ఎంత ప్రమాదం నుంచి తప్పించుకోగలిగానో అనుకున్నాడు. జరిగినదంతా గుర్తు తెచ్చుకునేసరికి ఒళ్లు జలదరించింది. ప్రమాదం అంచు దాకా వెళ్లి కూడా ప్రాణాలతో బయటపడినందుకు భగవంతునికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకున్నాడు. అతివేగం ప్రమాదం అని గ్రహించిన భూపుడు అప్పటి నుంచి గుర్రం మీద స్వారీ చేసినప్పటికీ నెమ్మదిగా వెళ్లసాగాడు. ★

జనరల్ నెస్టెడ్

1. బోడో ఏ రాష్ట్ర అధికార భాష?
2. గోవధ నిషేధ చట్టం చేసిన తొలి రాష్ట్రం ఏది?
3. విక్రమ్ సారాభాయి స్పేస్ సెంటర్ ఏకైకమిది?

శీర్షిక : 'ఓ

కొల్లొరిగిందొక 'ఓ' : 'ం'లైనా 'I' : 'ఓ'లైనా

పెదడుకు మేత

కాళ్లు లేవు గానీ
నడుస్తుంది.. కళ్లు లేవు
గానీ ఏడుస్తుంది?

ండ్లల్లా : 'ఓ'లైనా

మంచిమాట

అభ్యాసంతో యోగం
సిద్ధిస్తుంది. సిద్ధితో
జ్ఞానం లభిస్తుంది.
జ్ఞానం నుండి ప్రేమ, ప్రేమ
వల్ల పరమానందం
లభిస్తాయి.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధ్ర సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

వి కార్యక్రమమైనా అనుకున్న సమయానికి పూర్తి చేస్తారు. పరపతి పెరుగుతుంది. నిరుద్యోగుల, విద్యార్థుల ప్రతిభ వెలుగు చూస్తుంది. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులు లాభాలు గడిస్తారు. ఉద్యోగులకు విధినిర్వహణలో అవాంతాలు తొలుగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు అన్ని విధాలా కలసివచ్చే సమయం. గౌరవ పురస్కారాలు లభిస్తాయి. 2,3 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. బంధువులతో విభేదాలు. శ్రీస్థానిహస్తోత్రం పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

చేపట్టిన కార్యక్రమాలను సజావుగా పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం పెరిగి అవసరాలు తీరుతాయి. పలుకుబడి, హోదాలు కలిగిన వారితో పరిచయాలు సంతోషం కలిగిస్తాయి. బంధువులతో సత్సంబంధాలు నెలకొంటాయి. వ్యాపారులు లాభాల బాట పడతారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నతస్థితి. కళాకారులకు కొత్త అవకాశాలు దగ్గరకు వచ్చే సూచనలు. 29,30 తేదీల్లో అప్పులు చేస్తారు. విమర్శలు. శారీరక రుగ్మతలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ముఖ్య కార్యక్రమాలు నిదానంగా సాగుతాయి. కుటుంబ బాధ్యతలు పెరిగినా సమర్థతను చాటుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు అనుకూలమైనాయి. స్వల్ప రుగ్మతలు బాధిస్తాయి. వ్యాపారులు నిదానించి ముందుకు సాగడం ఉత్తమం. ఉద్యోగులకు అదనపు పనిభారం ఉన్నా అధిగమిస్తారు. పారిశ్రామికవేత్తలకు ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. 30,31 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికం. కుటుంబసభ్యుల నుంచి ఒత్తిడులు. సూర్యారాధన చేయండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కార్యక్రమాలన్నీ పూర్తి చేస్తారు. గృహం, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆదాయం క్రమేపీ పెరుగుతుంది. పుణ్యక్షేత్రాలు సందర్శిస్తారు. సోదరులు, సోదరీలతో వివాదాలు తీరి ఊరట చెందుతారు. ఉద్యోగులపై అదనపు బాధ్యతలు పడవచ్చు. రాజకీయవేత్తల యత్నాలు కలిసివస్తాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు ఉత్సాహవంతంగా గడుస్తుంది. 1,2 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. అంగారక స్తోత్రం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఆదాయం అందక అప్పులు చేస్తారు. ఆలోచనలు కలసిరావు. కుటుంబసభ్యులతో ముఖ్య విషయాలు చర్చిస్తారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. శారీరక రుగ్మతలు కొంత బాధిస్తాయి. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు తప్పకపోవచ్చు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడుల్లో నిదానం అవసరం. కళాకారులు, రచయితలకు వివాదాలు. 30,31 తేదీల్లో శుభవార్తా శ్రవణం. విందువినోదాలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. స్థిరాస్తుల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. పారిశ్రామిక, రాజకీయవర్గాలకు అన్ని విధాలా కలసివస్తుంది. క్రీడాకారులకు విశేష ఆదరణ. 3,4 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. అనుకోని ఖర్చులు. కనకధారా స్తోత్రం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు సకాలంలో పూర్తి అవుతాయి. రాబడి గతం కంటే పెరుగుతుంది. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు పెరుగుతాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టులు రావచ్చు. కళాకారుల యత్నాలు సఫలం. రచయితలు, పరిశోధకులకు మరిన్ని అవకాశాలు దక్కవచ్చు. 29,30 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

మీ కష్టానికి తగిన ఫలితం దక్కుతుంది. చేపట్టిన కార్యక్రమాలు అనుకున్న సమయానికి పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం కొంత పెరిగి సూచనలు. ఆస్తుల వివాదాల నుంచి క్రమేపీ బయటపడతారు. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు పనిభారం తగ్గవచ్చు. కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. విజయాలు వరిస్తాయి. 2,3 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. సుబ్రహ్మణ్యాష్టకం పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆదాయమార్గాలు మరింత పెరుగుతాయి. అప్పుల

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

బాధలు తొలగుతాయి. కొత్త కార్యక్రమాలను సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. గృహ నిర్మాణయత్నాలలో సమస్యలు తీరుతాయి. వ్యాపారులకు విస్తరణ యత్నాలు అనుకూలమైనాయి. ఉద్యోగులకు పని ఒత్తిడుల నుంచి విముక్తి లభిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలకు అవకాశాలు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. 1,2 తేదీల్లో ఆస్తి వివాదాలు. శ్రీకృష్ణాష్టకం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం పెరిగి ఖర్చులు తీరుతాయి. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తారు. వ్యాపారులకు కొత్త పెట్టుబడులు సమకూరతాయి. ఉద్యోగులు ఎంతటి కార్యభారాన్నైనా తేలిగ్గా పూర్తి చేస్తారు. పరిశోధకులు, క్రీడాకారులకు సానుకూలమైన కాలం. 29,30 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. కుటుంబంలో సమస్యలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

కార్యక్రమాలు అనుకున్న సమయానికి పూర్తి చేస్తారు. రాబడి ఉత్సాహాన్నిస్తుంది. కొన్ని రుణబాధలు తొలగుతాయి. నిరుద్యోగులకు శుభ వార్తలు అందుతాయి. వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు దక్కే సూచనలు. ఉద్యోగులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. రచయితలు, క్రీడాకారులకు కార్యసిద్ధి. 30,31 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆదాయం మొదట్లో కొంత తగ్గినా క్రమేపీ పెరుగుతుంది. భూముల విషయంలో ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. వ్యాపారులకు లాభనష్టాలు సమానంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగులు సమర్థతను చాటు కుంటారు. పారిశ్రామికవేత్తలకు కొంత ఉపశమనం లభిస్తుంది. రచయితలు, క్రీడాకారులకు అవకాశాలు అప్రయత్నంగా దక్కవచ్చు. 31,1 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికం. మానసిక అశాంతి. శ్రీరామరక్షా స్తోత్రం పఠించండి.

అధారాలు

అడ్డం

1. రంగుల పండుగ (2)
2. పేదవారు కానీ ఓ అక్షరం తేడా అంతే! (4)
5. ప్రసాదం తోడిది (2)
6. వీక్షించగా, తెలుసుకొనగా (3)
7. ఆవకాయ కాదు. మరొక తొక్కు పచ్చడి (3)
9. ఫ్యాన్ (4)
10. తెమ్మర (5)
12. వేగముగా (4)
13. అటుగా వీపు అనే అర్థం కలది (2)
14. ఈవిడ పెళ్లి వెంకిచావుకొచ్చిందని కన్యాశుల్కంలో మాట! (2)
16. యజమాని (2)
17. రాకుమార్తె అనే! (4)
19. వాసిలో ఆవైపు నుంచి యథాతథంగా (3)
21. కాపలా కాచేడు అని ఓ జంతువుతో పోల్చి చెప్పడం (3)
22. చేతి పొడుగుతో, గజంబద్ధలేనప్పుడు వస్త్రపు కొలత ఇలానే! (5)
24. ఆద్యంతాలు పోయిన విమానము (2)
25. అటుగా అత్తమామలు ముందే లేక (4)
26. భవని లేని భరతావని (2)
28. కుసుమాలు (2)
29. అటునుంచి ఇట (2)
30. రరుడు పోయిన రణవీరుడు (2)
31. ప్రథమావిభక్తి (4)
32. అటునుంచి దుముకు (3)

నిలువు :

1. గాలివానప్పుడు ఉండేది (4)
2. దూరపు చుట్టరికాన్ని ఈ సంబంధంగా చెబుతుంటారు (6)
3. జాలి, కరుణ (2)
4. కొమ్ముకోల్పోయిన చేతిగుడ్డ (3)
5. మధురమైన, తొలగించని (3)
6. ఆటలో అప్రధానుడి స్థితి చెదిరిపోయింది. ఏ పండ్లో తెలుసుగా! (6)
8. గేయాలు కాదు దెబ్బలు (3)
10. 'మనీకీబాత్' - అంటే మన ప్రధానిని ఇవే(8)
11. కొందరు పనులు చేయించుకునే పద్ధతి (4)
15. తలక్రిందయిన ఇత్తడి సిబ్బి (5)
17. యువరాజు (5)
18. ఎదురుగా కాదు, వెనకాలా కాదు (3)
20. బంధుత్వం (2)
22. ఓ దుంప, కందకాదు (2)
23. శుభసూచకంగా మామిడి ఆకులతో గుమ్మానికి కట్టుకునేది (4)
25. మూడు-లు (3)
27. రక్తరేఖ వంటిదే! (3)
28. పుష్పము (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-314

1			2	3		4		5	7
		6				7	8		
9					10				11
		12							
		13			14	15		16	
17	18				19		20		
21				22				23	
24			25					26	27
		28			29			30	
31							32		

పదరసం - 314

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 ఏప్రిల్ 12 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 310 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36

విజేతలు: పి. వెంకట సుబ్బారావు, కె.వి.ఎస్.ఎస్.మూర్తి ఎస్. అక్షింతల, బి. ఇందుశేఖర్, పి. రాజేశ్వర్ రావు, డి. శ్రీచరణ్, డి. ద్వారాకానాథ్, డి. తులశమ్మ - హైదరాబాద్, సిహెచ్.నాగేందర్ రెడ్డి - మేడ్చల్, జి. సాయిశ్రీహిత - జగిత్యాల, కె. పాండురంగాచార్య, వి. అనుపమ - వికారాబాద్, డా.ఎం. ప్రణీత - కామారెడ్డి, వి. ఉమామహేశ్వర శర్మ - అనంతపురం, కె. తిరుమలాచార్యులు, కె. శ్రీనిధి, కె.స్వప్న, ఇ. బ్రహ్మాంధ్ర స్వామి - ఒంగోలు, సిహెచ్.వి. చక్రపాణి - గుంటూరు, యస్.వికాస్ చౌదరి, డి.సుబ్రహ్మణ్యం, డి.రూప్సి - నెల్లూరు, కె.అల్లీరాణి, జి. శోభ పి. సీతామహాలక్ష్మి - తిరుపతి, ఎన్. సుభాష్ చంద్రబోస్ - విశాఖపట్నం, కె. శివానందరావు - బెంగళూరు, కె. కాంతామణి - భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత : డి. శ్రీచరణ్ - హైదరాబాద్.

చంద్రం

చుక్కలు చూపించిన మూడు చిత్రాలు

జనవరి నుండి గడిచిన మూడు నెలల్లో ఇబ్బడి ముబ్బడిగా సినిమాలు విడుదల అవుతూనే ఉన్నాయి. జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసాల్లో దాదాపు 60 సినిమాలు వచ్చాయి. మార్చి నెలలో కూడా దాదాపు అదే పరిస్థితి. అయితే గడిచిన శుక్రవారం మాత్రం కేవలం మూడు సినిమాలే విడుదల కావడం విశేషం. మంచు విష్ణు నటించి, నిర్మించిన 'మోసగాళ్లు' ఒకటి కాగా, ఆది సాయికుమార్ నటించిన 'శశి' చిత్రం మరొకటి. ఇక గీతాఆర్ట్స్ - 2 బ్యానర్లో బన్ని వాసు నిర్మించిన కార్తికేయ చిత్రం 'చావు కబురు చల్లగా' మూడోది. బాధాకరం ఏమంటే ఈ మూడు సినిమాలు తెలుగు ప్రేక్షకులకు తమదైన స్థాయిలో చుక్కలు చూపించాయి.

మోసం చేసిన 'మోసగాళ్లు'!

గత కొంతకాలంగా విజయానికి నోచుకొని మంచువిష్ణు ఈసారి 'మోసగాళ్లు' చిత్రంలో తాడోపేడో తేల్చుకోవాలని అనుకున్నాడు. దాదాపు 50 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్తో విష్ణు ఈ సినిమాని నిర్మించాడు. అమెరికాకు చెందిన జెఫ్రిగీచిన్ దీనికి దర్శకుడు కాగా, శాం.సి.ఎన్. సంగీతం అందించాడు. విష్ణు సరసన రూపిసింగ్ నటించగా అతని అక్కగా కాజల్ నటించింది. నవీన్ చంద్ర, నవదీప్ కీలకపాత్రలు పోషించిన ఈ చిత్రంతో బాలీవుడ్ నటుడు సునీల్ శెట్టి టాలీవుడ్ ఎంట్రీ ఇచ్చాడు.

2016లో ముంబై కేంద్రంగా జరిగిన కాలినెంటర్ స్కామ్ దేశవ్యాప్తంగా చర్చనీయాంశంగా

మారింది. ఇద్దరు అక్యాతమ్ముళ్లు కలిసి అమెరికాలోని టాక్స్ సేయర్స్ను భయపెట్టి భారీ స్థాయిలో సొమ్ముల్ని తమ ఖాతాల్లో వేసుకొని ఆపైన చట్టంలోని లోసుగులతో బయటపడ్డారు. ఈ కథకు నేపథ్యం ఆ సంఘటనే! దానిని బేస్ చేసుకొని 'మోసగాళ్లు' కథ చెప్పిన విధానంలో కొత్తదనం లేకపోవటం, ఈ నేపథ్యంలో సైబర్ క్రైమ్, ఆన్లైన్ మోసాల మీద ఇప్పటికే కొన్ని సినిమాలు రావడంతో 'మోసగాళ్లు' ఆకట్టుకోలేకపోయింది. మంచువిష్ణు నుండి భారీ చిత్రాన్ని, కొత్తదనాన్ని ప్రేక్షకులు ఆశించారు. వాళ్లందరికీ నిరాశే కలిగింది. దీనిని కేవలం తెలుగులోనే కాకుండా పరభాషల్లోనూ అనువదించి విడుదల చేయాలని అనుకోవడంతో తెలుగు వారు కోరుకునే అంశాలు ఇందులో మిస్ అయ్యాయి. పెట్టిన పెట్టుబడి రావడం సంగతి ఏమో గానీ, ప్రేక్షకులకు 'మోసగాళ్లు' మోసం చేసినట్లే అయ్యింది.

వెన్నెల కురిపించలేకపోయిన 'శశి'

ఆది సాయికుమార్ గత కొంతకాలంగా భిన్నమైన కథాంశాలను ఎంపిక చేసుకుంటున్నాడు. అలా 2019లో 'బుర్రకథ, జోడి, ఆవరేషన్ గోల్డ్ ఫిష్' విడుదలయ్యాయి. కానీ ఈ మూడూ కూడా నిరాశనే మిగిల్చాయి. కాశ్మీరి పండిట్ల వెతల నేపథ్యంలో వచ్చిన 'ఆవరేషన్ గోల్డ్ ఫిష్' ఆకట్టుకోని కథనం కారణంగా కమర్షియల్ సక్సెస్ సాధించలేదు. దాంతో తనకి కాస్తంత గుర్తింపు తెచ్చిపెట్టిన లవ్ డ్రామానే ఆది మరోసారి ఎంపిక చేసుకున్నాడు. ఆ సినిమానే 'శశి' ఆది సరసన సురభి నాయికగా నటించింది. శ్రీనివాస నాయుడు దర్శకత్వం వహించాడు. ఓ మ్యూజిక్ బ్యాండ్లో పనిచేసే ఆదికి రెండేళ్ల క్రితం ఓ చేదు అనుభవం ఎదురవుతుంది. అతని ప్రేయసి శశి, అతని ప్రాణ స్నేహితుడు శశి - ఇద్దరూ ఒకేసారి అతనికి దూరమౌతారు. అయితే ఆ తర్వాత అనుకోకుండా తిరిగి ప్రియురాలు శశి ఆది జీవితంలోకి ఎంటర్ అవుతుంది. ఆ పర్యవసానం ఏమిటన్నదే మిగతా కథ. ప్రేమకథలు అన్నింటికీ పెద్దలే శత్రువులు అనుకోలేం. ఒక్కోసారి విధి వారిని దూరం చేస్తోంది. ఇది కూడా అలాంటి కథ. అయితే ఈ నేపథ్యంలో ఇప్పటికే ఎన్నో సినిమాలు వచ్చాయి. అందువల్ల 'శశి'లో ప్రేక్షకులకు కొత్తదనం ఏదీ కనిపించదు. ఈ సినిమాలో అయినా తన కెరీర్లోకి వెన్నెల వస్తుందని ఆశించిన ఆదికి 'శశి' నిరాశనే మిగిల్చింది.

చావుకబురు... చల్లగా!

చావుకబురును ఎప్పుడైనా కాస్తంత నిదానంగా చెప్పమని పెద్దలు చెబుతుంటారు. అలాంటి చావుకి సంబంధించిన నేపథ్యంలో వచ్చిన సినిమా 'చావుకబురు చల్లగా'. కార్తికేయ, లావణ్య త్రిపాఠీ జంటగా నటించిన ఈ సినిమాతో కౌశిక్ దర్శకుడిగా పరిచయం అయ్యాడు. శవ వాహనం నడిపే కార్తికేయ, భర్త చనిపోయిన లావణ్య త్రిపాఠీతో ప్రేమలో పడతాడు. ఓ మహిళకు కొత్త జీవితాన్ని ఇవ్వాలనుకున్న అతని ఆలోచన మంచిదే అయినా, అందుకు బలం కల్గించడానికి తన తల్లికి మళ్లీ పెళ్లి చేయాలనుకునే ప్రయత్నం చేస్తే అది బెడిసి కొట్టింది. గతంలో 'మా నాన్నకు పెళ్లి', 'స్వాతి' వంటి సినిమాలలో ఇలాంటి అంశాన్నే చాలా హుందాగా ఆయా దర్శకులు తెరకెక్కించారు. కానీ ఇక్కడ మాత్రం పరమమాస్గా దర్శకుడు డీల్ చేయడంలో జనం ఫీ కొడుతున్నారు. మానవ సంబంధాలలో 'శారీరక వాంఛ' కే ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం అనేది ఎప్పటికీ గొప్ప విషయం కాదు. ఒక వయసు వచ్చిన తర్వాత తోడు కోరుకోవడంలో తప్పులేదు. కానీ దీనిని కూడా ఆమోదయోగ్యంగా చూపించాలి. అలా కాకుండా 'కుర్రకారు'కి నచ్చేట్టు 'మందు - విందు - పసందు' ధోరణిలో చూపిస్తే ఎవరూ అంగీకరించరని 'చావు కబురు చల్లగా' చిత్ర ఫలితం నిరూపించింది. మొత్తంగా ఈ వారం విడుదలైన మూడు చిత్రాలకు దూరంగా ఉండటం ఆరోగ్యానికి మంచిది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఎం.ఎస్.ఎం.ఇ - నేషనల్ గవర్నింగ్ కాన్ఫెరెన్స్ మెంబర్,
భాజపా మహంకాళి - సికింద్రాబాద్ (కంటోన్మెంట్)
జిల్లా ఉపాధ్యక్షునిగా నన్ను నియమించినందుకు
కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రి శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి గారికి,
రాష్ట్ర అధ్యక్షులు, ఎం.పి. శ్రీ బండి సంజయ్ గారికి,
ఓ.బి.సి. మోర్చా జాతీయ అధ్యక్షులు డా. కె. లక్ష్మణ్ గారికి,
శ్రీ మంత్రి శ్రీనివాస్ గారికి, మహంకాళి జిల్లా అధ్యక్షులు
శ్రీ బూర్గుల శ్యామ్ సుందర్ గౌడ్ గారికి

హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు..

విజయ్ సురానా

ఉపాధ్యక్షులు - భాజపా మహంకాళి సికింద్రాబాద్ (కంటోన్మెంట్) జిల్లా

SURANA INDUSTRIES - Secunderabad : +91 98480 25554

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 29.03.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 21

MAHAVEER

GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.